

SÖKAREN

NR 2

1980

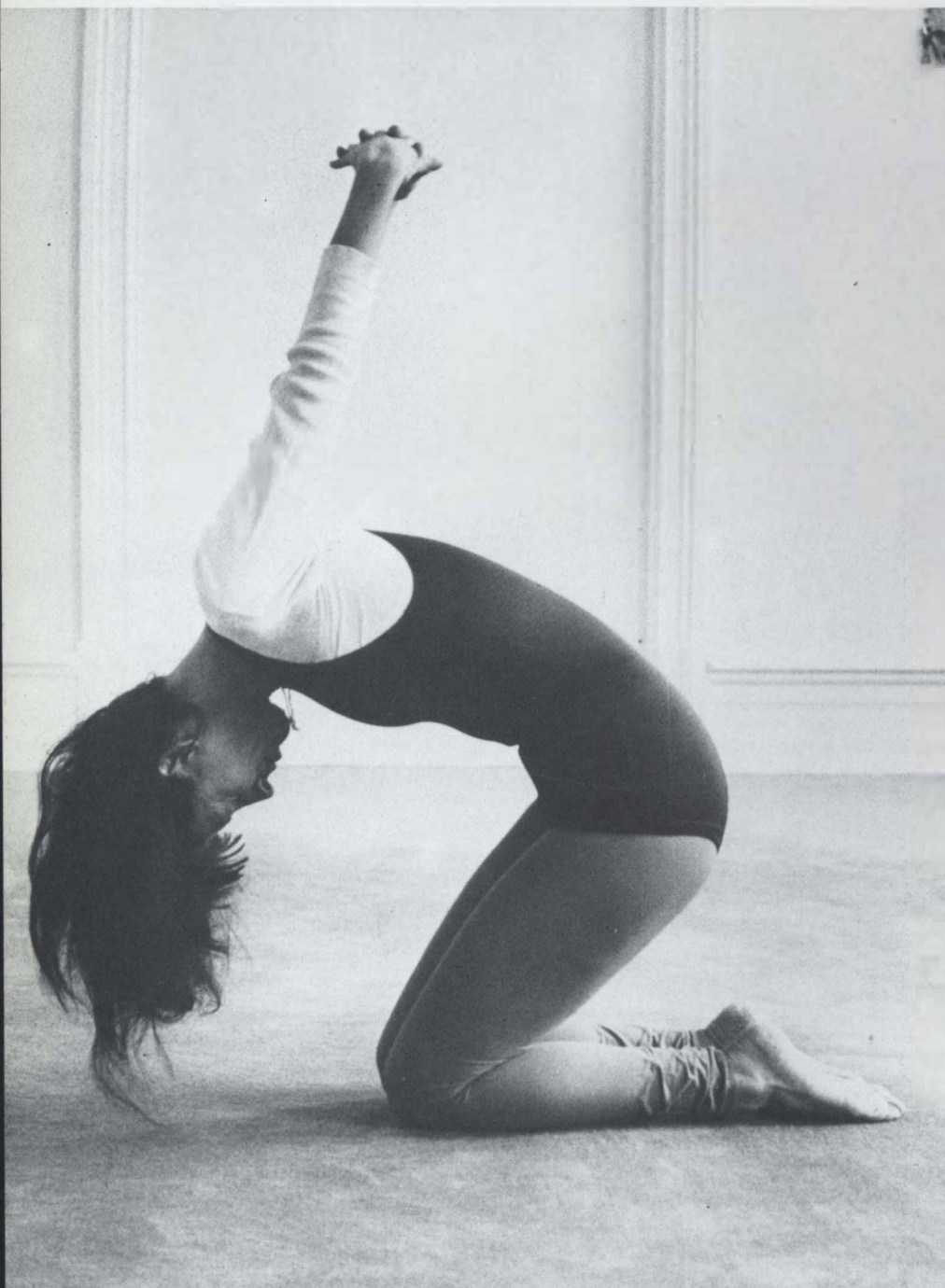
LÖSNUMMERPRIS 8:00 inkl. moms

ALTERNATIVRÖRELSER I GÖTEBORG

För sökare av sanning, livsvisdom, inre utveckling och hälsa finns intressanta verksamheter i Göteborg att "kolla in". På bilden visar yogalärarinnan Christine Heuser-Nyström "taket", en innerlårstänjande och ryggradsstärkande övning. I övrigt i detta nummer bl a polaritetsterapi, Den fjärde vägen, "offensiv medicin" och esoterisk filosofi. (Foto: Bildservice)

YOGA FÖR VÄLBEFINNANDE, LIVSGLÄDJE, HARMONI

Christine visar meditativ upplösning av övning som motverkar spänningar i axel- och skulderpartiet. (Foto Bildservice)

Intervju med Christine Heuser-Nyström

– Att kunna arbeta med något helhjärtat, känna att det man gör är rätt och riktigt – det är härligt! Jag lever gärna enklare i övrigt för att få ägna mig åt detta väldigt stimulerande arbete.

Christine Heuser-Nyström, som undervisar i yoga i en rymlig lägenhet vid Vasaplatsen 3 i Göteborg, går verkligen helt och fullt in för det hon anser vara värt att syssla med. Man förstår att hennes entusiasm måste smitta av sig på eleverna.

– Ja, positivt tänkande är viktigt. Negativism kan vara väldigt låsande. Det finns ingen anledning att koncentrera sina tankar kring sådant man ogillar – utom kärnkraften förstås.

– Lättar vi lite på bagaget av fördomar, så kan vi lära oss något nytt, kan utvecklas och vidga vyer. Och det vet jag att yoga kan åstadkomma för väldigt många människor. Själv har jag bland annat erfarenhet att yoga är en hälsometod: jag har varit helt frisk, sedan jag började med yoga – och det vet jag att värdesätta.

– Hur började det hela för din del Christine? Första kontakten med yoga?

– Efter att ha rest runt i Europa en hel del (jag är född i Västtyskland) och haft massor av olika selsättningar, djupdykning som hobby och varit nyfiken på det mesta, kom jag 1968 till Sverige och gifte mig. Här arbetade jag i flera år som sekreterare. OK, det var ett bra jobb, men det kändes ändå inte särskilt meningsfullt och utvecklande. 1970 gick jag en yogakurs hos Bert

Yoga Jonson, men det var när jag i en påföljande grundkurs tog upp yogaövningarna på allvar som jag blev riktigt engagerad. Så jag gick fem år i Berts fortsättningsgrupp.

– År 1975 kom så de stora omvälvningarna för mig, både privat och vad gäller yrkeslivet. Äntligen vågade jag avgörandet: hellre arbeta med något som jag helhjärtat kunde gå in för än med något som bara gav en säker inkomst och försöka kombinera det med personlig utveckling på fritiden. Jag behövde leva ensam igen och skildes vänskapligt från min man. När Bert Yoga Jonson flyttade till Stockholm, tyckte han och den grupp här i Göteborg som inte ville sluta med övningarna, att jag borde ta över. Jag gick vid den tiden också kurser i skapande dramatik och var med i gatuteatergrupper, bland annat det "Stora gatuteaterspektaklet mot kärnkraften" i maj 1977.

– Hur fungerar det rent praktiskt med dina yogagrupper?

– Många gamla elever kommer igen, och andra kommer efter personliga rekommendationer. Det brukar räcka med någon annons vid start av nya kurser för att påminna om att man existerar. Det kan börja med 16-18 elever i en grupp, men tyvärr blir det som i alla andra kurssammanhang att några faller ifrån ganska snart. Till sist är det 10-12 som kommer regelbundet. Just nu har jag sju kurser. I regel hinner jag med två om dagen; en dag i veckan blir det tre.

– Det är mest kvinnor, faktiskt väldigt få män, tyvärr. Många är ungdomar, men jag har också en grupp kvinnor i 60-årsåldern, och de är underbara, väldigt inspirerande att öva med.

– De första instruktionerna är viktiga. Så småningom tar vi genomgång med frågor och utbyte av erfarenheter. Det blir familjärt, vi växer och utvecklas tillsammans. Gruppsamhörigheten är så fin och betyder mycket; alldeles för många människor är isolerade numera i det moderna samhället.

– Jag försöker alltid betona att det inte är fråga om gymnastik, så som man minns den från skoltiden, och ingen konkurrens, inga väldiga krav. I stället är det individuell anpassning. Det märks hur svårt det kan vara för oss västerlänningar med väldiga prestationskrav att bara vila, bara vara, bara existera. Inget arbete blir förresten bättre av att man spänner sig mer än vad som är nödvändigt. Det gäller också att återupptäcka djupandningen, den som skötte sig så fint av sig själv när man var barn!

– Men det är bara hatha yoga,

den fysiska yogan, den som siktar till bättre kroppsliga funktioner, som duget i västerlandet?

– Det är störst intresse för hatha yoga och meditation. Men bhakti yoga är väl annars den yogaväg som ligger närmast till för den genomsnittliga västerlänningen efter den fysiska yogan, anser Christine.

– Det är inte riktigt att säga att undervisningen bara koncentreras kring kroppsfunktioner. Dessa yogaövningar är ett fantastiskt medel för totalt välbefinnande, livsglädje, mottaglighet för goda impulser. De leder till bättre själv-säkerhet, harmoni, balans. Hela personligheten påverkas, spänningar löses upp och steg för steg leder det till förändringar i livsföringen och tänkesättet. Det kommer tendenser till vegetarism eller i varje fall hälsosammare matvanor, man kanske minskar på sockret t ex. Det blir lättare att våga vidga världsbilden och ta in något så väsentligt som reinkarnationsprincipen och karmalagen.

– Låt mig ge ett exempel på hur små medel kan vara effektiva. En flicka hade haft huvudvärk hela dagen och kände inte för att belasta huvudet med några påfrestande ställningar en övningskväll. OK då tar vi enklare övningar som också kan hjälpa mot besvären, föreslog jag och rekommenderade plogställningen och ett par andra. Snart gick hon emellertid över till mer avancerade övningar, och när jag försiktigt frågade hur det kändes nu, svarade hon lätt förvånad:

– Jaså, huvudvärken? Ja, den bara försvann!

– Du menar att folk kan knappt tro att övningarna kan ha hälsobringande effekter? Vi är alltför vana vid att mediciner och preparat skall hjälpa mot allting.

– Precis! Och det är så fint när gruppdeltagarna kan hjälpa varandra med små men kanske väldigt effektiva tips.

– Solhålsningen brukar vara bäst att börja ett övningspass med. Men i övrigt vill jag inte följa ett alltför strikt schema, hellre känna in stämningen för tillfället och fundera på vad som blir bäst att variera med... Och vi kan komma överens om att ta vissa övningar i fullständig tystnad, andra till musik.

– Utanför yogaengagemanget arbetar jag mycket med musik. Det rör sig om mycket praktiskt arbete med utställningsverksamhet och musikarrangemang, bokningar, biljettförsäljning – tusen och en saker att hålla reda på. Då är det viktigt med yttre och inre balans! Vi har en fin samlingspunkt i Renströmska

museet och jazzklubben – särskilt de indiska musikvällarna minns jag nu, de var så stämningsfulla. Det är förresten slipsförbud på klubben!

– Yoga hjälper till att öppna en för allt som kan sammanfattas under beteckningen New Age, Nya Tidsåldern – det är i varje fall min erfarenhet.

Och beträffande sina New Age-intressen berättar Christine att hon för några år sedan kom i kontakt med det von Däniken-inspirerade Ancient Astronaut Society, blev medlem och följde med på en resa till Mexiko och Guatemala, som detta sällskap arrangerade.

– Det blev en fantastisk upplevelse. Där fick jag en överväldigande stark känsla av att jag tidigare levtt som indian. Det var särskilt mayafolkets kultur som jag kände samhörighet med.

– Visst vet jag att helt okritiskt upptagna idéer om reinkarnation, astrologi m m medför risker för att en del personer blir passiva, slår sig till ro med att det är "inget att göra åt", man bara "är sån" osv. Men att se sitt liv i ett större perspektiv får inte hindra att man utvecklas vidare. Det skall i stället kunna leda till bättre självkänedom.

– Hjärtligt tack för intervjun, Christine. Så småningom kanske det blir ytterligare en manlig elev. (Mitt privata yogafuskande skulle säkert behöva åtskilliga korrekationer och instruktioner...)

Intervjuare: Bertil Nilsson

Ancient Astronaut Society

Christine Heuser-Nyström berättar för Sökarens red. att idén med AAS är att samla och publicera indicier som stöder tanken att jorden i förhistorisk tid haft besök från rymden liksom att den nuvarande tekniska civilisationen på jorden inte är den första här. Bland AAS:s medlemmar märks Erich von Däniken, Josef Blumrich, Robert Temple, Andrew Tomas, W. Raymond Drake och Tom Valentin. Årligen håller AAS en världskongress. 1980 äger den rum i Nya Zeeland. Efter ett tre dagarsseminarium med talare från olika länder anordnas en resa till Australien och Påskön. Christine, som skall delta i kongressen i Nya Zeeland, säger:

– Så lär jag känna världen i sällskap med intressanta, härliga, öppna människor... Och en del stängda dörrar öppnas ofta för folk från AAS. Så hände det t ex i Egypten i år att jag i Keopspyramiden fick kravla ned i den underjordiska "Chamber of Chaos", som är stängd för de flesta turister.

FEM HÄLSOTERAPEUTER STARTAR GEMENSAMT CENTER I GÖTEBORG

Alternativ till den vanliga sjukvården

Reportage Åsa Freij

Ole Saxe, Hanna Jacobsen och Laila Leksén på sin nyöppnade mottagning.

En gemensam livsåskådning är den inre anledningen till att fem unga människor med hälsovård som yrke slagit sig ihop i samma lokaler. Den yttre anledningen är att patienterna ska ha fördelen av att kunna gå från den ena specialisten till den andra och få olika led i sin behandling tillgodosedda på samma ställe. Det är också en trygghet för patienten att veta att de olika terapeuterna har kontakt med varandra och arbetar efter samma grundprincip: en helhetssyn på människan.

Sedan 1 november 1979 finns det något som heter Göteborgs hälso-center. Det består av sju rum i ett modernt hus på Hedåsgatan och av fem personer, Ole Saxe, Vibeke Saxe, Laila Leksén, Hanna Jacobsen och Jim Sandlund. De stöder och hjälper varandra, och deras goda samarbete bygger mycket på den gemensamma kosmologiska livsåskådningen, sådan den danske filosofen Martinus lär ut den. De är alla aktiva inom Martinusrörelsen i Göteborg. De försöker också förmedla Martinus tankar och kärlekslära till sina patienter. Men först om människor själva börjar fråga och visa intresse för den andliga sidan av tillvaron talar de om detta.

Ole Saxe är "heilpraktiker". Det innebär att han har en treårig tysk naturläkarutbildning, som omfattar ögondiagnostik, homeopati, örtmedicin, akupunktur, djupavslappning och kiropraktik. Innan han kom till Göteborg, hade han praktik i Stockholm i fem år och pendlade en tid mellan rikets två största städer, innan han flyttade till det nya hälso-centret för gott.

Ole, som är av dansk börd, intresserar sig särskilt mycket för djupavslappning. Den hjälper patienten att aktivera sig och ta hand om sitt eget liv.

– Detta är viktigt, menar Ole och tillägger att hjälp till självhjälp är den bästa hjälp man kan ge. Att han därmed på sätt och vis, i likhet med de flesta andra inom så kallad alternativ medicin, arbetar på att göra sig själv arbetslös, bekymrar honom mindre.

– Det är stimulerande att kunna ge en människa en impuls att börja förändra sitt liv, säger han. Liksom sina arbetskamrater är han överty-

gad om de psykosomatiska sambanden.

– Om kroppen mår bättre, då blir psyket bättre. Och om man mår psykiskt bra, då är det lättare att också vara fysiskt frisk, säger Hanna Jacobsen.

Hannas specialitet är den så kallade Mensendieckgymnastiken, vars bärande idé är att använda kroppens naturliga utvecklingsmöjligheter. Genom medvetet muskelarbete – växlingar mellan spänning och avslappning – får hennes elever, eller patienter, lära sig att dirigera musklerna.

– Mensendieckgymnastik kan med fördel användas före och efter förlossning. Den avhjälper muskelsmärter, förbättrar rörlighet och hållning och stärker andning, säger Hanna. Man har nästan alltid något hållningsfel. Och detta leder i sin tur till cirkulationsrubbningar och andra besvär.

I Hannas behandlingsrum är vägarna klädda med speglar, som konfronterar eleven – patienten med sanningen om hur han eller hon verkligen ser ut och rör sig. Och det är inte alltid så som man trott själv.

– Det händer ibland att en patient blivit hjälpt av Ole för exempelvis en akut ryggskada och sedan kommer till mig för att träna upp muskler och hållning för att i fortsättningen kunna hålla sig frisk, berättar Hanna. Hon är också dansk och kom till Sverige så sent som i höstas, strax före hälso-centrets öppnande.

Mensendieckmetoden har Hanna lärt i Danmark, där Nordens enda skola för denna metod finns. Denna speciella form av gymnastik "uppfanns" för ca 70 år sedan av den amerikanska kvinnliga skulptören

Bess Mensendieck. Det började med att hon la märke till hur illa ställt det var med hennes modellens kroppar. Där fanns sällan den harmoni i rörelsen eller hållningen som man finner hos exempelvis gamla grekiska statyer. Sedan kom hon att ägna sitt liv åt hållningsfrågor. Hon övergick så att säga till att skulptera med levande människor.

Efter ankomsten till Sverige har Hanna arbetat halvtid på ett sjukhus. Där har hon ständigt upplevt att människor behöver personlig omtanke, bli föremål för mänskligt intresse mer än något annat för att bli friska. Särskilt de gamla blir nu som nummer eller paket, säger hon. Och som vegetarian och hälsolevare förvånar hon sig över "vad man kan stoppa i sjuka människor".

Laila Leksén ägnar sig främst åt zonterapi – en gammal metod att bota sjukdomar genom tryck och massage på punkter på fötternas undersida. Dessa punkter sägs stå i förbindelse med olika organ och kroppsdelar. Metoden, som varit känd länge, bland annat av indianerna, men också länge varit bortglömd, återupptäcktes av den amerikanske näs- och halsläkaren Fitzgerald. Denne fann bland annat att då han körde upp sonder i näsan på sina patienter, uppstod reflexer på andra ställen på kroppen.

En zonteraapeut behandlar sina patienter enbart genom att arbeta med deras fötter, som utgör ett slags karta, miniatyr eller modell av kroppen i övrigt. Genom att trycka på stortåns påverkas huvudet och vid tryck på fotsulans mitt påverkas solarplexus!

Den helande verkan uppstår främst genom att blodomloppet stimuleras av massagen. Laila kan inte nog betona vikten av ett riktigt blodomlopp.

Laila har ett förflutet som dansös. På grund av en olyckshändelse tvingades hon sluta dansa, och då hon sedan en lång tid tillbaka hade intresserat sig för fothälsa, zonterapi och hälsofrågor överhuvud taget, var det naturligt för henne att börja ägna sig åt detta på heltid.

Vibeke Saxe och Jim Sandlund arbetar som funktioniklärare respektive naturterapeut. Deras verksamhet omfattar reflexmassage, diet- och örtråd, kiropraktik, spänningsfrigörelse och näsreflexterapi. De båda var vid Sökarens besök i december ännu kvar på sina tidigare arbetsplatser i Stockholm, men väntades till Göteborg i januari. De kunde alltså inte visa och berätta om sitt arbete. Deras inställning till människan och hälsovården skiljer sig dock inte från de andras. Samtliga har skrivit under

den programförklaring, eller presentation, som man i flygbladsform nu sprider i Göteborg. Där står bland annat: "Vi utgör ett alternativ till den vanliga sjukvården. Vårt fundament är naturen och dess lagar, som vi vet har nyckeln till hälsan. Vi tror på ett nära samband mellan kropp och själ ... och många av våra metoder påverkar den psykiska sidan lika mycket som den fysiska ..."

Samtliga har märkt ett växande intresse för den naturnära sjuk- och hälsovården och ett ökat erkännande av de psykosomatiska sambanden.

– Människorna finner också en glädje i att kunna bygga upp, eller om, sig själva, bara de kommer igång med det ... För det finns ett motstånd att övervinna, menar de. Naturläkekonsten är säker och effektiv, men kräver en viss tid. Man måste ha tålamod och inte falla för frestelsen med pillrens snabba men ytliga eller tveeggade verkan.

RÖKAVVÄJNINGSPATIENT

Vid vårt beök på det nyöppnade hälso-centret träffade vi också en nöjd patient. Det var Sigvard Nordenhof, 52 år, egen företagare, och rökare sedan 36 år tillbaka. Han fick akupunkturbehandling av Ole mot rökbegäret. Och även behandling med djupavslappning och undervisning i självhypnos.

– Det går bra redan nu efter två behandlingar, sa den glade patienten. Jag har försökt med blotta viljestyrkan många gånger. Men det har misslyckats, trots att jag är

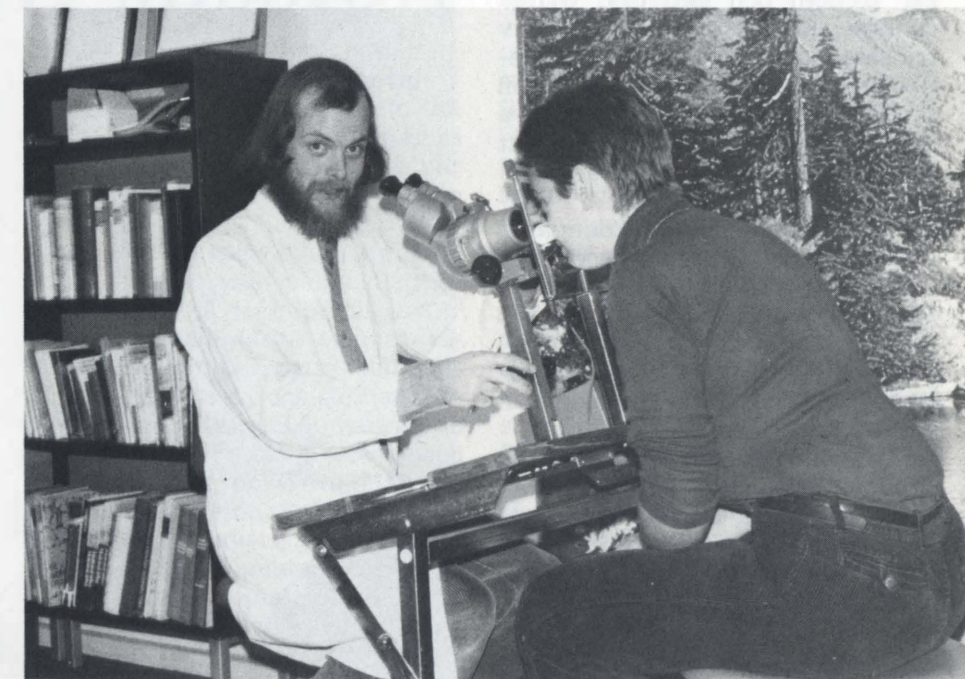

Hanna med en patient som får lära känna sin egen kropp.

en enveten person. Men nu är jag nere i en konsumtion av två cigaretter om dagen – mot vanligen två paket. Och jag tror att jag ska lyckas att sluta helt.

Akupunktur påverkar bland annat smak- och luktsinnet, så att cigaretten inte ger den välbekanta angenäma sensationen. Och självhypnos bidrar till en lugnare och positivare allmänkänsla.

– Och det är ju bra, inte minst med tanke på omgivningen, som ju kan drabbas av en nybliven icke-rökares ofta dåliga humör, säger Ole och ler ikapp med sin förhoppningsfulla patient.

Ole visar hur ögondiagnos går till.

BENNO OCH LAURA SVENSSON, POLARITETSTERAPEUTER

”Den inre attityden är avgörande.”

Reportage Åsa Freij

– Polaritetsterapi är den högsta formen av läkekonst, säger Laura och Benno Svensson, som sedan fyra år driver Göteborgs polaritetscenter.

– Men vi behandlar inte sjukdomar, tillägger de. Polaritetsterapi går inte ut på att bota sjukdomar, utan bara på att ge kroppen förutsättningar att bota sig själv. Det får den när energierna kan strömma fritt. Och detta är syftet med polaritetsterapin.

– På så vis kan alla sjukdomar botas via polaritetsterapi, säger Benno. Han menar att alla sjukdomar, utom medfödda, beror på blockeringar i energiströmmarna.

– Det viktigaste, fortsätter han, är att balansen i krontchakrat i hjässan återställs. Är det obalans där, blir det obalans också på andra ställen i kroppen.

Benno förklarar att det går energiströmmar ned från krontchakrat via ”tredje ögat”, delar upp sig och går igenom och aktiverar övriga chakras. Energiströmmarna är av tre slag, positiva, negativa och neutrala. De går i spiraler genom kroppen, och där de skär varandra uppstår det man kallar chakras, ett slags energizoner.

– Polaritetsterapin utgår i högsta grad från att alla sjukdomar är psykosomatiska, dvs att kroppsliga sjukdomar har en själslig grund. Man skulle också kunna säga att allt lidande är självskapat.

Den här förklaringen ger tre polaritetsterapicentra i Sverige i en gemensam folder:

”Den verklighet vi lever i utgörs av våra attityder eller vårt närmande till livet. De manifesterade tingarna är intet annat än projicerade reflektioner av vårt eget inre. Det är vår inre attityd som är avgörande.”

Polaritetsterapeuterna fäster också största vikt vid kärlekens kraft. De menar att kärlek är essen-

sen av allt levande i hela universum, genomtränger allt och finns överallt. ”Allt man behöver göra är att stämma till samklang med den levande kärlekens energi.” Praktiskt innebär det att man måste lära sig att se allting från den positiva sidan, att göra det bästa både för sig själv och andra så att kärleksenergin kan strömma igenom. Man gör det genom att öva sig i att tänka rätt, eller, som polaritetsterapeuterna uttrycker det, ”manipulera energierna”.

God hälsa främjas också av rätt diet och av viss gymnastik, lätta tånjande rörelser.

– Behandlingen av patienterna, säger Laura, består inte minst av att hjälpa dem förstå betydelsen av rätt attityd och hjälpa dem till denna – en hjälp till självhjälp.

– Patient och terapeut måste arbeta tillsammans. Patienten får råd om kost och om vilka rörelser

som kan hjälpa. Sedan måste patienten själv ta ansvar och följa råden samt öva rörelserna hemma varje dag.

Laura poängterar att ingen behöver bli skrämmd av svårigheten i gymnastiken eller av att behöva lägga om sin diet plötsligt.

– Vi tvingar ingen, säger hon. Och dieten kan man ändra väldigt långsamt, i den takt man själv känner för. Vi brukar inte ens ge kostråd förrän patienten själv frågar. Bara om någon patient är mycket sjuk och i omedelbart behov av en rening av blodet förordar vi direkt dietomläggning. Vad rörelserna beträffar så gör man dem lugnt och så gott man kan och förbättrar dem efter hand.

– Dieten är en viktig faktor inom polaritetsterapin. Man blir det man tänker, men också det man äter! En viss diet påverkar sättet att tänka – och ett visst sätt att tänka ger

också smak för en viss typ av mat.

– Rätt mat är levande mat, säger Laura. För att bygga en levande kropp måste man ha levande mat, dvs giftfri ”grön” föda, bland annat groddar och växtsafter.

Polaritetsterapeuterna kallar sin terapi för en vetenskap. De menar att den metod som de använder för att balansera strömkretsarna och deras förhållande och funktioner i kroppen är väl utarbetad och vetenskapligt bevisbar. De använder inga mekaniska hjälpmedel utan, som nämnts, manipulation av energier, positiv attityd, rörelser, diet och terapeutens händer, som appliceras på vissa punkter på patientens kropp.

– Alla kan lära sig det här, säger Benno, och menar att man inom familjerna kan göra polaritetstester på varandra och på så sätt hjälpa varandra att förebygga sjukdomar och förbättra den hälsa man har.

– Så länge man inte har en kärleksfull attityd, kan man inte ha full hälsa, tillägger han.

Ett hjälpmedel som Benno och Laura kan erbjuda är de ensamma om i Sverige. Det är Bachs kurativa blomessenser. Metoden att behandla personen själv, inte bara symptomen, med hjälp av rena blomessenser, som verkar direkt på psyket och indirekt på olika sjukdomar som uppkommit på grund av psykiska störningar, har utarbetats av en engelsk läkare vid namn Edward

Bach. Han arbetade i 20 år i London som homeopat. Han hade utbildning på många områden inom medicinen och en lukrativ praktik, vilken han gav upp för att forska om örtmediciner. Han ville få fram mediciner som kunde hjälpa patienter att komma över oro, rädsla och depression så att de själva genom en livsbejakande attityd kunde bidra till sitt tillfrisknande.

Det sägs att han kunde försätta sig själv i ett fysiskt och psykiskt sjukdomstillstånd och sedan gå runt i naturen tills han fann den blomma som ägde de helande egenskaper som behövdes. Han lär ha utvecklat en sådan känslighet att han kunde känna en örts egenskaper genom att hålla örten i handen eller bara genom att hålla sin hand över den.

På detta sätt fann han, omtalas det, 38 blommor som motsvarade de 38 negativa sinnestillstånd som människan kan lida av.

Det sägs om dessa blomessenser likadant som om polaritetsterapin, att när det är harmoni i sinnet, strömmar livskraften fritt och låter på så sätt kroppen läka sig själv.

Polaritetsterapins ”fader” är Randolph Stone. Han studerade i flera länder de flesta kända systemen inom naturläkekonsten. Dr Stone föddes i Österrike, men verkade framför allt i USA, där han hade praktik i Chicago 1914–1972. När han drog sig tillbaka, utnämnde han Pierre Pannetier till sin efter-

Laura Svensson visar den hukställning som enligt polaritetsterapin har en positiv inverkan på människans välbefinnande.

trädare. Denne föddes 1914 i Kamboja men växte upp i Frankrike, varifrån han emigrerade till USA 1950. Pannetier mötte dr Stone 1963 och blev hans främsta elev. Han har under senare år rest omkring mycket, främst i USA och Kanada, och undervisat.

Benno och Laura Svensson har som en del av sin utbildning till polaritetsterapeuter deltagit i Pierre Pannetiers undervisning i Kanada.

DIVINE LIGHT MISSION

Divine Light Mission är en internationell meditationsrörelse under ledning av den unge Guru Maharaj Ji. I Sverige finns avdelningar i Stockholm, Göteborg, Västerås och Norrköping. Göteborgsavdelningen, som funnits sedan 1973, har ett 50-tal aktiva medlemmar. Den är verksam genom introduktionsaftnar för att försöka intressera fler människor för DLMs budskap.

– Vår främsta uppgift är att sprida kännedom om Guru Maharaj Ji, hans kärlekslära och meditationsmetod, ”Kunskapen”, säger ordföranden i Göteborgsgruppen Gunnar Wignell. Kunskapen innefattar bl a meditation på fyra aspekter av energi: vibration, ljus, musik och nektar.

Guru Maharaj Ji, som kommer från Indien, bor nu i Florida, USA. Hans anhängare menar att han är

den andlige mästaren för vår tid.

– Jesus var mästaren på sin tid, säger Sven Östlund, som är kassör i DLM, Göteborg. Alla mästare har haft svårt att bli erkända av sin samtid. Människor har svårt att acceptera en mästare bland sig. Men en mästare är vad människor behöver för att nå det gudomliga.

DLM-medlemmarna strävar efter att lära känna sin guru och hans lära mer och mer, och de har satsat på sitt ashram, Köpmansgatan 27, varje kväll. Satsang, service och meditation ska en Guru Maharaj Ji-lärjunge regelbundet ägna sig åt. Satsang är ”samvaro med sanningen” och då förekommer anföranden av skilda medlemmar som berättar om vad Guru Maharaj Jis Kunskap har betytt för dem, samt musik och sång. Service kan vara någon osjälvvisk handling, som är ägnad åt gu-

run. Framför allt propagerar man för det man tror på, sprider flygblad och tjänar ihop pengar, som främst används till att bjuda in initiatorer. Initiatorerna kommer med ungefär två månaders mellanrum för att initiera dem som sedan sist kommit med i rörelsen. Under det gångna året initerades 12 nya medlemmar.

På ashramet bor fyra unga män, som alla arbetar ute i samhället, så som Guru Maharaj Ji föreskriver. De är Gunnar, som arbetar på sjukhus, Sven, som jobbar med data, Fausto Machini, som är städare, och Kenneth Bendroth, som är bagare. Missionsarbetet är deras viktigaste uppgift, men det ashram som de delar är ett privat arrangemang med gemensam kassa, som inte har något med DLM-föreningen att göra.

Benno Svensson med en patient.

Rolf Elving, vänd mot kameran, med några studievänner inom Martinusrörelsen i Göteborg.

MARTINUS I GÖTEBORG

En livaktig andlig grupp

Reportage Åsa Freij

När Rolf Elving lägger ifrån sig kam och borste på eftermiddagen och stänger den frisersalong som han driver tillsammans med sin mor i centrala Göteborg, då beger han sig till Martinus Institut vid Vasaplatsen. Där har han sitt andra hem, som det brukar heta. Rolf ägnar all sin lediga tid åt Martinusrörelsen. Om den vore en förening, så vore han med säkerhet ordförande. Men Martinusrörelsen är speciell däri att den envist håller sig fri från all form av organisering och gränsdragning. Den menar sig ha en universell filosofi, som envar kan ta till sig, oavsett religiös eller filosofisk hemvist.

– Den som är intresserad av att komma och ta del av vad Martinus har att säga, är välkommen utan förbehåll, säger Rolf.

Av outrotlig vana vill man ändå veta ungefär hur många "medlemmar" det finns hos Martinus Institut i Göteborg. Rolf svarar att de som

studerar Livets bok och besöker lokalerna på Vasaplatsen tämligen regelbundet är 40–50 personer. Man har studiecirkel flera kvällar i veckan. I några har man hållit ihop i flera år och tillsammans hunnit igenom flera av Martinus böcker.

I de rymliga lokalerna, dit man flyttade hösten 1979 från de gamla, som man haft sedan 1975, då man startade Göteborgs Martinusinstitut, finns Martinus samlade verk tillgängliga; det är 42 böcker, varav huvudverket Livets bok utgör 7 band.

Rolf och ytterligare en handfull personer är de som håller verksamheten igång och även har iordningställt de från början nedslitna lokalerna.

– Vi har ingen styrelse, säger Rolf. Men en viss form av organisation utbildar sig naturligtvis ändå, ett slags arbetsordning. Den som har en idé, kommer fram med den, och sedan hjälper de som känner

för den till, så mycket de kan. Just nu planerar vi bland annat en utställning om Martinus, hans teorier och symboler.

Att intresset för Martinus är i stigande är Rolf helt övertygad om.

– Martinus passar den moderna människan, som vant sig vid att tänka logiskt och vetenskapligt och inte nöjer sig med att bara tro, menar han. Martinus är logisk och vetenskaplig. Det finns ingenting motsägelsefullt i hans teorier, men de är utvecklade längre än vanliga vetenskapliga teorier om livet på ett sätt som bara en högt utvecklad människa kan göra. Martinus har en helhetssyn på tillvaron, en beskrivning av det eviga, utan början, utan slut. Han sätter in människan i ett evighetssammanhang och visar att alla levande väsen är odödliga och att världsalltet i sig självt är ett enda allt omfattande levande väsen.

– Läran skiljer sig i grunden inte från kristendomen, fortsätter Rolf. Det var kosmiska sanningar som också Jesus delgav sina samtida, men de kunde inte utredas helt då. Människorna var inte tillräckligt utvecklade för att förstå dem. De behövde tron för att hålla kontakt med den ogripbara känsla för sanningen som de ändå hade. Nu har det gått tvåtusen år sedan dess, och människan behöver inte bara acceptera sanningarna genom tro, utan kan intellektuellt utreda dem.

– Ändå behövs det något mer än intellektet för att fatta kärleksbudskapet. Det behövs en viss utvecklad känsla för att kärleken är det

rätta. Vad som fordras är intuition i dess betydelse av högsta form av vetande. Den finns latent hos alla, men är inte fullt utvecklad i vår tid heller. Vore den det, så funnes exempelvis inga krig. Det behövs ingen högt utvecklad humanitet för att åstadkomma avancerad teknik. Se på atombomben, den är bevis på en genialisk materiell insikt, men livskänslan eller den humana begåvningen, som skulle säkerställa en användning av vetenskapen i det godas tjänst, den är fortfarande primitiv.

– Hela den religiösa historien, fortsätter Rolf, visar på en gradvis utveckling av människan mot en human insikt. Se tex på utvecklingen från Moses, som sa "öga för öga, tand för tand", till Jesus, som lärde "vänd andra kinden till!"

– Hela kärleksläran är ännu en gåta för stora delar av mänskligheten. Man har ännu inte förstått sanningen i Jesu uttalande "stick ditt svärd i skidan, ty den som använder svärd ska själv med svärd förgöras!". Men Martinus förklarar detta: Jesus menade att man skördar det man sår. Så länge människorna gör ont, har de inte förstått denna lag. Alla vill sig själva väl. Om de visste att det onda de gör kommer tillbaka till dem själva, så skulle de sluta att göra ont.

– Mot bakgrund av lagen om sådd och skörd och läran att människan är en evighetsvarelse blir inte tillvaron så orättvis som den annars förefaller vara, och döden inte så tragisk. Enligt Martinus kosmologi är det bara redskapet, kroppen, som dör, inte individen eller själva det levande väsendet. Individen är evig och har förutom den fysiska kroppen också psykiska kroppar för livets upplevelse efter den s k dödens inträdande.

– En hörnsten i Martinus kosmologi utgör hans förklaring av reinkarnationsbegreppet. En människas nuvarande liv är ett resultat av många tidigare livs handlingar på gott och ont. Tidigare liv, och det nuvarande, utgör en sammanhängande process, en utvecklingsprocess ur vilken individens personliga framtid, hans eget öde, skapas.

Rolf berättar också att han är personlig vän med Martinus, som nu vid 90 års ålder fortfarande skriver. Han träffade Martinus på Klint, halvön på Nordsjälland, där den största Martinusskolan är belägen. Martinus, som märkte Rolfs stora intresse, erbjöd honom att stanna och få hans personliga hjälp att sätta sig in i kosmologin. Rolf blev kvar i tre år. I allt har han ägnat 12 år åt studium av Martinus omfattande lära om livet.

NÄCKROSEN

Service på Näckrosen: Gunnel Eckerstein och Jan Karsberg.

I Stockholm finns bokhandeln Vattumannen för litteratur inom bland annat *new age*-området. Göteborg har Näckrosen, ännu liten och inte ett så etablerat center som sin Stockholmskollega. Dess litenhet följer av det till synes ännu blygsamma intresset för "våra" sökafrågor i denna del av landet – jämfört med Stockholmsområdet.

– Men vår bokhandel växer stadigt, säger Gunnel Eckerstein och Jan Karsberg. De tycker sig märka att den nyandliga puberteten nu börjar övergå i mognad, vilket visar sig i ett växande intresse hos kunderna för *helheten*.

– Man är inte längre så enkelspårigt inriktad på en väg – yoga, astrologi, någon speciell terapi eller väg till självkännedom, säger Gunnel. Man börjar mer och mer se det gemensamma och intresserar sig för även andra vägar än den man kallat sin egen. Den intellektuellt filosofiskt inriktade börjar intressera sig för kroppens kondition och hälsans betydelse, den vetenskapligt intresserade börjar läsa astrologi, den som har en kristen trosgrund börjar studera österländska filosofier ...

Gunnel menar också att de som varit ute efter en lättköpt andlig tripp i den nyandliga vågens början, nu fallit ifrån.

– Men några fördjupar sitt intresse och förstår att vägen är lång och allvarlig och kräver hela människans engagemang.

Näckrosen, som ligger vid Haga Nygata i Haga, har ett rikt urval av titlar, det mesta dock på engelska.

Sverige är ännu ingen stor producent av nyandliga tankar.

Gunnel tog över Näckrosen 1976. Den hade tidigare drivits av Divine Light Mission och av Bo Kindstrand och Sven Östlund, vilka dock hade andra jobb vid sidan av affären och därför svårt att hålla den öppen så mycket som behövdes.

För ett och ett halvt år sedan fick Gunnel hjälp av Jan. Och den lilla affären med sin doft av papper, rörelse och gaslåga från kokplattan i det lilla kalla rummet bakom disken går nu allt bättre.

Utan tveivel har boklådor som Vattumannen och Näckrosen en viktig funktion i att tillhandahålla litteratur och informationer som är svåra att få på annat sätt.

– Detta är ett inspirerande arbete, tycker Gunnel och Jan. Och de är samtidigt medvetna om sitt stora ansvar. De böcker som bokhandeln säljer blir i stor utsträckning vägledande för många sökares tankar. Det är därför viktigt att den litteratur som finns att tillgå är av god kvalitet. I den stora nyandliga bokfloran finns både visdom och dess motsats.

Gunnel och Jan gör sitt bästa för att välja rätt. De försöker läsa, åtminstone skumma, det som de säljer, och de tar vänner och bekanta och experter på respektive områden till hjälp, då de tycker att den egna erfarenheten inte räcker till. Sedan får kunden själv ställa böckernas budskap mot det egna omdömet. Till sist är det ju den enskildes eget ansvar som blir avgörande.

Åsa Freij

DEN FJÄRDE VÄGEN

Ouspensky-Gurdjieff-undervisning

Reportage Åsa Freij

Det finns i Sverige sex Ouspensky-Gurdjieff-centra, med en esoterisk skola enligt Den fjärde vägen. Där studerar man Ouspensky och Gurdjieff och arbetar på sin inre utveckling med hjälp av dessa filosofier, vilkas skrifter finns på engelska. Ett av dessa centra är beläget i Göteborg, och en av "studenterna", som de kallar sig, är Thomas Agborg. Han bor tillsammans med tre likasinnade i en lägenhet, ett kollektiv, där de hjälper varandra teoretiskt och praktiskt, och han försörjer sig som lärarvikarie efter tidigare studier på teknisk högskola.

Jag ber Thomas berätta om Ouspensky-Gurdjieffs lära och vad dess studenter gör. Han svarar att han kan tala om hur han själv arbetar. Jag får ett starkt intryck av att för honom är detta Vägen och att han går den med allvar och målmedvetenhet.

– Det är en väg, säger Thomas också. Den kallas Den fjärde vägen. De andra vägarna är fakirens, munkens och yogins. De kräver alla någon form av avskildhet från samhället och det vanliga livet. Men det gör inte Den fjärde vägen.

– För att lära känna sig själv behöver man ett system att arbeta efter, fortsätter Thomas. Det erbjuder Ouspensky-Gurdjieff. En av de principer som man kan börja studera är den om essensen, människans innersta, och om den sanna och den falska personligheten. Själv har jag börjat studera den falska personlighet som man lärt genom skola, uppfostran och övrig omgivning från det man var barn. Den falska personligheten finns på grund av att vi har negativa emotioner, såsom irritation, avund, högfärd, grymhet. Dessa emotioner är inte naturliga och det går att göra sig av med dem. De utgör det största hindret på vår utveckling.

– Vi har många möjligheter i oss. Det är de positiva emotionerna,

tex kärlek, tro och hopp, vilka kommer till uttryck på ett högre utvecklingsstadium. Essensen är det man är i sig själv, det oförstörda, sådan man är som litet barn.

– Innan jag började i den här esoteriska skolan trodde jag att jag var en person. Men det finns många jag, eller rättare sagt grupper av jag, som kommer upp till ytan och så att säga tar hand om maskineriet.

– Jag arbetar på att förvärva ett samvete, säger Thomas vidare. Vad vi har är inte fungerande samveten, utan bara inlärd beteendemönster. De negativa emotionerna hindrar samvetet att fungera. Jag försöker utveckla samvetet och lära mig leva efter det. Samvetet är en grupp sanna emotioner.

– Vad jag också arbetar med är att bryta illusionen att jag är vaken, att jag har en fri vilja och att jag är medveten. Bara vid ett permanent sant jag har man en fri vilja och kontroll över sig själv. Annars är det varje litet falskt jag, eller grupp av jag, som har var sin lilla vilja, och alla viljorna drar åt olika håll.

Thomas förtydligar med ett enkelt vardagsexempel:

– När det jag som tycker om glass är framme och styr en, då köper man glass. När det som inte vill ha glass styr, då köper man inte glass!

– Människan är så inbäddad i illusioner, så utan medvetenhet att hon fungerar som en automat, fortsätter Thomas. Människan är en maskin. Hon reagerar på yttre stimuli. Hon gör ingenting på grund av egen fri vilja. Hon sover. Men det går att arbeta med sig själv genom att iaktta sina inre och yttre handlingar, försöka bli medveten, vaken, veta vad man gör. Det gäller att vara närvarande i allt man gör, i varje andetag, varje rörelse, varje tanke.

– När man slutligen vaknar, då har man ett permanent jag, en helhet. Man kan göra den här lik-

Thomas Agborg.

nelsen: Ett hus är fyllt med betjänare, som alla har samma grad, men ingen gör sitt arbete. Stallpojken är i köket, kocken städar, städaren är i köket, osv, för ingen i huset är hemma och bestämmer. Betjänarna utser då en tillfällig ledare, som ska organisera arbetet i väntan på den riktige ledaren, det sanna jaget.

Medlemmarna i Ouspensky-Gurdjieff-gruppen hjälper varandra att göra de iakttagelser som envar har svårt att göra själv. Man träffas tre gånger i veckan, då man läser och samtalar. Thomas tycker inte om ordet "diskuterar", då det lätt leder tanken till motsättningar och agitation.

Göteborgsgruppen består för närvarande av åtta medlemmar – men antalet varierar; någon faller ifrån på grund av flyttning exempelvis, och någon ny kommer till. Själv har Thomas varit med sedan ungefär ett år. Han kom i kontakt med gruppen genom ett bokmärke, som någon placerat ut i en bok. Det är bland annat på det sättet som man sprider sin sparsamma information. Man ber bokhandlarna ta hem Gurdjieff-böcker, och så lägger man bokmärken i dem med upplysning om centret, adress och telefonnummer. Man sätter ibland också upp affischer på ställen där man tror att det kan finnas människor som är intresserade.

Det finns en Ouspensky-Gurdjieff-stiftelse i Sverige. Den har lokalavdelningar i Göteborg, Stockholm, Malmö och Uppsala, samt i södra Sverige kollektivgårdarna Linbugården och Soligården.

Skolan Den fjärde vägen är "en praktisk tillämpning av ursprunglig visdom". Grundarna har tagit vara på gammal kunskap från människor med högt medvetande och ett gammalt system, säger deras efterföljare. Gurdjieff kom från Armenien och Ouspensky från Ryssland.

VEGETARISKA MATSTÄLLEN I GÖTEBORG

Ät grönt och må skönt...

God vegetarisk mat finns att få på flera ställen i Göteborg.

SOLROSEN, som ligger mitt emot bokhandeln Näckrosen, är helvegetarisk. Den hade inte öppet vid reporterns besök i området, men Jan Karsberg på Näckrosen berättade följande:

– Solrosen startades, precis som Näckrosen, av Divine Light Mission, men numer sköts restaurangen av en handfull ungdomar, de flesta från ett kollektiv i Hedefors, utanför Göteborg, sedan tre år tillbaka. Där tycks vara full rulle hela dagarna, kanske för den goda matens skull – man får äta så mycket man vill för 15 kronor – eller också för att man vill titta in och träffa folk. Det kan bli trångt om utrymmet ibland, speciellt vid lunch- och middagstid, men det fungerar bra ändå tack vare den öppna och enkla atmosfären.

LEONIS SALLADSBAR med adress Fredsgatan 1 mitt i city har öppet 11.00–18.30. Inredningen har exotisk prägel med ljusgrönt tjockt glas på väggarna och stora gröna växter. Där kan man få de i USA så populära "subs", dvs *submarin sandwiches*, ett slags långfranska, skurna på längden och med rikligt pålägg, tex ostsallad, ost-tomater-lök eller för icke-vegetarianer rostbiff-pepparrot och sallad. Man kan också få stora salladstallrikar med tex oliver-vita bönor-bön-groddar-selleri-endiver - valnötter och ost, eller med skaldjur och champinjoner.

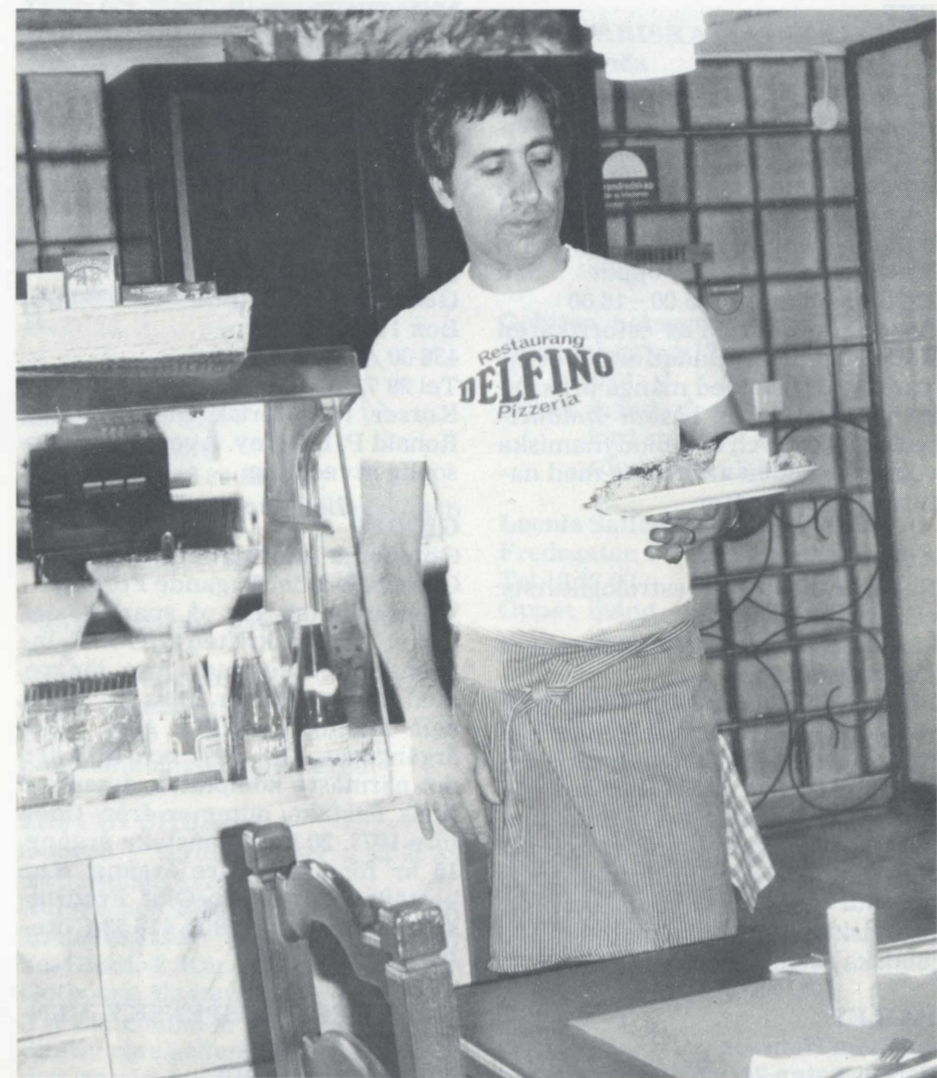
Det finns på detta alltså icke helvegetariska matställe flera naturjuicer att välja på, men också populära men mindre hälsovänliga drycker som Coca-cola, Fanta och lättöl. Kaffe och te finns, men inte örtte. God egen glass har erbjudits sedan starten 1978, men sortimentet har skurits ned. En specialitet är dagens soppa med bröd för 15 kronor.

Leonis kan vara ett lämpligt matställe för hälsomedvetna som inte är vegetarianer men gärna äter lätt och grönsaksrikt eller hälsokostare som vill äta lunch tillsammans med vänner som inte är vegetarianer.

Ett kvarter från Leonis finns PIAZZA VERDE, "Gröna torget", en liten rent vegetarisk restaurang med samma ägare som pizza- och köttrestaurangen mitt emot. Piazza

Verde ligger i den sk NK-passagen och är utformad som en italiensk gatuservering. Den kan erbjuda ett antal vegetariska pizzor, vegetarisk biff och vegetarisk lasagne och drycker som frukt- och grönsaksjuicer, örtteer och soyamalt. Till dessert finns fruktsallad, mysli och glass. En smörgås av lima-hirs med ost eller pastej kostar 3:50 och en råkostallrik 13 kronor.

Åsa Freij

Notaro Mimmo, som här serverar, driver tillsammans med en broder Piazza Verde.

ALTERNATIVRÖRELSE I GÖTEBORG

Sökarintressanta nya verksamheter, idealismer, samfund.

ANANDA MARGA

c/o Dag Hellekant
Haga Nygata 5
413 01 Göteborg
Tel 11 49 44 (efter 17.00)
Ananda Marga, "glädjens väg", är en andlig och social rörelse med ursprung i Indien. Den vill åstadkomma samhällsförändringar genom osjälviskt tjänande av mänskligheten och personlig utveckling genom meditation, asanas m m.

ANTROPOSOFISKA SÄLLSKAPET

Västergatan 7
411 23 Göteborg
Öppet månd – fred 15.00 – 18.00, lörd 10.00 – 13.00.
Tel 82 00 73
Bokförsäljning, lånebibliotek, kursverksamhet, offentliga föredrag.
Biblioteket har öppet tisd 18.30 – 19.15; torsd 15.00 – 16.00
Antroposofin är en av österrikaren Rudolf Steiner grundad andevetenskaplig rörelse med många praktiska verksamheter, såsom waldorfpedagogiken och den biodynamiska odlingsmetoden att arbeta med naturens egna krafter.

ASTROLOGI

Roger Algehov – astrologikurser och horoskop
Masthuggsliden 12, 413 18 Göteborg
Tel 24 92 61
Roland Skogkvist och Lisa Andreasson – astrologikurser och horoskop, personlighetsanalyser.
Tel 19 16 65 eller c/o Näckrosen
Till månadsskiftet april – maj planeras ett seminarium för astrologer och kunniga astrologiintresserade om hur man använder astrologi praktiskt genom olika metoder. Utländska astrologer skall delta.

BAILEY

c/o Sven Hansson
Paradisgatan 21
413 16 Göteborg
Tel 24 79 26

DIVINE LIGHT MISSION

Köpmansgatan 27
411 06 Göteborg
Tel 13 37 97 (17.00 – 19.00) 18 83 15
Introduktionsprogram tisd o torsd 19.30
DLM är en internationell freds- och meditationsrörelse under ledning av Guru Maharaj Ji. Man lär ut en kostnadsfri meditationsteknik som kallas Kunskapen.

ECKANKAR

Representant:
Mats-Ola Forsman
Kastellgatan 24
413 07 Göteborg
ECK-Mästarna lär att själen är människans sanna identitet, medfödd och oförstörbar, det eviga medvetande som inte känner någon död.

ESOTERISK FILOSOFI

Gerd Ellholm
Box 1102
436 00 Askim
Tel 28 71 40
Kurser i esoterisk filosofi enligt Ronald P. Beesley. Även i Inre personlig utveckling.

GICOFF

Göteborgs Informations Center för Oidentifierade Flygande Föremål
Verksamheten går på sparlåga sedan ett år. Tidskriften GICOFF-Information utkommer inte längre, men äldre nummer finns att köpa: hela årgångarna 1974, 1975, 1976; årgångarna 1973, 1977 och 1978 är i det närmaste kompletta; dessutom finns enstaka nummer från tiden före 1973. 20 kr för enstaka årgång, 15 kr för ytterligare årgång. Kan beställas från Sven-Olof Fredrikson, Stobéegatan 28 B, 416 53 Göteborg. Tel 21 87 10.

GURDJIEFF-OSPENSKY CENTER

c/o Thomas Agborg
Nilssonsberg 1
411 43 Göteborg

Tel 82 82 73

En esoterisk skola enligt Den fjärde vägen. Praktisk tillämpning av den ursprungliga visdomen. Deltagarna arbetar med att observera sig själva från en psykologisk ståndpunkt.
Gruppmöten tre dagar i veckan.

GÖTEBORGS POLARITETSCENTER

Sankt Pauligatan 5
416 60 Göteborg
Tel 19 69 34, Benno o Laura Svensson
Tisd – lörd 10.00 – 16.00
Polaritetsterapi, zonterapi, dietrådgivning, Bachs kurativa blomessenser.

HÄLSOCENTRET

Hedåsgatan 3
412 53 Göteborg
Tel 20 44 76
Ole Saxe, Vibeke Saxe, Jim Sandlund, Laila Leksén och Hanna Jacobsen. Naturläkare. Ögondiagnostik, homeopati, reflexmassage, örtmedicin, akupunktur, kiropraktik, avslappning, dietråd m m.

IPPF

Institutet för psykologisk och parapsykologisk forskning
Sankt Pauligatan 9
416 60 Göteborg
Tel 15 48 14
Kurser, seminarier, föredrag, experiment. Man planerar att starta en ny förening, som bl a skall ge ut en tidskrift.

ISKCON

Det Internationella Sällskapet för Krishna-Medvetande
Radha Krishna-templet
Karl Gustavsgatan 19
411 25 Göteborg
Tel 11 09 55
Gratis vegetarisk lunch varje dag 11.00 – 13.00. Vegetarisk fest med kirtanmusik varje söndag 16.00; inkl föredrag om bhakti yoga och filmvisning.
Affär med böcker, rökelse, indiska kläder, skivor, musikkassetter.

KRISTEN VETENSKAP

(Christian Science)
Läsrum, Kungsportsavenyn 27, öppet månd o torsd 12.00 – 15.00, tisd o onsd 16.00 – 19.00 för studium, inköp, prenumeration samt hemlån av Bibeln och auktoriserad Kristen Vetenskaps-litteratur.
Första Kristi Vetenskaparkyrkan i Göteborg, Storgatan 3, har söndagsgudstjänster 11.00. Onsdagsmöten med tillfälle att ge vittnesbörd om helanden och andra erfarenheter i Kristen Vetenskap 19.30.

KRISTET SAMFUND

Doktor Forselius gata 12
413 26 Göteborg
Tel 0302-424 11, Asbjörn Clausen
Gudstjänster sönd 10.00
Förkunnelsen är starkt påverkad av den antroposofiska synen på kristendomen.

LECTORIUM ROSICRUCIANUM

Landshövdingegatan 11
431 38 Mölndal
Tel 20 57 33, 16 40 10, 0302-159 72
Introduktion för intresserade varannan måndag på Landshövdingegatan 11 och varannan måndag på stadsbiblioteket i Göteborg.
Det Gyllene Rosenkorsets Internationella skola syftar till sann mänskotillblivelse.

LIBERALA KATOLSKA KYRKAN

Johannebergsgatan 18
412 55 Göteborg
Tel 29 13 06 (Martin Poser)
Gudstjänster sönd 11.00
LKK är en "ung, internationell, kristen kyrka för andligt hemlösa, ett altare att böja knä vid utan trostvang". Kyrkan har haft viss anknytning till teosofin.

MARTINUS INSTITUT

Vasaplatsen 1
411 26 Göteborg
Tel 13 95 67, 14 53 93
Studiegrupper månd efter 15.00; tisd, onsd, torsd efter 19.00. Sju olika grupper studerar f n Martinus "Livets bok".
Martinus kosmologi ger "en logisk världsbild som sätter nästakärleken främst".

NÄCKROSEN, bokhandel

Haga Nygata 21
413 01 Göteborg
Tel 13 60 85
Öppet 12.00 – 18.00; lörd 11.00 – 15.00

OFFENSIV MEDICIN

Box 4037
431 04 Mölndal
Tel 11 15 05 (Willi Males)
En ny förening som anser att den nuvarande medicinska vården sätts in först när skadorna blivit alltför stora och inte tillräckligt framhåller de grundläggande orsakssammanhangen. Föreningen Offensiv Medicin betonar framför allt att människa själv bör ta ansvar för sin hälsa genom att leva ett sundare liv. Man anordnar gruppträffar där deltagarna får lära känna varandra, utbyta tankar och erfarenheter.

PSYKOTERAPEUT

Leo Berlips
Ingeborgsgatan 4
416 59 Göteborg
Tel 15 67 46
Intensiv psykoterapi, kroppsinriktad psykodrama, insiktsterapi (transaktionell analys), Reichterapi, aktiv beteendeträning (självförtroendeträning).
Bl a veckoslutskurser.

ROSENKORS-ORDEN AMORC

Järntorget 3
413 04 Göteborg
Tel 14 88 70
"Ordens medlemmar ägnar sig åt studier av tillvarons mysterier. Det är inte fråga om någon världsfrånvänd försjunkenhet utan i stället strävan till allt bättre självkännedom, harmoni och balans mellan ett yttre verksam liv och inre stillhet och samling." Introduktionsskriften *Mästerskap i livet* sänds kostnadsfritt på begäran.

SKANDINAVISK YOGA- OCH MEDITATIONSSKOLA

Södra vägen 2, 1 tr
412 54 Göteborg
Tel 18 73 93 (8.00 – 22.00)
Yoga- och meditationsundervisning i tantratraditionen.

SPIRITUALISM

Förbundet Två Världar
c/o Wilhelm Ytterholm
Fullriggaregatan 3
421 74 Västra Frölunda
Tel 29 32 46
Var 14:e dag sammankomster (seanser, föredrag) Viktoriagatan 11.

Spiritualismens Vänner

Kungsgatan 6 B
411 19 Göteborg
Tel 11 44 19, 48 84 58
Ordf Knut Carlsson, Hölingsvägen 4, 433 00 Partille.
Tel 44 12 89

Spiritualistiska Sällskapet i Göteborg

Johannebergsgatan 18
412 55 Göteborg
Tel 15 03 50
Sammankomster torsd 19.30

TAI CHI CHUAN

Gudrun Gylling, tel 12 25 38 (tisd – torsd, kvällstid)
Kurser hos Studieförbundet och intensivkurser (veckoslutskurser) hos Studio 2, Kapellplatsen 4, 411 31 Göteborg. En kurs pågår 3 o 4 maj.
Tai Chi Chuan är "en lugn och meditativ rörelseövning", sprungen ur den gamla kinesiska världsåskådningen taoismen. "Rörelseschemat utföres i långsamt tempo. I ett ba-

lanserat förhållande mellan det fysiska och det psykiska bildas en kraft, chi-kraften. Chi-flödet utgör det väsentliga i Tai Chi Chuan och skänker välbefinnande och vila."

TEOSOFISKA SAMFUNDET ADYAR

Johannebergsgatan 18
412 55 Göteborg
Lånebibliotek, bokförsäljning i samband med sammankomster.
Göteborgslogen, G Larson tel 25 67 12
Wesaklogen, M Poser tel 29 13 06
"Teosofi är en urgammal visdom för en ny tid. Vidgar utblicken, fördjupar och sammanfattar." Föredrag, samtalskvällar, studiecirkel.

TM, TRANSCENDENTAL MEDITATION

Kristinelundsgatan 16
411 37 Göteborg
Tel 18 50 42 (tisd, onsd, fred 12.00 – 14.00)
"Genom Transcendental meditation-programmet kan var och en enkelt och naturligt börja utveckla fullt medvetande – större livsglädje, intelligens och kreativitet."

VEGETARISKA MATSTÄLLEN Annorlunda

serverar bl a vegetariska rätter
Lilla Korsgatan 2 (vid Grönsakstorget)
Tel 13 80 26
Öppet månd – fred 11.00 – 19.30
lörd 11.00 – 16.00
sönd stängt

Gobiten, helvegetariskt

Olivedalsgatan 12
Tel 14 30 01
Öppet månd – fred 11.00 – 20.00
lörd stängt
sönd 13.00 – 20.00

Leonis Salladsbar

Fredsgatan 1
Tel 19 27 00
Öppet månd – fred 11.00 – 18.30
lörd 11.00 – 16.00

Piazza Verde, helvegetariskt

Kyrkogatan 58
Tel 11 60 25
Öppet månd – fred 11 – 19
lörd 11 – 15

Solrosen, helvegetariskt

Haga Nygata 14
Tel 11 24 96
Månd – fred 11.00 – 17.00

YOGA

Roger Algehov, tel 24 92 61
Christine Heuser-Nyström, tel 13 13 62

OFFENSIV MEDICIN

vill lindra lidande genom insikt och självhjälp

Bertil Nilsson intervjuas av Åsa Freij

– Många människor lider i onödan, eftersom man inom den konventionella vården inte så ofta förstår eller riktigt vill erkänna att det finns själsliga orsaker bakom många kroppssjukdomar. Det går inte att skilja strikt mellan kroppsliga symptom och det vi kallar ångslan och oro. Väldigt många skulle kunna bli hjälpta med enkla metoder, även om dessa kanske inte anses helt vetenskapliga för tillfället. Och det gäller att ingripa så tidigt som möjligt, när något börjar gå gale.

Det säger Bertil Nilsson, som deltagit i startandet av föreningen Offensiv Medicin i Göteborg tillsammans med ett 25-tal vänner och meningsfränder. Inom den föreningen tycker man, som namnet antyder, att den offentliga sjukvården idag är för defensiv och ingriper först när något gått så långt att det är svårt att reparera. Det går att göra mycket mer för hälsan än det som nu sker, och mycket tidigare, och man kan göra mycket mer själv.

– Sjukvården – eller hälsovården – bör bli mer offensiv och mer medveten, så att man angriper de verkliga och djupt liggande sjukdomsorsakerna. Det är viktigare på sikt än att bara dämpa symptomen!

– Som det brukar påpekas i hälsofrämjarkretsar: huvudvärk kan ha en mängd olika orsaker men beror inte på brist på magnecyl. Fast magnecyl, eller liknande medel, är den hjälp som brukar rekommenderas till den som lider av huvudvärk. Tittar man efter i FASS (förteckningen över svenska läkemedelsspecialiteter) så står det där att man som biverkning av överdrivet magnecylätande kan få – ja, just huvudvärk! Och tandröta beror inte på brist på fluor, säger Bertil Nilsson.

NYSTARTAD FÖRENING

Offensiv medicin konstituerade sig officiellt som förening i slutet av

november 1979. Men innan dess fungerade man som en informell grupp under en längre tid. Man har träffats för att utbyta erfarenheter och hjälpa varandra att förstå främst egna sjukdomar och problem. Man har också arbetat för att väcka en opinion och fästa uppmärksamheten på betydelsen av att se människan i sin helhet. På programmet har man, under slagord som t ex "Du har rätt att må bra", kurser och seminarier samt utgivning av skrifter. Det har kommit ett häfte om huvudvärk och man förbereder ett om patientträtt.

De flesta medlemmarna är verkamma inom sjukvården och vet väl vad de talar om.

– Det är numera erkänt att de allra flesta sjukdomar är psykosomatiska. Ändå går man inom sjukvården inte till roten med det onda utan ordinerar piller och låter de verkliga, själsliga orsakerna vara utan åtgärd, säger Bertil Nilsson.

– Vi har ju också en stor förmåga till självläkning, processer som startar så snart de ges en riktig chans, tillägger han.

KÄNN DIG SJÄLV

– Vi måste lära känna oss själva bättre och på så sätt upptäcka lättare besvär hos oss på ett tidigt stadium – och även kunna avhjälpa detta i betydligt större utsträckning än vad som nu sker. Det skulle också avlasta samhället betydande kostnader.

– Om vi kom närmare oss själva, skulle vi upptäcka, när något är fel. Men vi vågar visst inte lita på vad vi själva känner längre. Det bör helst kunna mätas med instrument. Nu experimenterar vi på djurkroppar i stället för att känna efter i våra egna kroppar – och själar! De flesta lidanden har nog sin rot i allmänna livsproblem.

– Våra moderna levnadsom-

ständigheter, menar Bertil, har en stor skuld till vår dåliga hälsa. Och han pekar på ett skrämmande exempel i en engelsk undersökning, där barn hade uttryckt sig med: "Om jag blir stor, skall jag ..." – inte som man kunde vänta sig att barn skulle säga: "När jag blir stor ..." Ungdomar känner det inte särskilt självklart att de skall överleva så länge till!

DÖDSMEDEL

Det är inte bara kärnkraft, kärnvapen, krig och miljöförstöring som hotar vår själsliga och kroppsliga hälsa. Födan är också ett hot: Vi äter i västerlandet för mycket och för dålig mat och för mycket dålig mat. Bertil menar att av våra livsmedel för ca 60 miljarder kronor om året i Sverige är en tredjedel dödsmedel, rent skadliga varor – en tredjedel är värdelöst, gör varken skada eller nytta – endast en tredjedel gör verkligen skäl för namnet livsmedel, och detta skulle gott och väl räcka att livnära sig på.

– Människor i allmänhet lever i okunnighet om detta förhållande och tror tydligen att det som säljs för att ätas eller drickas också är OK att inmundiga.

– Förr var läkares standardfras: "Vad fattas er?" Nu borde det snarare heta: "Vad har du fått för mycket av?"

UPP I RÖK

Bertil och hans föreningsvänner vill också få oss att förstå hur stor betydelse vår inställning till olika företeelser har, våra vanor t ex. Det kan vara mycket farligt för en person att röka, medan det kanske inte påverkar en annan i särskilt hög grad.

– Det beror på varför man röker och vad man tror om rökningens verkningar, förklarar Bertil. Det har visat sig i amerikanska undersökningar att det tryck på gränsen

till hård mobbning som icke-rökare, särskilt sådana som nyss slutat röka själva, utövat på rökande kamrater, har orsakat större problem, psykiska problem, än rökandet som sådant. Likaså påverkas den betydligt mer som har skuldskänslor och mindervärdeskänslor på grund av sin rökning och sin oförmåga att sluta, eller som oroar sig mycket för cancerrisken. Däremot klarar sig ofta den hyfsat som tycker att det är trevligt att röka och tror att det säkert inte är så farligt som det påstås!

– Det gäller också att ta reda på de verkliga orsakerna bakom exempelvis nervositet, som i sin tur kan leda till överdriven rökning, och inte bli offer för självbedrägeri. Kan man eliminera dem, försvinner oftast rökbegäret av sig självt.

I DET TYSTA

Bertil Nilsson är en av de aktiva sökare som helst arbetar "under jorden". Han har ofta stött på en oförstående och avog attityd för sina udda intressen. I arbetet som journalist gäller det också att på ett opartiskt sätt kunna spegla olika uppfattningar när det gäller allmänreportage, inte driva sina egna uppfattningar hårt så som ledar-

skribenter och kolumnister kan göra.

– Fast det kan ju leda till att man i strävan efter att vara neutral och opartisk inte vågar skriva så mycket positivt om förnuftiga uppfattningar. I ett yrke med "samvetsparagraf" (ingen journalist kan åläggas att skriva något som strider mot hans eller hennes personliga åsikter och värderingar) behöver man förstås heller inte ställa upp och sprida alltför destruktiva uppfattningar, och det är ju förstås en viss lättnad, tycker Bertil.

Från början hade Bertil Nilsson inte avsett att bli journalist. Han hade kunnat tänka sig att gå i klostret, avslöjar han, om det funnits en sådan möjlighet då. Det hade blivit en fristad där han fått ha sin egna "underliga idéer" i fred. Men i stället började han läsa till apotekare. Han trodde att han skulle få lära mycket om människan och även få tillfälle att arbeta i lugn och ro i laboratoriemiljö.

– Men det handlade mest om ekonomi och marknadsföring. Och det var en väldig övertro på att tabletter och sprutor skulle hjälpa mot allt. Jag blev besviken, säger Bertil. Han hoppade snart av och har sedan dess parallellt med yrkes-

På Offensiv Medicin-kurserna blir det oftast vegetariska måltider för att stimulera deltagarna till bättre kostvanor. Bertil längst t h.

arbete läst flera olika ämnen för att de intresserat honom privat, även om det inte gett någon speciell ekonomisk eller yrkesmässig utdelning. Till sin egen förvåning har han blivit journalist. Men hösten 1979 har han varit tjänstledig för att läsa vetenskapsteori vid universitetet. Att läsa och lära är Bertils stora intresse.

KURS I ESOTERISK FILOSOFI

"Det här är något nytt i Sverige, något livsviktigt, som vi inte får missa."

Under senhösten leddes en kurs i "esoterisk filosofi" i Göteborg av Gerd Ellholm. Liknande kurser har hållits förut, men detta var första gången som undervisningen skedde helt och hållet på svenska. Det är engelsmannen Ronald P. Beesleys filosofi som det gäller, och tidigare har Gerd haft stöd av Mr Beesley själv, som personligen medverkat vid åtminstone någon del av varje kurs. Men Beesley finns inte längre bland oss. Han avled i april i fjol efter en bussolycka, 76 år gammal.

*

Några av de nio deltagarna sitter kvar vid matbordet i den vackra och trivsamma kursgården, en villa som också är Gerds hem, när Söka-rens reporter kommer på besök. De smälter sina intryck tillsammans med den goda vegetariska maten, som Gerds mor, Rut Berndtsson, tillrett under hela veckan. De nickar och instämmer i att kursen var fin – men det är svårt, tycker de, att beskriva den, att förklara vad man gör på kursen och vad man lär sig. Man upplever. Det är också svårt att beskriva vad Beesley lär.

– Han lär inget nytt, han bildar ingen skola, han har ingen egen lära, säger Karl Rydberg från Lund, en ung man, som gått flera kurser förut och som nu hjälpte Gerd som ledare av vissa avsnitt.

– Men det är ju egentligen alltid samma eviga sanningar, tillägger han, som kommer till oss genom olika lärare i olika tider, vilka hjälper oss att förstå.

– Beesleys filosofi går framför allt ut på att få oss människor att inse vår delaktighet i allt som sker runtomkring oss, säger Gerd, att få

oss att förstå att vi, var och en, är en del av universum och inte så avskild från allt annat som vi kanske går omkring och tror.

Här kommer Gerd också in på reinkarnations- och karmaläran: vi hänger ihop även med det förflutna i det att vi levat många liv förut.

– Det finns så mycken kunskap fördold i människan, förklarar Gerd. Så när man sitter på en kurs och hör olika saker sägas, så vaknar omedvetna insikter till liv, sådant som man har med sig från många tidigare inkarnationer. Det är kunskap som finns i dig, men du kan inte fånga upp den utan vissa impulser.

– Vi har vår själ, och vi har vår fysiska kropp, fortsätter Gerd. Själsligen befinner vi oss på en högre medvetandenivå, med mycket kunskap och större insikt än vi kan utnyttja i vårt dagliga liv. Beesley vill hjälpa oss att sammanlänka själen med kroppen så att vi kan leva här och nu på ett bättre sätt än vi i allmänhet gör. Därför finns i hans kurs mycket om hur den fysiska kroppen fungerar: om ämnesomsättningen, blodcirkulationen, om nervsystemet, minnet, sömnen m m. Kroppen är sammanlänkad med själen. Vi kan alltså inte äta fel och tänka fel tankar och ändå tro att vi ska kunna fungera tillfredsställande på det själsliga planet – utan vi måste höja vår insikt både fysiskt och psykiskt för att nå själen ...

– Beesley hjälper oss att se livets mönster, hur det lilla och det stora hör ihop och hur ingenting sker utan orsak, säger Gerd vidare.

Vad kursen i esoterisk filosofi vill ge deltagarna är alltså en ökad självkännedom och en insikt om det egna jagets art och samband med livet i övrigt.

– Allt i naturen fungerar efter vissa lagar, som vi måste lära oss att förstå, säger Karl. Varifrån kom-

mer vi, och vart är vi på väg? Svaren på de frågorna har mänskligheten alltid sökt. Då och då har betydande lärare kommit till oss med hjälp. Nu i början av Vattumannens tidsålder möter vi lärare för vår egen tid. Vi har passerat kulmen av materialismens tidsålder och längtar efter andlig insikt. Många lever från dag till dag och vet inte varför. Om man förstår att man ingår i ett större sammanhang, då är det lättare att leva.

*

Kursdeltagarna var ense om att en kurs i sig själv inte gör några underverk, även om den kan bli en dramatisk vändpunkt för många. Personlighetsutveckling är oftast en lång process, och man är inte alltid mogen för en esoterisk filosofi av Beesleys typ. Gerd själv säger att om hon mött Beesley tidigare i sitt liv, så hade hans tal om t ex inkarnation skrämt bort henne. Vid rätt tidpunkt blev det i stället en öppning.

Men det finns många rätta vägar, det var kursdeltagare och Gerd Ellholm överens om. För Gerd var det en gång en kurs om våra inre möjligheter som blev en vändpunkt. Hon hade upplevt livet som en börda och kämpat sig fram från dag till dag utan att känna någon mening. På en kurs fästes hennes uppmärksamhet på hur vi med våra tankar skapar vår egen värld – ofta en olycklig sådan – men hur det också står i vår makt att skapa en annan och bättre personlig värld.

Sedan kände Gerd att det var hennes uppgift att hjälpa andra människor till samma insikt som hon själv fått. Hon började leda kurser i "inre personlig utveckling". Det har hon gjort i sex år nu.

För tre år sedan kom Gerd i kontakt med Ronald Beesley, då han höll en kurs i Lund. Hon kände starkt och omedelbart att detta var

Gerd Ellholm.

vad hon själv känt men inte riktigt kunnat formulera. Nu tog hon steg från den inre personliga utvecklingen, som rör sig på ett psykologiskt plan, till den esoteriska filosofin, som går djupare in på det andliga. Hon blev en trogen lärjunge till Beesley och började tillsammans med honom ordna kurser i Sverige. Ocn nu, efter Beesleys bortgång, har hon hållit den första helt svenska och helt egna kursen – och den första i sitt nya hem, som också är ett center för studier i Beesleys anda.

Gerd understryker som sin uppfattning att den här filosofin är stark.

– Den är nånting nytt i Sverige, nånting livsviktigt, som vi inte får missa!

*

Detta var kurs 1. Det finns fem fortsättningskurser på sex dagar vardera. Priset för en kurs, som pågår sex dagar, är 600 kronor exkl. mat och logi.

Åsa Freij o SM

RELIGIONSKONFRONTATION I KANDY

Jag ligger på KFUMs hotell i Kandy, Ceylons förre huvudstad och religiös centralort för de singalesiska buddhisterna. Hotellet är visserligen kristet, men ingen frågar efter gästernas konfession.

Kvart i sex på morgonen bryts min halvslummer av kraftig sång på arabiska – muezzins kallande till muslimsk morgonbön från moskén snett över gatan. Halv sju hörs tre klingande gonggongslag. De kommer från ett kombinerat hinduiskt och buddhistiskt tempel strax bortom moskén och kallar till morgonens första andaktsövning.

Buddhismen, hinduismen, kristendomen och islam är de mest spridda religionerna på Ceylon. Officiellt har buddhismen flest anhängare, men på det folkliga planet har denna religion utsatts för en så massiv hinduisk infiltration att det är svårt att veta vem som är vad. Detta visar sig bland annat i att Vishnu betraktas som öns skyddspatron, trots att alla här som officiellt är hinduer tillhör shaivaskolan.

Vishnualtarna finns i allmänhet i närheten av buddhisttemplen eller till och med inne på deras område. Men Vishnukulten har knappast avhinduiserats. Till stupan, Bodhiträdet och Buddhabiliden går man själv fram och skils inte från meditationsobjektet av någon präst eller något altarskrank. Vid Vishnus altare betalar man i stället en slant åt en man som snabbt och högt läser upp en sanskrittext och sedan smörjer helig aska i pannan på en.

Allmänt kan man säga att buddhismen och kristendomen är de öppnaste religionerna här. Hinduismen och islam är slutnare, men på olika sätt. Det är i allmänhet lättare för en olikänkande att slippa in i ett hindutempel än i en moské, men det är å andra sidan lättare för en meningsfrände att ansluta sig till islam än till hinduismen.

Skillnaden mellan buddhism och hinduism har som sagt urvattnats. Trots att buddhismen tar bestämt avstånd från både kastväsende och

astrologi har denna ståndpunkt inte slagit igenom mer än att den största av landets tre buddhistiska munkordnar, Siam Nikaya, bara ordinar medlemmar av de högsta kasterna, och de flesta av öns invånare, oavsett religion, låter ställa horoskop vid livets alla vändpunkter – barnafödsel, flickornas första menstruation, vigsel, viktiga affärer och så vidare.

Inte heller på regeringsplanet har den buddhistiska etiken gjort sig gällande. Dödsstraffet har inte avskaffats, och inga försök görs att ersätta krigsmakten med ett icke-våldsförsvär.

Den centrala byggnaden i Kandy är den heliga tandens tempel. Tandreliken som templet byggs kring togs enligt traditionen till Ceylon på 300-talet e. Kr. och förvarades först i den dåtida huvudstaden Anuradhapura. På grund av stridigheter mellan singaleser och tamiler flyttades sedan huvudstaden i omgångar söderut, och relikens följde varje gång med. Kandy blev den sista förkoloniala huvudstaden först för hela ön och sedan för den fria zonen då först portugiserna och sedan nederländarna ockuperade kusttrakterna och upprättade en egen huvudstad i Colombo. Kandy föll för britterna i mitten av artonhundratalet.

Enligt vissa rykten från kristet håll skulle portugiserna vid något tillfälle ha lyckats få tag på tandreliken och förstöra den. Eftersom portugiserna aldrig besatte öns inland är uppgiften mycket osäker, och även om templet bara skulle innehålla en kopia har det ingen större betydelse. En relik verkar inte automatiskt, utan dess värde ligger i den sinnesinriktning tankarna på den ger upphov till. Den relik som förs genom staden med stora ceremonier i augusti varje år vet alla är en attrapp, men den visas inte mindre vördnad för den sakens skull.

Templet har blivit något av rikshelgedom. Det är stort som en katedral, och åtnjuter i likhet med

Uppsala domkyrka den tvivelaktiga förmånen att vara populärt mål inte bara för fromma pilgrimer utan också för nyfikna turister.

Tvärs över gatan från tandtempellets huvudingång ligger ett annat tempel, i traditionell singalesisk stil med ett par stupor, ett Bodhiträd, ett litet altarrum och en samlings-sal. Det är anspråkslöst och lockar inga turister, och ger just därför ett bättre exempel på vardagsbuddhismen i landet.

Fyra religioner lever och verkar sida vid sida på Ceylon. Förhållandet mellan dem har ofta varit spänt, och de europeiska kolonialmakterna gjorde inte saken bättre när de med maktmedel försökte gynna kristendomen på de övrigas bekostnad.

I dag finns vissa tecken på att situationen börjar ändras. På flera håll finns nu en vilja att samtala utan att ge upp sin egen övertygelse. Framtiden får utvisa hur långt denna utveckling kommer att gå.

Gunnar Gällmo

ASTROLOGI-SEMINARIUM

Maj – 80

med professionella astrologer från USA och England

– Bl a Geoffrey Cornelius, vice president i Astrological Lodge, England, en av Europas främsta horary-expert. – Robert Kimball, astrolog från USA med astrologisk workshop i post-jungiansk anda. – Föreläsningar om counseling, etik, geocartography, Volguines teknik m m. – I allt sex dagar inkl. kost o logi.

Obs goda kunskaper i astrologi erfordras

För vidare informationer kontakta

BOKHANDELN NÄCKROSEN

Haga Nygata 21, 413 02 Göteborg. Tel 031 – 13 60 85

Astrolog Roland Skogkvist

Astrolog Lisa Andreasson

BUDDHASASANAFÖRLAGET
Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:–

Buddhas tal till Kalamafolket/ Talet om rätt syn
40 sidor, ca 19:–

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:–

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:–

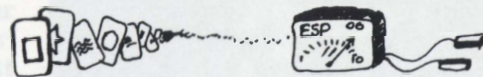
I bokhandeln eller direkt från förlaget

specialguide för GÖTEBORG

Här är några av Götets aktiviteter:

IPPF

Institut för psykologisk och parapsykologisk forskning
S:t Paulsgatan 9, 416 60 Göteborg
031-15 48 14

IPPF välkomnar seriöst intresserade, både akademiker och "vanliga dödliga". Kurser arrangeras i parapsykologi och drömpsykologi. Skriv till institutet för utförligt program och ytterligare information.

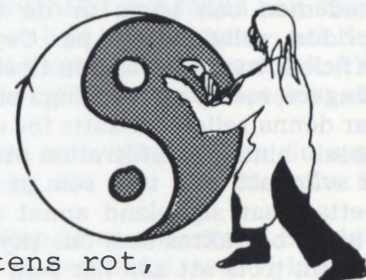
YOGA-CENTRET i Göteborg

har YOGA-undervisning i hatha-yoga och andningsteknik, avspänning och meditation.
Vasaplatsen 3, 411 26 Göteborg
Christine Heuser-Nyström 031-13 13 62

Skandinavisk Yoga och Meditations-

håller till på Södra Vägen 2, Skola 412 54 Göteborg 031-18 73 93. Nybörjar-weekend i YOGA & MEDITATION hålls den 7-9 mars.

T'ai Chi Ch'uan

"Tyngden är lätthetens rot, vilan är rörelsens herre".

Lär dig T'ai Chi Ch'uan i GÖTEBORG. Regelbunden undervisning sker i Studiefrämjandets regi. Veckoslutskurs den 26-27 april, Studio 2 tel. 031-18 50 94. Ytterligare information: Gudrun Gylling 031-17 89 60

Eckankar®

håller ett föredrag om den "hör- och synbara livsströmmen" fredagen den 21/3 kl 19.30, Bjurslättstorg, B salen. För ytterligare information om ECK i Göteborg, ring Mats -Ola Forsman 031-11 05 26 Kastellgatan 24, 413 07 Göteborg.

Varje måndag och fredag kl 18-20 hålls gratis introduktionslektioner i Babajis Krija Yoga på Govindas restaurang, Grevgatan 18, Stockholm. Alla Välkomna.

Martinus Kosmologi på Östa kusspud
"Genomgång av symboler" Sigge Westerlund
30 mars - 6 april Upplys. 08-7673129

- 1 Lördag 1915 *Inledning till Nya Tidsåldern, Mark Maurene*
Klubb Kamelen, Sjölagårdsg. 17
- 2 Söndag 1915 *Byråkrater och Åsnor, Barbro Staffansdotter*
Klubb Kamelen, Sjölagårdsg. 17
- 3 Måndag 1930 *Bildseende & bildupplevelser A. Schiller*
Måndagsgruppen ABF-Huset, Fabiansalan
- 4 Tisdag 1900 *Meditation - Rebirthing*
Sherril Lighthouse & Bill Stallings, Gall. Medmera
- 5 Onsdag *Manusstopp för Sökarguiden*
April posta idag!
- 6 Torsdag *Hare Krishna Konstutställning*
10-1800 hela veckan 3-7/3 Galleri Medmera
- 7 Fredag 1915 *Hellenistisk invigningskult. Stina Wlen*
Klubb Kamelen, Sjölagårdsg. 17
- 8 Lördag 1915 *Formoriska myter och mysterier. M. Gejel*
Klubb Kamelen, Sjölagårdsg. 17
- 9 Söndag 1915 *UFO - Våddöfallet Christer Nordin*
Klubb Kamelen, Sjölagårdsg. 17
- 10 Måndag 1930 *Från kristendom till djävulsdyrkelse* Bömer
ABF-Huset, Fabiansalan, Söndags 41
- 11 Tisdag 1900 *Energicentra i kroppen* Carl Otto Mathson
med unika diabolider. Hälsans Hus, Strömsalen, För. Byggh.
- 12 Onsdag 1915 *Klärvorjans och healingteknik*
Lin Martin (USA) Klubb Kamelen, Sjölagårdsg. 17
- 13 Torsdag 1900 *Själsframställning med video*
Kulturveckan Gall. Medmera, Bellmansg. 20
- 14 Fredag 1915 *Astrologi - samb. mellan himmel och jord.*
Klubb Kamelen, Sjölagårdsg. 17
- 15 Lördag 1915 *Det totala kosmos* Lasse Engström
Klubb Kamelen, Sjölagårdsg. 17 Gamla Stg.
- 16 Söndag 1900 *Astrologi av Swami Erik (Hesser)*
Galleri Medmera,
- 17 Måndag 1930 *Inför Ådesvalet! Gösta Eklund, om altern.*
bina energikällor ABF-Huset 2-salen
- 18 Tisdag 1930 *Martinus Kosmologi Göteborg*
Storgatan 3, 14. Sigge Westerlund
- 19 Onsdag 1930 *Martinus Kosmologi Stockholm*
700-salen, Linnégatan 12
- 20 Torsdag 1930 *ECK-föredrag*
ABF-Huset, Söndags 41 Vardagsämningen
- 21 Fredag *Fastevecka med Hälsofrämjandet*
till den 28/3 Kontakta Jani Nyman 01-801238
- 22 Lördag *Se. bättre träning*
2 dagars kurs Apeiron 08-111899
- 23 Söndag
- 24 Måndag 1930 *PSI - Ekologi* Måndagsgruppen
Red. Jan Fjellander, ABF Fabiansal. Sönd. 41
- 25 Tisdag 1900 *Det är klart att du kan ändra ditt liv!*
Lena Wadenmark-Tulwe Galleri Medmera
- 26 Onsdag 1900 *Mera liv i livet* Anna Stina Persson
Galleri Medmera, Bellmansgatan 20.
- 27 Torsdag 1730 *Videogestaltning* Lea Hagbait
Gall. Medmera (Kulturveckan)
- 28 Fredag *Dags att sända in förskt*
material till Sökarguiden !!!
- 29 Lördag *Kolla in!*
- 30 Söndag 1600 *Meditation Öppet hus*
SSF Karlavägen 52, 14. ned.
- 31 Måndag 1930 *Gåtor & hemligheter* Uwe Lemke
ABF, Sveau 41 Fabiansal. Måndagsgruppen

Astrologikurs den 14, 15 & 16 mars hos Bert Vaga Jonson. För information 08-688489

Sökarguiden

3 buddhistiska veckor

i Stockholm 3 - 21 mars. En introduktion till Buddhism hålls på Galleri Medmera den 2 mars kl 16.00. Under dessa veckor kommer följande kurser att ordnas på kvällstid:

- en grundläggande kurs i buddhistisk meditation (månd, onsd. 18.00)
- dynamisk hathayoga enl. Iyengars system (tisd. torsd. 18.00)

Kurslokal: Vetegatan 4, ing. från gaveln (T Skanstull)

En buddhistisk retreat ordnas över veckoslutet 14 - 16/3 på Östtagården, Stallarholmen.

För ytterligare information och utförligt program och anmälan:
Robert Carleson, Erik Dahlbergsg. 36, 115 32 Sthlm 08-67 48 24
Gunder Wählberg, Ekuddsvägen 27, 131 38 Nacka 08-716 08 25

Lärarna kommer från England, Western Buddhist Order, och det är första gången detta system presenteras i Sverige. (se artikel i Sökaren 79:3)

Lin Martin

Om hjärtchakrats öppnande, Den Nya Tidsåldern och mycket mer pratar Lin Martin om på Galleri Medmera den 7 mars kl. 19.00 samt månd, tisd kväll. 08-41 16 40 12 mars program på Klubb Kamelen kl 19.15 samt en workshop över helgen 14, 15 -16 mars med temat "HEALING AND PSYCHIC DEVELOPMENT" För ytterligare information och program ring: 0764-23 749 eller 08-710 55 78

Hare Krishna Konst

HARE KRSNA-kollektivets konstnärer ställer ut målningar etc. på Galleri Medmera under tiden 3 - 7 mars. mellan 10-18. Måndagen den 3 mars är det Hare Krsna FESTIVAL med chanting, dans, gratis vegetarisk mat, film och överraskningar! Galleri Medmera, Bellmansg. 20

HARE KRSNA KOLLEKTIVET

Hela Livets Katalog - ETT NORDISKT PROJEKT

Vill du vara med och bidra till en nordisk "Whole Earth Catalogue"? Detta projekt går ut på att samla ihop information på ett ställe om bl a följande: Jordbruk, hantverk, samliv, folk-rörelser, transportmedel, kommunikation, utbildning mm.

Det behövs många personer med olika "krafter" för att föra detta "bokprojekt" iland. Hör av dig till: Tord Björk, St Paulsgatan 28 B, 116 48 Stockholm 08-69 57 34 (Bosse 463985)

Veckosluts-retreat med MEDITATION och YOGA

den 7-9 mars på Marielunds kursgård, Ekerö med Nina och Per Lagerberg.

Maten är helvegetarisk och lagad med kärlek.

För ytterligare information och anmälan: Nina och Per Lagerberg Saxbergets by 2695

772 00 Grängesberg tel: 0240-31430 eller Inga Näslund tel: 08-49 14 34

Rebirthing, meditation, Findhorn, New Age Centers

och mycket mera som rör den nya tidsåldern vill Sherril Lighthouse och Bill Stallings förmedla till oss (på engelska). Tisdagen den 4 mars berättar dom om sig själva på Galleri Medmera kl 19.00. Dom har ett mastigt program fram till den 23 mars. Program finns på Vattumannens Bokhandel eller från Galleri Medmera, Bellmansgatan 20, 116 47 Stockholm Tel: 08-41 16 40 (tel.tid. 10-12, 15-18)

Glöm inte att det nu finns ett Glad Disco i Stockholm. Nya tidsålderns dans och musik den 1/3, 15/3 och 29/3 i HÄLSANS HUS, Fjällgatan 23 A. Rökfritt och trevligt!

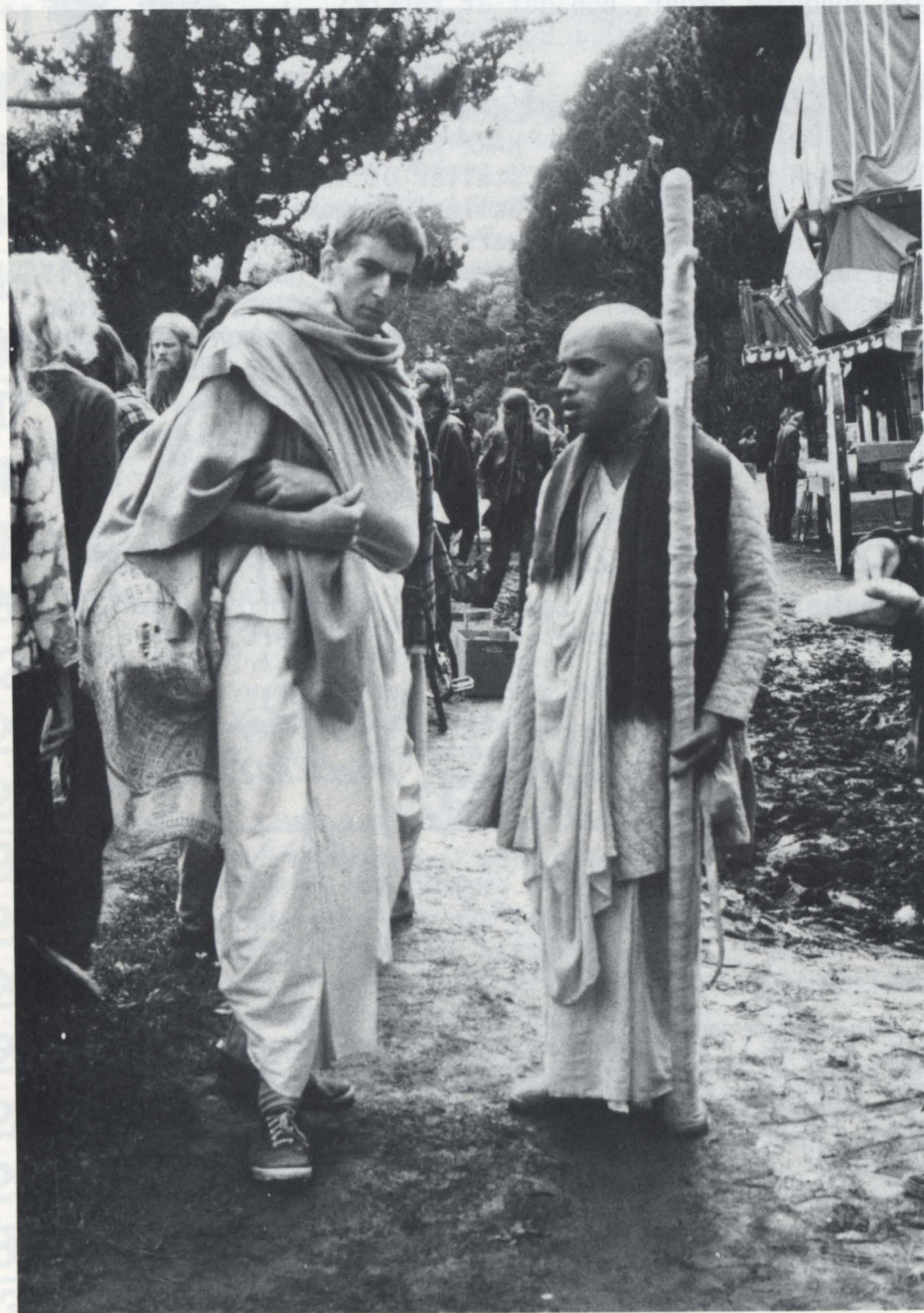
Glöm heller inte bort att skicka in information till SÖKARGUIDEN c/o Per Sellmann Drottninggatan 85, 2tr, 111 60 Stockholm.

APEIRON-institutets nya vårprogram får du om skriver till Apeiron, Drottninggatan 102, 111 60 Stockholm eller ringer 08-11 18 99. I mars hålls kurser i Tai Chi och Psykisk Syntes.

ÄR DIALOG MED KRISHNA-MEDVETNA MÖJLIG?

Samtal om religion är viktigt. Men är det möjligt att ha en meningsfull dialog med exempelvis Hare Krishna-anhängare? Kan de lyssna och reflektera, eller lämnar de bara automatiskt sina på förhand givna svar?

Pilgrimer vid Hare Krishna-fest i San Francisco 1975.

DIALOG ÄR VIKTIG

Internationella Sällskapet för Krsna-medvetande (Hare-Krishna-rörelsen) är inte så gammalt. Det startades av indiern Bhaktivedanta Prabhupada i New York, USA, 1966. Under 1970-talet har det fått stor spridning i alla världsdelar. Också i Sverige stöter man på sjungande Krishna-troende. Rörelsens litteratur sprids också på svenska.¹⁾

Somliga reagerar på dessa händelser med nyfiken likgiltighet. Vad är nu detta för underligheter, frågar de, men utan engagemang. Andra reagerar med förfäran. Skall denna avgudadyrkan vinna insteg i vårt kristna land, säger de, och manar till kamp mot den nya religionen. Andra åter blir gripna och dras med i rörelsen. De finner den ge deras liv bättre mening än de religiösa former, som de tidigare stött på, kunnat göra.

Själv reagerar jag inte på något av dessa sätt. Jag menar att rörelsen skall tas på allvar, men utan att man vare sig bekämpar den eller ansluter sig till den. Man bör föra dialog med den. Men är de Krishna-troende öppna för dialog?

En svensk dialog med Hare-Krishna-rörelsen är en del av ett huvudskeende i nutida religions- och kulturhistoria: mötet mellan väst och öst. Det är ju inte så, att Hare-Krishna-rörelsen är ett nytt påfund, en ny religion, som kan vara en dagslända i religionshistorien. Bakom sig har den hela den hinduiska traditionen. Den stöder sig på Veda-skrifterna, på Bhagavad Gita och andra skrifter i den hinduiska traditionen. Dess tolkning av hinduism går tillbaka främst på den bengaliske munken

Chaitanya på 1500-talet, tidigare känd i Sverige främst genom Walter Eidlitz.²⁾

Ett viktigt årtal i hinduismens historia är 1893, då Vivekananda på religionskongressen i Chicago förde fram hinduismen som framtidens världsreligion. Sedan dess har hinduismen på många sätt, genom många olika kanaler, och ofta utan att vilja bli kallad hinduism, förkunnats över hela världen. Hare-Krishna-rörelsen är ett av leden i denna hinduiska världsmission.

MIN EGEN ERFARENHET

Någon gång i början av 1970-talet hörde jag talas om Hare-Krishna-rörelsen för första gången. Det var en av mina gymnasieelever i religionskunskap, som hade stött på rörelsen under ett besök i Los Angeles, USA, och gärna ville ha lite mer upplysningar om den. 1975 kom jag själv till Kalifornien och besökte då bl a en stor Krishna-fest i Golden Gate Park i San Francisco. Sedan skrev jag i Sökaren (10/1975) en artikel om mina upplevelser, och den framkallade ett genmäle från en av rörelsens svenska ledare, Ajit Das (Willy Pfändtner). I min bok "Att komma till sig själv – om olika former av meditation" (1978) har jag ett avsnitt om Hare-Krishna-rörelsen. Det föranledde att en annan av rörelsens svenska ledare, Vegavan Das (Jörgen Sundvall), besökte mig. Han gav mig ett flertal böcker, som fördjupat mina kunskaper. När jag våren 1979 besökte Nairobi, Kenya, uppsökte jag Hare-Krishna-templet där och samtalande med en av dess ledare, en engelsman.

Kanske kan jag säga, att jag sedan flera år befinner mig i dialog med Krishna-troende. De anhängare av rörelsen, som jag träffat, har varit vänliga och tillmötesgående, och det har inte varit några problem att tala med dem.

1) Krsna, all glädjes källa, 1973. – Krsna-medvetande, det högsta yoga-systemet, 1974. – Bhakti, den fulländade vetenskapen, 1974. – Sri Isopanisad, 1975 – Bortom tid och rum, 1975. – Bhagavad Gita som den är, 1977. – Krsna, gudomens högsta personlighet, 1977. – Nektarlika instruktioner, 1978. – Vedisk filosofi och religion, 1978. – Av rörelsens internationella tidskrift Back to Godhead har bara ett nummer utkommit på svenska, 1975. De tidigare böckerna är dåligt tryckta och dåligt översatta, men kvaliteten på både översättning och tryck har i de senare böckerna mycket förbättrats. – I denna uppsats skriver jag "Krishna" i egen text, "Krsna" i citat.

2) På svenska utgav Eidlitz bl a Krishnas leende, 1955 och Guds lek, 1976.

VAD INNEBÄR DIALOG?

Dialog betyder samtal. Men när vi talar om religionsdialog, menar vi i regel något mer än vänliga samtal. Egentlig religionsdialog bör innebära försök att finna vad man har gemensamt och vad som skiljer i ett sökande efter större gemenskap, efter sanning. Egentlig dialog omöjliggörs av om den ena parten anser sig redan veta all sanning, ha all kunskap, och bara ha att tala om för den andre hur det är. Verklig dialog med Hare-Krishna-anhängare förefaller svår att föra, därför att de menar sig ha hela sanningen i Veda och hos Krishna.

I det följande skall jag ge några exempel på detta från boken "The Science of Self-Realization" av "His Divine Grace A C Bhaktivedanta Swami Prabhupada, Founder-Acarya of the International Society for Krsna Consciousness" (The Bhaktivedanta Book Trust, London, New York, Los Angeles, Bombay, 1977, Second Printing 1978). Boken utgörs av en samling artiklar, tal och intervjuer av rörelsens grundare, som avled i november 1977, 81 år gammal.

LÄRARENS ABSOLUTA AUKTORITET

Boken inleds med mycket devota förord av Prabhupada-lärjungar. Prabhupadas krav på absolut auktoritet i sin rörelse var mycket starka, och man vill genom boken bevara denna hans auktoritet efter hans död.

Det är gammal hinduisk tradition, att man skall böja sig i vördnad inför sin guru (lärare) och i allt rätta sig efter honom. Prabhupada anslöt sig helt till den traditionen. Man skall lyda sin lärare som man lyder Gud, säger han. Inte så, att läraren är Gud, men så, att läraren talar på Guds vägnar. "När vi vördar läraren, vördar vi Gud. Eftersom vi försöker vara gudsmedvetna, krävs det att vi lär oss hur vi skall vörda Gud genom Guds företrädare. I alla såstras beskrivs läraren vara lika god som Gud, men läraren säger aldrig 'Jag är Gud'" (58).

Bhaktivedantas egen benämning "Prabhupada" innebär, att han är en rätt lärare. "Ordet prabhu betyder herre, och pada betyder ställning. Därför betyder prabhupada han som har tagit Herrens ställning." (59)

I det sammanhanget försvarar Prabhupada den lyx som omger honom. Eftersom han gärna talar om att en Krishna-troende skall leva enkelt och asketiskt, frågar en intervjuare honom, varför han gillar att han hämtas från flygplatsen i en lyxbil. Prabhupada svarar: "Det

lär lärjungarna hur man skall betrakta den andlige ledaren som lika god som Gud. Om man vördar en regerings representant lika mycket som man vördar regeringen, måste man behandla honom lyxigt (opulently). Om man vördar den andlige ledaren lika mycket som Gud måste man erbjuda honom samma möjligheter som man skulle erbjuda Gud. Gud färdas i en guldvagn. Om lärjungarna erbjuder den andlige ledaren en vanlig bil, skulle det inte vara tillräckligt, eftersom den andlige ledaren skall behandlas som Gud. Om Gud kommer hem till dig, erbjuder du honom då en vanlig bil – eller vill du skaffa en guldbil?" (16)

Hur skall man kunna föra en öppen dialog med en ledare som är så säker på sin auktoritet? Kommer hans efterföljare i Hare-Krishna-rörelsen att vara mer öppna? För dem som vill vara Jesu lärjungar är det också ganska stötande med Prabhupadas anspråk på att mötas med lyx. Jesus levde ett fattigt liv och dog på ett kors och förutsade liknande öde för sina lärjungar. Att de ibland har omgivits med lyx är ingenting som kan försvaras så som Prabhupada försvarar sin lyx.

FALSKA LÄRARE

Det är viktigt att skilja rätta lärare från falska lärare, skriver Prabhupada. En äkta lärare måste följa sina föregångare och inte komma med egna åsikter. De som hänvisar till egna åsikter är "helt enkelt bovar" (simply rascals) (56). Kännetecknande för sådana "bovar" är också att de säger "jag är Gud" (57). Ytterligare ett kännetecken är att de kommer med för låtta krav. "Andligt liv innebär frivilligt accepterande av viss askes för att nå gudsförverkligande. Därför håller vi på förbud mot illegitim sex, köttätande, hasardspel, rusdrycker för våra invigda anhängare. Utan dessa krav kan inte någon form av 'yoga meditation' eller så kallad andlig disciplin bli äkta. Det blir helt enkelt en affärssuppgörelse mellan bedragare och bedragna." (69) Förbud mot illegitim sex innebär bl a förbud mot användande av preventivmedel, förbud mot köttätande innebär också förbud mot att äta fisk och ägg, förbud mot rusdrycker innebär även förbud mot te, kaffe och tobak.

När Prabhupada polemiserar mot meditationsrörelser med för låtta krav, anar man ofta, att det är TM han vänder sig mot. I den intervju, som det sist anförda citatet är hämtat från, har intervjuaren strax förut frågat: "När ni säger att mas-

sor av människor vill bli bedragna, menar ni då att massor av människor vill fortsätta med sina världsliga nöjen och på samma gång genom att sjunga ett mantra eller hålla en blomma också uppnå andligt liv? Är det vad ni menar med att vilja bli bedragen?" På den frågan svarar Prabhupada ja. (68)

Vid ett annat tillfälle frågar en intervjuare direkt: "Tror ni att transcendental meditation hjälper människor?" Prabhupada svarar: "De vet inte vad verklig meditation är. Deras meditation är helt enkelt en fars – ännu ett bedrägeri av så kallade swamis och yogis." (160)

Om sin egen rörelse säger Prabhupada vid ett annat tillfälle: "Vi tar inte betalt, vi begär inte arvoden och vi ger inte människor något hemligt mantra och lovar dem att de inom sex månader skall bli Gud." (155)

Det är svårt att föra dialog med dem som kallar sina meningsmotståndare och konkurrenter "bovar" och "bedragare".

VETENSKAP, INTE RELIGION

De två konkurrerande rörelserna Hare-Krishna och TM har dock mycket gemensamt. Bägge tar de sin utgångspunkt i hinduisk tradition, främst Bhagavad Gita, men bägge söker de undvika att bli klassificerade som hinduism. Bägge vill hellre kallas vetenskap (science) än religion. Bägge säger sig i sina led välkomna anhängare av olika religioner: judar, kristna, muslimer, hinduer, etc.

I en intervju med en sovjetisk vetenskapsman säger Prabhupada: "Krsna-medvetande har alltid funnits. Tänk på religionerna – kristendom, islam, judendom. De är högst två eller tre tusen år gamla. Men man kan inte spåra början av de vediska skrifterna. De kallas därför 'sanatana', eviga. Den kulturen är för hela människosläktet. Det är ingen religiös tro. Religiös tro kan man ändra, men verklig dharma kan man inte ändra." (206). Tidigare i samma intervju har Prabhupada sagt: "Jag talar inte religioner med er. Jag talar vetenskap och filosofi." (201)

Vid ett annat tillfälle säger Prabhupada: "Krsna-medvetande-rörelsen har ingenting att göra med hinduisk religion eller något annat religionssystem... Man måste klart förstå, att Krsna-medvetande-rörelsen inte innebär att predika den så kallade hinduiska religionen. Vi erbjuder en andlig kultur som kan lösa alla livsproblem." (110)

Det är inte bara Krsna-rörelsen och TM som söker undvika att bli

kallade religioner. Buddhister säger ofta detsamma om buddhismen. Och det finns kristna teologer som säger att kristendom inte är religion: religioner är människopåfund, medan det kristna budskapet är Guds ord, sådant vi fått det i Bibeln. Däremot förekommer det sällan att kristendomen blir betecknad som vetenskap – dock finns ju rörelsen Christian Science, Kristen Vetenskap. Att Krishna-rörelsen däremot kan beteckna sig som vetenskap beror på att dess vetenskapsbegrepp är så helt olikt det vi i Västerlandet vanligen arbetar med.

Prabhupada polemiserar gärna mot västerländska, empiriskt inriktade vetenskapsmän och kallar dem "bovar" (rascals). Han efterlyser införandet av själsvetenskap vid västerländska universitet och anklagar västerländsk vetenskap att ensidigt inrikta sig på det materiella, kroppen. Kroppen har bara övergående intresse, medan själen kvarlever efter döden.

Själsvetenskapen måste bygga på Vedas auktoritet. "Att starta 'själsforskning' skulle förvisso innebära ett framsteg för vetenskapen. Men vetenskapens (science) framsteg kommer inte att kunna finna själen. Själens närvaro kan godtas bara genom 'circumstantial understanding' (jag finner inget bra svenskt ord för 'circumstantial'). I den vediska litteraturen finner man, att själens dimension är en tiotusendel av en punkts storlek. Naturforskaren kan inte mäta längden och bredden av en punkts storlek. Därför är det inte möjligt för naturforskaren att uppfatta själen. Man kan godta själens existens bara genom att godta auktoritet." (50)

Västerländsk naturvetenskap är präglad av Darwins utvecklingslära, som Prabhupada då och då återkommer till. Rätt överraskande heter det om Darwin på ett ställe, att han "helt enkelt tagit information från den vediska litteraturen". (236) Men vad Darwin inte uppfattat är Vedas lära om själen och om dess återfödelse i olika kroppsliga gestalter. Prabhupada åberopar Vedas auktoritet för påståendet att arternas antal från början är bestämt: 8 400 000. (22,159). Alla olika arter finns från början. "Alla variationer av djur och människor och av halvgudar existerade från begynnelsen. En levande varelse söker en viss kropp, och Krsna ger den åt honom... Det är fråga om utveckling, men inte om utveckling av arter... Utveckling innebär andlig utveckling av den individuella levande varelsen genom olika livsarter." (225)

De forskare som ifrågasätter Ve-

das auktoritet i fråga om återfödelse och arternas ursprung är "ingen-ting annat än bovar (nothing but rascals)". (234)

Västerländsk vetenskap har ibland uppträtt lika förmätet som Prabhupada och menat sig veta allt. Men på senare tider har den alltmer präglats av ödmjukhet och självbessinning. Finns det hopp om att Prabhupadas efterföljare inte behöver vara lika doktrinärt säkra som han?

Samma förakt som Prabhupada visar västerländska naturforskare visar han västerländska religionsforskare. Bhagavad Gita skrevs (talades) för 5000 år sedan, den äldre Veda (Prabhupada räknar också Gita till Veda) tillkom före all tideräkning, oberoende av vad all västerländsk religionsvetenskap och historieforskning kommit fram till. (196 – 197)

De bovaktiga västerländska forskarna är skuld till olyckorna i världen. "Det finns så mycket bekymmer i världen, därför att forskarna hjälper alla tjuvar och banditer. Därför är de alla brottslingar. Den som inte erkänner den Högste Herrens äganderätt (proprietaryship) är en tjuv." (237)

KASTINDELNING ÄR NÖDVÄNDIG

Det är inte bara västerländsk vetenskap som helt underkänns av Prabhupada utan också västerländskt samhällsliv. "Den bovaktiga regeringen (The rascal government) kräver skatter och ger ut pengar i onödan. Det är deras intelligens. Det är en stat av åsnor, det är allt." (226) Så hårt dömer Prabhupada den amerikanska regeringen, närmast för att den använt pengar till månfärd.

Det rätta samhällssystemet kallar Prabhupada med hänvisning till Vedas auktoritet "varnasrama". "Varna", som egentligen betyder färg, översätter vi vanligen med kast. "Asrama" betecknar livets olika stadier.

Ordet "varnasrama" är centralt för Prabhupada, och han menar att det bör användas som kännetecken för vedisk tradition i stället för ordet hinduism, som han säger vara uppfunnet av persiska muslimer (196). "Det finns fyra varnas (samhällsdelar, social divisions) – brahmana, ksatriya, vaisya och sudra – och fyra ashrams (andliga delar, spiritual divisions) – brahmacari, grhastha, vanaprastha och sannyasa. Enligt vedisk livssyn blir människor inte civiliserade mänskliga varelser, om de inte iakttar detta system av fyra varnas och fyra ashrams." (196)

Prabhupada menar, att varna-systemet bör tillämpas överallt och att det inte är speciellt indiskt. Det är en skapelseordning, som inte kan förändras. Däremot bör det inte tillämpas så, att människor skall vara bundna vid den kast, i vilken de föds. Man skall höra till den kast, för vilken man är kvalificerad genom sina egenskaper. "Vi för inte fram ett kastsystem, där vilken bov som helst som föds i en brahman-familj automatiskt är en brahman... Vi erkänner en människa som första klass som är tränad som brahman. Det spelar ingen roll, om hon är indier, europé eller amerikan, född lågt eller född högt." (14)

Brahmanerna är de intelligenta, samhällets hjärna. Ksatriyas är administratörerna (politiker, militärer), vaisyas de producerande, sudras arbetarna. (196) De olika kasterna bör inte få samma utbildning och skall inte ha samma förpliktelser. För de andliga ledarna är Veda-kunskap viktigast. Krishna-medvetande-rörelsen går ut på att fostra brahmaner, andliga ledare. Dessa bör inte göra militärtjänst. Politikerna, ksatriyas, skall också vara militärer. Prabhupada pekar på George Washington som föredöme. "Men vilken sorts president regerar nu? I krig sitter han i säkerhet och telefonerar order. Han är inte lämplig som president. I krig skulle presidenten vara den förste att gå fram och leda slaget." (191) Den tekniska undervisning Prabhupada finner dominera i amerikanska skolor tycker han bäst passar arbetarna, sudras. (186)

Ett klasslöst samhälle med lika rättigheter och lika plikter finner Prabhupada vara en dårskap. (189) Därför är det också riktigt att de högre kasterna har förmåner som de lägre kasterna inte har. "Både de andliga och de finansiellt välställda familjerna är bra för andliga framsteg, eftersom man i båda familjerna kan få en bra möjlighet att göra ytterligare framsteg från den punkt där man hamnade i föregående födelse." (4)

De andliga ledarnas och de ekonomiskt välställdas familjer får bättre tid än de andra att ägna sig åt det enda nödvändiga, sjungandet av Guds namn. Barnen i Krishna-medvetnas familjer har det allra bäst, för de får från början lära sig sjunga Krishnas lov.

Om varna-systemet tillämpas på rätt sätt, blir det ordning i världen i stället för kaos, menar Prabhupada i anslutning till Bhagavad Gita. I mindre omfattning talar han om den andra delen av varnasrama-systemet, alltså den traditionel-

Hare Krishna-fest i San Francisco 1975.

la indiska indelningen av livet i en lärjungeperiod (brahmacari), en familjeförsörjarperiod (grhastha), en pilgrimsperiod (vanaprastha) och slutligen en helig munkperiod (sannyasa). När han själv kom till USA 1965, hade han haft sin grhastha-period. Den hade han avslutat vid 58 års ålder 1954, då han lämnade hustru och fem barn och gav sig in i de två sista levnadsperioderna. Man behöver emellertid inte bli vanaprastha eller sannyasa för att vara Krishna-medveten. En del av Prabhupadas lärjungar är munkar, andra är familjeförsörjare.

Är de Krishna-medvetna öppna för dialog om sin människo- och samhällssyn? Ur kristen och ur demokratisk synvinkel förefaller deras hävdande av klara gränser mellan olika samhällsgrupper (kaster) med skilda rättigheter och plikter motbjudande.

DET ENDA NÖDVÄNDIGA

Det enda nödvändiga är att sjunga det stora mantrat, Guds heliga namn. När man sjunger Guds namn, tillerkänner man honom herraväldet över allting, och därigenom skapas bättre förhållanden på jorden. "När vårt hjärta renas genom att sjunga Hare-Krsna-mantrat, släcks den flammande elden som präglar vår problematiska materiella existens." (144) "Inget annat medel för andligt förverkligande är så effektivt i denna tidsålder av missämja och hyckleri som sjungandet av maha-mantra (det stora mantrat): Hare Krsna, Hare Krsna, Krsna Krsna, Hare Hare / Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare." (148)

Orden tolkas av Prabhupada så: "Ordet Hara är formen för att rikta

sig till Herrens kraft (energy), och orden Krsna och Rama är formen för att rikta sig till Herren själv." (147)

"Om man vill stoppa brottslighet, måste man samla så många människor som möjligt till gemensam sång (sankirtana). Detta gemensamma sjungande av Guds heliga namn kommer att förinta allt smutsigt i allas hjärtan. Sedan upphör all brottslighet." (166)

"Om man vill ha fred i världen, måste man förändra sitt medvetande till Krsna-medvetande, både individuellt och kollektivt, genom den enkla handlingen att sjunga Guds heliga namn... Fred och välfärd kommer att bli det omedelbara världsomfattande resultatet." (192 – 193)

Att samla pengar och på andra sätt hjälpa människor i nöd har inget värde i jämförelse med att lära dem sjunga Guds namn. Att sjunga Guds namn kan beveka Gud att sända regn i torrtider. Då Prabhupada får ett brev från en hjälpkommitté med bön om hjälp mot hungersnöd framkallad av torka, svarar han, att det inte är någon mening med att samla fonder. Men om man hänger sig åt sjungandet av Guds heliga namn, kommer Gud att låta regn falla. Och han pekar på tillfällena, då rörelsens sångfester undanröjt politiska hot (182 – 184).

Det var för att lära västerlänningar bli Krishna-medvetna genom att sjunga hans namn som Prabhupada kom till USA. Hans känslor inför uppgiften liknar dem som många kristna missionärer haft, när de rest till andra världsdelar för att göra människor till Jesu lärjungar. "Käre Herre Krsna, du är så god mot denna onyttiga själ,

Gudavagn, San Francisco 1975.

men jag vet inte varför Du sänt mig hit. Nu kan Du göra vad Du vill med mig... Hur skall jag få dem att förstå budskapet om Krsna-medvetande? Jag är mycket olycklig, okvalificerad, djupt sjunken. Därför ber jag om Din välsignelse så att jag kan övertyga dem, för jag är ur stånd att göra det av egen kraft... O världarnas andliga mästare. Jag kan bara upprepa Ditt budskap, så om Du vill kan Du göra min förmåga att tala användbar för att de skall förstå." (230-233)

I USA kom Prabhupada i diskussion bl a med en filosofiprofessor (J F Staal), som påpekade att varken Veda eller Bhagavad Gita påbjuder sådant ständigt sjungande (93). Det står tydligt i Gita, att man bör meditera i tystnad på en avskild plats, sitta bekvämt med rak rygg, andas genom näsborrarna etc. Om denna meditationsform säger Prabhupada, att den var avsedd för människorna på Gitas tid, för 5000 år sedan. Den passar emellertid inte i vår tidsålder, Kali yuga, missämjans tid. Den för denna tidsålder lämpliga meditationsformen har anvisats av Krishnas uppenbarelse på 1500-talet, den bengaliske munken Chaitanya: det ständiga sjungandet av Guds heliga namn.

I många sammanhang inskräpper Prabhupada, att man inte får tolka Bhagavad Gita utan måste följa den efter bokstaven. Hans utgåva av Bhagavad Gita heter "Bhagavad Gita som den är". Det är då ganska förvånande, att han anser Gitas meditationsanvisningar föråldrade och ersätter dem med Chaitanyas anvisningar från 1500-talet.

Uppmaningen att ständigt sjunga Guds namn kan erinra om ord i Bibeln om ständig bön. I synnerhet i Österns ortodoxa kyrkor har den maningen ibland tolkats som en uppmaning att ständigt be Jesus-bönen: Herre Jesus Kristus Guds Son, förbarma dig över mig (oss). Men jag tror inte att kristna som ber Jesusbönen tillskriver den samma omfattande verkningar som Prabhupada tillskriver sjungandet av Hare-Krishna-mantrat. För den kristne gör inte den ständiga bönen andra former av kamp mot det onda i världen onödiga.

KRISHNA OCH KRISTUS

Det enda nödvändiga är att sjunga Guds namn, säger Prabhupada, men det spelar mindre roll, om man använder namnet Krishna eller Kristus. Enligt Prabhupada är det fråga om samma ord. "Christos är den grekiska versionen av ordet Krsna." (112) På indiskt språk kan man likaväl säga Krsta och Krsna. "Vare sig man kallar Gud 'Kristus', 'Krsta' eller 'Krsna', vänder man sig ytterst till samma högsta Gudomsperson." (112)

De kristna har emellertid enligt Prabhupada övergivit Kristus. Hans huvudanklagelse mot de kristna är att de äter kött. Slakthus är en styggelse. Han hänvisar till Bibelns bud "Du skall inte döda". När en teolog invänder att budet måste tolkas i sitt sammanhang med andra föreskrifter, vilket bl a innebär att det inte gäller djur, insisterar Prabhupada på att man måste ta orden som de står, utan tolkning. "Du skall inte döda" betyder 'kristna skall inte döda'. Man kan komma med tolkningar för att fortsätta handla som man nu gör, men vi förstår mycket klart att ingen tolkning behövs. Tolkning är nödvändig, om saker inte är klara. Men här är meningen klar. 'Du skall inte döda' är en klar befallning. Varför skulle vi tolka den?" (116)

Prabhupadas självsäkra anspråk på att förstå Bibeln bättre än kristna teologer öppnar ingen dörr för meningsfullt tankeutbyte. Det kan vara nyttigt för västerländska kristna att höra hur indier med vedisk bakgrund uppfattar Bibeln, men vi kan inte utan vidare acceptera en indisk tolkning som den enda rätta.

I Bibeln sägs det, att frälsningen kommer från judarna. För västerländska kristna är det ett problem, i vilken utsträckning kristendomen skall vara bunden av det judiska arvet. Men vi kommer inte ifrån att det var genom juden Jesus, som Gud enligt kristen tro uppenbarade sig för människorna. För Prabhu-

pada kommer frälsningen från Indien. Kristus skall vara Gud för alla människor, inte bara för judar. På samma sätt skall Krishna vara alla människors Gud. "Krsna är inte indisk, Han är Gud. Solen går upp först i Indien, men det betyder inte, att solen är indisk; på samma sätt, liksom Krsna framträdde i Indien har Han nu kommit till västerlandet, genom denna Krsna-medvetande-rörelse." (181)

Prabhupada har förvisso rätt, då han säger, att de kristna ofta har varit och är dåliga lärjungar till Kristus. Och bland de kristna finns stor splittring i frågan om hur man i vår tid skall vara en rätt Jesu lärjunge. Men det är ett dåligt kriterium Prabhupada har för att skilja mellan goda och dåliga kristna: om man äter kött eller inte.

Prabhupada kommer inte alls åt vad som är den största skillnaden mellan att tro på Kristus och att tro på Krishna. Eventuella sammanhang mellan orden Kristus och Krishna spelar mycket liten roll. Den största skillnaden framgår av vad som är den viktigaste kristna symbolen: korset. Kristus utblottade sig själv och dog på korset en syndares död. Något motsvarande kan inte sägas om Krishna. I kristen tro ingår att i Jesu efterföljd engagera sig i världens nöd, finna honom bland de minsta av hans bröder. I denna delaktighet i lidandet behöver den kristne inte vara bunden av bud, t ex om att inte äta kött. Ett långt viktigare kriterium för goda och dåliga kristna än köttätande är engagemanget för de fattiga, lidande, utstötta.

VAD DRAR NUTIDSMÄNNISKOR TILL KRISHNA?

Inte många, men i alla fall åtskilliga västerlänningar har anslutit sig till Krishna-rörelsen och accepterat Prabhupada som auktoritativ lärare. Vad är det som fått dem till det?

I en mycket läsvärd uppsats i boken "Religionsfrihet - för vem? Nya religioner möter samhället" (Proprius 1979) motiverar Jörgen Sundvall (Vegavan Das) varför han blivit Krishna-troende. Vad han funnit i Hare-Krishna-templet är dels upplevelsen av en andlig verklighet, dels synen på tillvaron som en helhet utan gränsdragning mellan religiöst och profant, andligt och världsligt. Han har ingenting emot dem som upplever andlig verklighet och tillvarons sammanhang på andra sätt, t ex kristna. Han betonar i stället gärna sin gemenskap med kristna i kampen mot dem som förnekar en andlig verklighet och

bara betraktar tillvaron materiellt. Men för honom utgör Hare-Krishna-rörelsens påfallande framträdande med sång, dans, rödgl dräkt, rakade huvuden, en hjälp att betona tron på den andliga verklighetens existens.

I sin bok "Nyandligt" (Verbum 1977) berättar Lester Wikström om ett sammanträffande i London med en ung svenska, som blivit Krishna-troende. Ett skäl som Lena anför för att hon anslutit sig till Krishna-rörelsen är att de kristna inte lever som de lär, ett annat är att hon får auktoritativa svar på många frågor som hon bland kristna inte fått svar på.

I USA har den kände baptistiske teologprofessorn Harvey Cox utgivit boken "Turning East - The Promise and Peril of the New Orientalism" (Simon and Schuster 1977). Han redogör där mycket personligt och engagerat för de både praktiska och teoretiska studier som han och hans studenter ägnat de österländska religionernas nutida tillväxt i USA. Hans utgångspunkt var ett besök som han fick av några Hare-Krishna-troende.

I sina studier kom Cox fram till att det framför allt är två skäl som drar nutida västerlänningar till österländska religioner. Det första är sökandet efter vänskap och gemenskap, befrielse från ensamhet. Kring österländska lärare (gurus) skapas grupper, där man upplever hemkänsla och värme. Det andra skälet är sökandet efter direktupplevelser av inre frid, glädje, Gud. De österländska meditationsmetoderna visar vägen till direktupplevelser av en andlig verklighet, medan upplevelserna torkat ut i den västerländska traditionens många ord.

Bland andra skäl som framkommit i de amerikanska undersökningarna kan nämnas sökandet efter en fast auktoritet och längtan efter ett liv i större samförstånd med naturen.

Cox menar, att man i den kristna traditionen bör söka efter och aktualisera sådant som svarar mot behoven av gemenskap och upplevelse. Själv har han lärt sig att meditera som kristen efter en metod som han tillägnat sig i ett tibetanskt buddhistcentrum i USA. När han letade efter en kristen miljö, där han kunde använda sin meditationsmetod, fann han den i ett katolskt benediktinkloster, dit han säger sig dra sig tillbaka två gånger om året för retreat.

Cox' analyser stämmer bra med exemplen från Sverige. Den kristna traditionen har i alltför hög grad blivit yttre form utan innehåll och

tillämpning, ord utan upplevelse. Mötet med Krishna-rörelsen och andra liknande företeelser bör lära oss att undvika tomma ord och former och söka äkta upplevelser och tillämpningar.

ÄR DIALOG MÖJLIG?

Är dialog med Krishna-troende möjlig? Svaret beror på vad man menar med dialog. Boken "The Science of Self-Realization" innehåller ett flertal samtal mellan Prabhupada och andra. Men dialogerna hämmas av att Prabhupada hela tiden anser sig veta hur saker och ting förhåller sig. Han frågar inte. Han svarar på frågor. Han vet hur det är. Personliga tolkningar intresserar honom inte, eftersom han har fått sig anförtrodd den absoluta sanningen om livet. Det gäller bara att tillämpa de heliga skrifterna, såsom de förmedlats, främst av gudsuppenbararen Chaitanya på 1500-talet. Prabhupada hänvisar till Vedas absoluta auktoritet, men för den som inte erkänner den auktoriteten, än mindre Prabhupadas anspråk på att ha den enda sanna förståelsen av Veda, blir hans tankar åsikter om livet vid sidan av andra åsikter. Med hans auktoritära inställning blir dialog omöjlig, i varje fall i meningen av ett öppet utbyte, där man är beredd att lära av varandra.

Det finns också bland kristna sådana som intar en liknande hållning. Sanningen finns i Bibeln, och det är bara frågan om att förkunna och tillämpa den sanningen. Också bland kristna finns sådana som menar sig kunna läsa de heliga texterna direkt, utan personliga tolkningar. Även de gör dialog omöjlig.

Skall en dialog vara meningsfull, måste både kristna och Krishna-troende (och andra) överge hållningen att veta allt om livet. En sådan öppen hållning innebär inte att den kristne skall upphöra att ha Kristus som herre och riktpunkt och främst bygga på Bibeln och att den Krishna-troende har Krishna som herre och riktpunkt och främst bygger på Veda. Men den innebär, att man medger att man inte begriper allt om vad en rätt tro och ett rätt liv är utan att man kan lära också av andra. För både kristna och Krishna-troende är Gud hela skapelsens Gud och kan ha gjort sig känd och göra sig känd också genom andra än dem som säger sig tro på Krishna eller Kristus.

Är dialog med Krishna-medvetna möjlig? Frågan riktar sig främst till de Krishna-medvetna. Jag har granskat Prabhupadas uttalanden i boken "The Science of Self-Realization" och funnit att de ger föga utrymme för meningsfull dialog. Är hans lärjungar och efterföljare lika stängda? Om ni önskar dialog, med vilka utgångspunkter skall den föras och vad skall den gälla? Ni kan inte förutsätta, att de som utifrån önskar föra dialog med er skall acceptera som utgångspunkt, att Vedas auktoritet är absolut.

Anm. Sten Rodhe är lektor i religionskunskap. Tillsammans med Erland Sundström har han författat läroboken "Religionskunskap för gymnasieskolan". Sedan 1930-talet har han, själv kristen, varit intresserad av hinduismen. Efter studier i sanskrit, indologi och religionshistoria disputerade han 1946 på avhandlingen "Deliver us from evil - studies on The Vedic ideas on Salvation".

Hare Krishna-bil, San Francisco 1975.

En antik författare om "dödens gränsland"

Sänt i radion 1 juli 1979, programserien Värt att veta

Under de senaste åren har det skrivits en hel del om döden och döendets problem. I det sammanhanget har man också kommit att intressera sig för vad människor har upplevt under hjärtstillestånd, dvs under en tid då de har varit "kliniskt döda". Den amerikanske psykiatern Raymond Moody har samlat uppgifter från just sådana människor och har publicerat sina resultat i två böcker, som också har kommit ut i svensk översättning, "I dödens gränsland" heter den ena, och den andra "Frågor vid livets gräns".

Det märkvärdiga är att många av dessa rapporter är likartade och att deras innehåll är så överraskande. De intervjuade patienterna kunde berätta om hur de hörde ett surrande ljud, som många tyckte var obehagligt, medan andra hade mera angenäma och musikaliska upplevelser. De tyckte att de färdades genom en mörk och trång tunnel. De upplevde sig själva som skilda från kroppen, och ofta tyckte de att de svävade ovanför den. Många kunde berätta om en ljusgestalt, som tog emot dem och som slutligen lät dem återvända till livet. Det finns många varianter i de här berättelserna, och alla de typiska detaljerna brukar inte vara med i en enskild rapport.

Det är också andra än Moody som har intresserat sig för de här fenomenen. Elisabeth Kübler-Ross, läkare och känd författare till flera böcker om döendet, säger att hon har många exempel på erfarenheter av samma slag. På en katolsk kongress i Innsbruck förra året framträdde den amerikanske forskaren Karlis Osis, som påstår sig ha undersökt tusen fall av döende i USA och Indien och kommit till liknande resultat. Det går alltså inte att avspisa allt detta som fromma

spekulationer. Däremot har det ofta påpekats med rätta, att gränsupplevelserna inte i sig är något bevis för att medvetandet överlever kroppens död. De rapporterade personerna var ju faktiskt inte döda, eftersom de återvände till livet. Hur döden upplevs av dem som inte återvänder, är en annan fråga. Men upplevelserna finns där, hur vi än vill tolka dem, och de är märkvärdigt lika varandra.

I så fall borde det ha hänt också förr i världen att människor fick liknande erfarenheter i motsvarande gränssituationer. Också Moody drar fram en del exempel från äldre tid, t ex Platons historia om armeniern Er, men den har egentligen inte några riktigt slående likheter med de nutida rapporterna. Men det finns en annan berättelse som är mycket intressantare och som visar många fler likheter. Den finns hos den grekiske författaren Plutarchos (o. 100 e. Kr.) och står i hans skrift om "dem som Gud är sen till att straffa" – skriften ingår i hans stora samling *Moralia*. Jag har inte sett att någon tidigare har tagit den på allvar som en rapport om verkliga upplevelser, men den låter sig ovanligt lätt anpassas till Moodys schema.

Plutarchos berättar om en vän till en bekant – det är alltså en andrandsrapport det är frågan om, vilket man bör hålla i minnet. Den här mannen hette Aridaios och var känd för att ha skaffat sig en förmögenhet genom skumma affärer. Men så hände det sig att han råkade ut för en olyckshändelse; han ramlade och slog sig så illa att han låg medvetlös i flera dagar, och man trodde att han var död. På tredje dagen, just då han skulle begravas, vaknade han upp igen, och när han hade tillfrisknat, visade det sig att hans personlighet var förändrad.

Från och med nu var han hederlig i affärer, from och trofast, så att alla som kände honom blev förvånade. Förändringar mot en fördjupad och mera ansvarig inställning till livet efter en sådan här "gränsupplevelse" har Moody ofta berättat om.

Själva upplevelsen berättades för Plutarchos av Aridaios' vän Protagoras så här:

Aridaios märkte hur hans själ – eller riktigare, hans högre själsfunktion – lämnade kroppen, och det kändes som när en skeppsstyrman slungas i havsdjupet – det är troligen Moodys "tunnelupplevelse" det är frågan om. Strax efteråt kände han hur han höjde sig och märkte att han "andades med hela sitt jag" och kunde se åt alla håll "som med ett enda öga". Att själen, eller vad vi vill kalla det, höjer sig och ser på detta sätt hör till de ständigt återkommande momenten hos Moody. Det berättas ingenting om att han sett sin kropp eller omgivningen, något som annars är vanligt. I stället glider han mjukt fram på ett slags "stjärnglans" som en båt på en lugn sjö, och rör sig snabbt i vilken riktning han vill.

Nu fick han också se andra själar som steg uppåt, liksom bubblor, dessa bubblor brast, och man såg då själen i mänsklig form men mindre till storleken. Somliga förflyttade sig rakt, andra cirklade runt i spiral upp och ner. Det här påminner om andra beskrivningar av själen från antiken och stämmer inte riktigt med Moodys rapporter. Däremot är det ett vanligt drag i rapporterna att man uppfattar sig själv som en "bubbla" men att andra framträder i mänsklig form.

De flesta själarna var obekanta för Aridaios, men han såg två eller tre som han kände igen. Men någon kontakt fick han inte med dem, de ville inte höra på honom och und-

vek honom. I stället slog de sig samman med andra liknande själar, och de rörde sig planlöst omkring under rop av klagan och skräck. De olycksaliga andarna är mycket vanliga i alla gamla berättelser av det här slaget. Moody nämner dem inte i sin första bok men däremot i den andra – han har fö en uppenbar lust att censurera bort obehagliga upplevelser. I den andra boken talar han i alla fall om hur dessa själar hasar planlöst omkring "som kedjefångar", och hur de upplevs som helt kontaktlösa.

Men nu möter han också lyckligare själar och framför allt en släkting, som han känner igen, fastän han bara var ett barn när den andra dog. Släktingen blir nu hans ledsagare. Här finns alltså inte någon "ljusgestalt", men släktingen fyller samma funktion. Karlis Osis påstår fö att ledsagaren i 90 procent av hans fall är en släkting. (Jag har ingen uppgift på hur många av hans tusen fall som talar om en ledsagare.)

Till Aridaios' förvåning kallar släktingen honom för Thespesios – namnet betyder "outsäglig" eller "underbar" och har väl symbolisk betydelse. Aridaios får också veta att han inte är död, utan att hans högre jag har lämnat kroppen, medan resten av själen ligger kvar i kroppen som ett ankare. Thespesios – som Plutarchos kallar honom i fortsättningen – upptäcker nu att en svag och skugglik linje svävar efter honom – den beskrivs senare som ett "snöre". Det är det i dessa sammanhang ofta omtalade "silversnöret". Uttrycket kommer fö från Predikaren 12:6 i bibeln, där det talas om hur vid döden "silversnöret rycks bort och den gyllene skålen slås sönder, och kroppen vänder åter till jorden och anden till Gud som har givit den".

De övriga andarna som Thespesios ser är genomskinliga och omgivna av ljus, men i olika grad. Somliga har misspyrdande märken av olika slag, och Thespesios' släkting förklarar sammanhanget. Det är olika lidelser som missfärgar själen: snåla och giriga blir bruna, grymma blir röda, njutningslystna blir blågrå och avundsjuka blir gröna. (Varför heter det fö att man blir "grön av avundsjuka"?) Det är tydligen frågan om den utstrålning som hos modernare författare kallas för "aura", och som sägs bli bestämd av människans inre egenskaper.

Andarna blir också straffade efter sina gärningar. Bäst är att bli prövad och renad redan i jordelivet. De som kommer utan någon föregående rening till andevärlden blir utställda "nakna i själen" utan nå-

got att dölja sig med. Det här med att själen framvisas "naken" utan något som döljer hur den egentligen är, beskrivs av Moody som en av de prövningar som hans personer har fått genomgå.

Om dessa missfärgade andar får Thespesios vidare veta, att lidelserna plånas ut under hand, så att själen blir lysande och jämn i färgen. Men på somliga hjälper inte reningen, och de skickas då ner till ett nytt jordeliv på grund av okunnighet och begärelse – formuleringen låter här rent hinduisk eller buddhistisk. Den som är svag till förnuftet och som inte har övat sig i kontemplation dras ner till en kroppslig existens. Detsamma sker med den som är fylld av begärelser och inte kan tillfredsställa dem utan en kropp.

Men nu förs Thespesios av sin ledsagare långt bort, buren av ljusstrålar som av vingar. Han får se en dionysisk grotta med ljuvliga dofter och med en vänlig och festlig atmosfär. Thespesios vill gärna besöka den men blir varnad: den högre själen blir nämligen upplöst av njutningar och den lägre dras mot kroppen igen. I stället förs han nu vidare, bl a till den nattens och månens ort, där drömmarna vävs samman med sin blandning av sanning och illusion. Men sen tar resan slut, för ledsagaren märker att "snöret" som binder Thespesios vid kroppen inte räcker längre utan hålls sträckt. Han har alltså nått "gränsen", som i Moodys rapporter beskrivs med olika symboler.

Det här nu är nedåt igen, till obehagligare regioner, där han bl a får se sin egen far plågas för sina gärningar. Ledsagaren försvinner, och han är omgiven av olyckliga och pinnade själar. Allra sist kommer han till den region där själarna bereds för återfödelse och får vara med om hur man låter kejsar Nero återfödas som groda. Allra sist rycks han plötsligt in i kroppen igen. Texten är lite oklar just här, men en sannolik läsning av den är att han blir inblåst i kroppen som genom en tub – det är i så fall återigen Moodys tunnelupplevelse, fastän åt andra hållet. I hans rapporter finns uttryck som att själen eller jaget "sögs in i kroppen som genom en tratt". Omedelbart efter detta öppnar Aridaios ögonen för ett fortsatt jordeliv.

I berättelsen hos Plutarchos finns många drag från antik mytologi. Underligt vore det ju också, om upplevelsen inte var påverkad av antikens kulturmiljö. Men samtidigt finns här så många drag som verkar autentiska – tunnelupplevelsen, själen som svävande och

"allseende", de kontaktlösa andarna, ledsagaren, "silversnöret", gränsen för utflykten och det plötsliga rycket in i kroppen. Det ger ett starkt intryck av att det är frågan om en verklig gräsupplevelse. Naturligtvis kan den sedan ha broderats ut av Aridaios själv, av den som berättade om den för Plutarchos, och av Plutarchos själv.

Plutarchos' berättelse är den bästa parallell till Moodys rapporter som jag har hittat i äldre litteratur, men den är inte ensam i sitt slag. Många liknande berättelser finns i både antik och kristen litteratur. Det märkliga är att forskningen sålän har kommit på tanken att det kunde vara frågan om verkliga upplevelser. Berättelser av det här slaget brukar betraktas som fantasier och gärna som litterära lån från äldre författare. I stället för upplevelser talar man gärna om "föreställningar" – det är det ord som religionsforskningen brukar ta till, när det gäller påståenden som man inte vill ta på allvar.

Hur mycket föreställningar som än finns inblandade i berättelserna om gräsupplevelser, ger det oss inte rätt att förneka upplevelserna som sådana. De ger oss snarare en påminnelse om att människans grundläggande erfarenheter är desamma, i antiken, under medeltiden och i våra dagar.

Ann. Docent Per Beskow har forskartjänst i patristik (ung. gammalkristen kultur- och idéhistoria) vid Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet. Han är bosatt i Lund.

LIVSGÅTAN

Ur innehållet

Den otroliga sanningen om människans brist på identitet och avsaknad av en individuell själ, belyst med exempel från all världens religioner och stora mystiker.

Könsroller är förutbestämda och mänsklig kultur i stora drag programmerad.

Svenska kyrkan medverkar till alkoholism och ökad brottslighet. Utvecklingsläran – en modern vidskepelse

Jesu återkomst – en annan villfarelse

Häxprocesserna – en svensk inkquisition

Jesu evangelium – en ren gärningslära

Boken är på 102 sidor och sändes GRATIS mot enkelt porto eller kr 1:30 insatt på pg 32 42 50 - 0. Läsaren får sedan själv bestämma priset efter eget gottfinnande.

FÖRLAG PER GLANELL
590 98 EDSBRUK

MADHUMA

och Den magiska familjen

Madhuma driver tillsammans med några vänner en liten vegetarisk servering på Galleri Medmera, Bellmansgatan 20 i Stockholm. Det var hon som olovandes sjöng en sång och pinglade med bjällror på Nobel-festen i fjol – och som en följd av det fördes ut ur bankettsalen.

– Vad hade du för budskap till Nobelgästerna, Madhuma?

– Själva sången var budskapet! *Thank you Lord that you brought us here together, and let your love stream inside our hearts.* Tack Gud att du för oss här tillsammans, och låt din kärlek strömma genom oss!

Framträdandet på Nobelfesten var helt oplanerat och spontant. Madhuma upplevde att allting där var så teatraliskt med en otroligt primitiv känslomässig kommunikation, och så svart, så formellt, så tungt. Det var inte människor som satt där och delade med sig åt andra, utan roller som möttes.

Vem är hon egentligen, Madhuma? Hon har väl ett vanligt namn också? Nej, inte nu längre, svarar hon. Vad jobbar hon med? Inte med någonting särskilt ... Med olika saker i olika situationer! Just nu hål-

ler hon och Amina på medkaféet på Galleri Medmera, med vegetarisk matlagning, och dessutom med olika former av healing, kroppsterapier, massage. Även Mirta och Jorge och Freya är med. De lever i en storfamilj på sex personer, som kallar sig Den magiska familjen. Madhuma är gift, men hennes man och barn bor på annan plats. Hon säger:

– Ett barn har kommit genom mig, men sen har jag flera barn som inte har kommit genom mig!

Madhuma säger att hon upplever mindre och mindre skillnad mellan barn som hon själv fött till världen och sådana som fötts av andra.

– Jag känner inte att jag äger mitt barn. Det är inte mitt barn som kommit genom mig, utan ett barn som kommit genom mig. Min kropp, och själ, har varit förmedlare. Jag är en dörr som det barnet har valt att komma igenom. Men jag har släppt känslan av äganderätt till barnet. Samtidigt har jag en form av universell moderskänsla, där jag har någon form av ansvar för varje barn. Om det är ett barn här som är hungrigt, så tycker jag inte det är nödvändigt att bara säga till mamman: hördu, ska du inte ge det här barnet mat nu? Utan om det är hungrigt och jag känner in barnets behov, då kan jag ge det mat. Jag kan alltså hjälpa till med att tillfredsställa det barnets grundläggande behov, och däri skapa åt det en reell trygghetsförankring i världen.

– Hur lever ni i Den magiska familjen? Vad är det karakteristiska för ert sätt att vara tillsammans?

– Vi delar på allt. Vi upprätthåller ingen illusion av att den och den saken tillhör mig och att det där är mina pengar eller mina kläder, eller mitt barn – ty det där ägandet existerar ju bara som mentala föreställningar.

– Så ni kan byta kläder också?

– Oh ja, allting! Vi har en gemensam garderob, och vi har en enda stor säng och alla pengar tillsammans. Vi arbetar tillsammans, vi sover tillsammans, vi delar på i stort sett allting.

– Vi har en enhetsupplevelse. Vi skiljer inte mellan hemliv och ar-

betsliv, inte mellan föräldrar och barn, inte mellan olika nationaliteter. Och med denna enhetsupplevelse som bas lär vi oss att uttrycka vår individuella kreativitet. Vi har liksom en kärleksförankring i varandra, vilken också skyddar oss mot massor av negativa inflytelser från yttrevärlden, som, om du är ensam, kandra ner dig rätt mycket.

– Karakteristiskt för vår familj är ju att vi håller på och utvecklar och bejakar mycket av den kvinnliga kraften. Det är viktigt att leva med känslor, spontant här i nuet, och att dela på det vi har i stället för att äga individuellt. Vi anser att vi manifesterar den nya tidsålderns medvetenhet. Vi lever det som man skriver så mycket om. I USA finns det många människor som lever på liknande sätt som vi gör.

– För mig är Den magiska familjen verkligen magisk, säger Amina. Det här är verkligen ett fint sätt att leva på. Jag har aldrig förut fått så mycket hjälp att vara mig själv som här och att komma igenom alla de hinder som man har genom sin uppföstran och miljö. Vårt sätt att leva i Den magiska familjen är ett fint sätt att hjälpa varandra till självförverkligande. Att vara här betyder enormt mycket för mig just nu. Min utvecklingsprocess har påskyndats tack vare min vistelse i familjen. Jag känner att min kreativitet börjar komma igenom nu.

Tidigare har Amina provat flera olika terapier, bland annat har hon varit tre år på Swami Janakanandas tantriska yogaskola i Småland. Där fick hon lära sig disciplin – men nu försöker hon glömma bort vad hon då fick höra om disciplin!

BHAGWAN SHREE RAJNEESH

Madhuma berättar att hennes livsyn och livsstil har inspirerats av den indiske vishetsläraren Bhagwan Shree Rajneesh, som hon träffat i Indien.

– För mig är Bhagwan den nya tidsålderns mästare. Han förenar i sig alla de stora religionerna, alla mästarna, alla filosoferna och terapeuterna – allt förenar han i en enda stor enhetsupplevelse.

Madhuma framför en bild av Bhagwan Shree Rajneesh.

– Jag har haft svårt att uppfatta vad det egentligen är som Bhagwan lär ut!

– Han lär inte ut något särskilt. Men vad han framför allt visar på är hur viktigt det är att du accepterar dig själv totalt som du är och därmed uppnår ett avslappnat och spänningslöst förhållande till livet och tillvaron – och i det kommer också en upplevelse av accepterande av alla omkring dig. Och i det avspända tillståndet låter du dig bli en kanal för en form av kosmiskt medvetande, för Gud eller kärlek eller vad du vill kalla det. I detta avspända tillstånd börjar vi också uppleva den otroliga skönhet, glädje och kärlek som finns. Se på den här hyacinten, så känner du vilken otrolig glädje och kärlek som blomman uttrycker! I och med detta börjar du identifiera dig med allt, med allt och alla. Detta är ett slags kosmiskt levnadstillstånd.

– Hur har Bhagwans lära förändrat dig?

– Han har framför allt gett mig det stöd som jag behövt från en självförverkligad människa, en människa som har ett seende utanför vanliga projiceringar, som kan se dig som du är, som kan se det gudomliga i dig och som också kan hjälpa dig att få fram det. Vad han har gjort är i stort sett att tala om för mig att jag är perfekt som jag är. Han har stött mig att vara den jag egentligen är. Tidigare hade jag mycket mer självkritik, hade starka mindervärdeskänslor, tyckte att jag inte var bra nog, inte god nog och inte intelligent nog. Bhagwan har fått mig att acceptera mig som

jag är, fått mig att bejaka den fantastiska varelse som jag egentligen är och därmed också förlöst min kreativitet, bland annat sång, musik och dans.

– Vad gjorde du innan du kom in på Bhagwans undervisning?

– Jag höll på med många olika terapier. Jag har varit i ett ständigt intensivt växande, i en omvandlingsprocess hela mitt liv. Jag började känna, få kontakt med, de andliga krafter som förenar oss alla, och genom att jag började öppna mig mer och mer genom olika terapier och meditationer, så började jag få kontakt med någon form av högre medvetande, vilket gjorde att när jag läste Bhagwan första gången, så bara sa det klick! Då hade jag levt i USA från och till de senaste fyra åren och gått igenom olika terapier, fått kontakt med olika mästare.

– Har du lämnat de andra mästarna bakom dig för att de inte har räckt till?

– De har alla varit delar i min utvecklingsprocess. Det finns andra mästare som jag har kontakt med fortfarande i mitt hjärta. Bhagwan är bara en kontakt i världen som jag alltid kan referera mig till.

– Är han den slutgiltiga mästaren?

– Det vet jag inte. Nej, för mig finns det inget slutgiltigt. För mig är Bhagwan en vän och en älskare. När jag går till honom är det för att gå till ett kärleksmöte ...

– Är det en religion som Bhagwan lär ut?

– Nej, han säger om och om igen

att vi måste komma bort från religionen.

– Finns Gud?

– Absolut! Gud finns. Men enligt Bhagwan är Gud helt mot religion. Gud är det spontana, det lekfulla, Gud är sång och dans och musik. Gud är där spontanitet finns, dvs när du lever i nuet. Religionerna, där man använder sig av Gud, är bara system för att ge skydd mot rädslan och otryggheten.

– Har Gud några "åsikter"?

– Nej, Gud är ju ingenting personligt. Gud är ju allt!

– Är det meningsfullt att bedja till Gud?

– Ja, det är en relation till dig själv. Det kan vara nånting väldigt positivt, liksom meditation.

– Men finns det någon Gud som lyssnar och vidtar sina åtgärder på grund av din bön?

– Nej, Gud är något som du har inom dig. Men i och med att du erkänner det gudomliga inom dig, så ser du ju Gud utanför dig – det är ungefär som om du känner dig väldigt glad en dag, då ser du plötsligt en massa glada människor omkring dig. Du projicerar ditt inre på den yttre världen. Är det så att du lever i rädsla, så drar du också till dig upplevelser som har att göra med rädsla. Lever du i kärlek, så drar du också till dig kärleksupplevelser.

– Kan man säga att Gud är skaparen?

– Jag skulle vilja säga så här: Gud är inte ett substantiv. Gud är möjligen ett verb, dvs en process,

Forts på sidan 33

Madhuma avvisas från Nobelfesten.

Madhuma mitt i sin storfamilj, som man kallar Den magiska familjen. Amina till vänster i övre raden. (Bilder: Pressens Bild)

Sökarens uppsatstävling

Läsekretsen hos en tidskrift som Sökaren är naturligtvis väldigt heterogen vad beträffar "tro". Här finns teosofier, antroposofier, spiritalister, buddhister, hinduer... Den traditionella kristna tron har också många bekännare bland våra läsare. Agnostiker och ateister finns även.

I nr 8, 1979 utlyste vi en uppsatstävling med temat *Min tro* i förhoppningen att många skulle vilja berätta om sin tro och motivera den. Jury skulle vara Sökarens redaktör, eventuellt med bistånd av vänner.

Elva tävlingsbidrag flöt in.

Har kanske Sökarens läsare inte så mycket tro? Är de allra flesta tveksamma – sökare?

Men något slags tro, eller livssyn, torde ändå de flesta ha som är intresserade av de ting som behandlas i denna tidskrift.

För många i vår tid är väl religiös tro en förhoppning, en förtröstan, en inre visshet eller en aning om Något. "Det är något bortom bergen...", skrev Dan Andersson. Kanske uttrycker diktarna nutidsmänniskans religiösa sökande, anande, aldrig riktigt bekräftade tro bättre än teologerna? Andliga meditationer är kanske en bättre form för religiositet än "gudstjänster" och bestämda trossatser?

Nu, med tanke på det låga deltagarantalet i tävlingen har red beslutat att inte dela ut priset på 500 kronor till en uppsats, utan i stället låta tio av författarna dela på summan: det blir 50 kronor till var och en. Från dessa tio bidrag görs smärre utdrag. En uppsats publiceras i sin helhet, och dess författare erhåller det för större artiklar i Sökaren vanliga honoraret på 200 kronor. Det är den bästa av uppsatserna.

"Min tro går ut på att en andlighet svävar rakt igenom allt levande, såväl här på jorden som genom hela världsalldet. Att vara religiös är enligt min mening icke det att gå i

kyrkan, utan det är att vara god både mot sina medmänniskor och mot allting, som är av levande natur."

"Min religion är som en blomma som jag odlar och älskar. Men liksom jag också gärna betraktar andra blommor jag ser, försöker uppfatta växtsätt och form, så är jag även intresserad av att i buketten av religioner och livsåskådningar ta del av deras olika skiftningar."

"Människans ande (själ) är evig, då den är en del i den eviga Guden, på samma sätt som en cell är en levande del i en människas kropp. Men cellen har ett begränsat liv på samma sätt som kroppen och åldras och dör som kroppen åldras och dör och ersätts av en ny kropp. Anden (själen), som är en 'cell', en del, i den eviga Guden har därför *evigt liv*."

"Men så småningom när den stormlikt rädslan ebbat ut så fanns det kvar ett inre lugn som man kanske kan kalla för tro, om man nu behöver kalla det för något speciellt. Jag känner det mer som att ha en tillit till att allt det som händer oss, både negativt och positivt har en mängd fina saker att lära oss."

"En höstnatt 1972 uppmanades jag att söka Gud uppe på ett berg, och där inträffade en märklig händelse, som kom att förändra mitt liv. Efter bön till Gud fick jag en kraft från ovan som genomströmmade min kropp. Omedelbart efteråt känner jag en stor ofattbar glädje och tacksamhet."

"Hur kan jag vara så starkt tefats-troende? Jo, jag har sett tefat på himlen flera gånger och träffat en rymdis som hette Lena i Kallebäcksområdet i Göteborg. Detta skedde 1975. Hon gav mig meditativa instruktioner och uppmanade mig att dricka malvate och bjuda

mina vänner på denna dryck. -- -- När jag mediterar sitter jag i lotusställning på min yogafilt, upplever kontakt med Moder jord, koncentrerar mig på vegetationen – blir själv ett träd! Sedan mediterar jag på solen, månen och stjärnorna, de avlägsna galaxerna och UFOs, metalliskt brummande och blinkande."

"Min tro på Gud är så stark att jag kan kalla den visshet. Han är den som hjälper mig i detta livet. Jag förnimmar hans rådslut bakom allt. Men jag vet inte säkert hur det går för mig efteråt. Jag vet bara att jag fått en chans i detta livet av Herren själv. Om jag förstör den är det mitt fel."

"Teosofi, det var namnet som H P Blavatsky gav åt den filosofi hon förmedlade, som kanske mest borde uppfattas som en *livsåskådning*. Den lär bli att alla religioner har en och samma sanning som grund, och har existerat som en 'tradition' hos alla folkslag, en gnosis, 'en hemlig lära' och har hållits vid liv generation efter generation av initierade sedan urminnes tider. Man kan t ex nämna sufierna, neo-platonikerna, vedantinerna, kabbalisterna, gnostikerna, rosenkreutzarna för att ta några exempel."

"Reinkarnationen innebär att vi inte lever ett liv utan många liv efter varandra. Vi är till för att bli ödmjuka, kärleksfulla och rättvisa. Detta blir vi genom lidanden och motgångar som vi måste kämpa oss igenom. Var och en är själv helt ansvarig för sina gärningar och det är denna skuldbörda och erfarenheter från tidigare liv som vi bär med oss som karma från liv till liv. Denna reinkarnation och karma är den skapelseprocess genom vilken vi blir till 'Guds avbild'."

"Jag tror inte på ett, genom underdånig auktoritetstro, accepterande av ett färdiguppsatt trossystem. Däremot tror jag att vi genom eget tänkande, i tiden (med parapsykologins, naturvetenskapens och andra vetenskapers resultat i bakhuvudet) kan och bör reflektera över en eventuell tro. Ett reflekterande som ibland leder till märkliga överensstämmelser med äldre idéers och tankegångars korn av sanningar."

Erik Berglund MIN TRO

Ill. Robert Turner

Min tro är en sökande tro. Den är framåtriktad mot eviga mål. Den är under danande ända sedan min barndom. Jag blev döpt i den svenska kyrkan. En människas tro är mycket beroende av uppväxttidens intryck. Man danas som personlighet under barnåren. Hemmets miljö spelar en stor roll. Jag växte upp i ett gudfruktigt hem. Jag gick i söndagsskola. Som barn fick jag läsa min aftonbön. I kristen fromhet och i kristna seder växte jag upp. Man kan då lätt bli en vanekristen. Man kan en hel del om kristendomen, men man låter det aldrig bli fråga om tro och livsåskådning. Som barn grubblade jag mycket över vad jag lärde mig i söndagsskolan. Jag sökte efter upplevelser. En pingstdag i vårens vackra tid, då jag var fjorton år gammal, fick jag en upplevelse. Jag hade varit i söndagsskolan på dess avslutning och fått en tidning som premium. På hemvägen satte jag mig i vägkanten vid en blommande äng och tittade i min tidning. Jag njöt av fågelsång och blommor. Jag började grubbla över himmelen. Plötsligt var det som ett ljussken omgav mig. Jag kände mig lycklig och glad. Jag såg ett underbart skönt landskap. Ljusstalter syntes som i en dimma. Jag hörde som en röst säga: "Här är det godas värld och hit kommer den, som är god." Inom mig steg en önskan att komma dit. Synen försvann. Jag var överlycklig. Jag visste, att himlen fanns och att himlen var platsen för det goda och de goda. Under mina ungdomsår tänkte jag ofta på min upplevelse – min ljussyn. Jag trodde på det goda och det godas värld. Gud var godheten. Jag kände som min livsuppgift att tjäna det goda. Tanken väcktes att bli präst. Jag studerade i Uppsala och kom i kontakt med olika religioner. Jag fann, att de skilda religionerna har var sitt budskap, men innerst inne äro de budbärare för det goda i tillvaron. Jag grubblade och sökte såsom student

i Uppsala, för att få klarhet och visshet om min livsväg. Det gällde inte bara att ha kunskap. Man måste ha en livsåskådning och en livstro. Världskriget kom 1939. Min världsbild föll samman. Det onda triumferade. Jag blev inkallad och jag läste i fält på fritidsteologi. Jag misströstade dock om det godas seger i vår värld. Såsom värnpliktig sergeant kom jag att ligga vid förband i fjällvärlden vid Abisko. En dag gjorde jag en tur upp på fjället Nuolja. Jag gick och funderade över det godas rike och om det kunde bli en verklighet för oss människor. Jag stod på den snöklädda toppen och skådade ut över en fantastiskt skön fjällvärld i strålände sol. Allt var så tyst och stilla. Jag stod där i min ensamhet. Jag tänkte, att det måste vara Gud, som skapat allt detta storslagna. Att skapa en skön natur är en sak, men att skapa goda människor är en annan sak. När jag stod där i mina drömmar på fjälltoppen, var det som en sky omgav mig. Jag kände samma lyckokänsla som den där pingstdagen i min ungdom. Det började liksom sjunga inom mig. Jag hörde ljuvliga toner. Allt blev musik. Ett starkt ljussken omgav mig. Det kändes såsom jag svävade. Det var såsom en salighetsberusning. Jag hörde en röst säga: "Jag är godheten. Du skall tjäna mig och du skall hjälpa människor att tjäna mig." Jag vet ej, hur länge min hänryckning varade, men när synen var borta, upplevde jag en obeskrivlig lycksalig känsla. Jag kände i den stunden, att jag skulle bli färdig med mina studier och att jag skulle bli präst. Jag fick ledigt från militärtjänsten fortare än jag anat och mina studier blev fortare färdiga än jag tänkt. Jag blev prästvigd. Min tro var fortfarande en sökande tro. Jag utförde min gärning. Jag talade om det godas rike och om kärlekens Gud. Jag visste, att Gud är kärleken. Min strävan var, att mitt inre skulle uppfyllas av kärlekens väsen. I mitt liv ville jag

uppfylla kärlekens krav och godhetens princip. Med min gärning ville jag bland mina medmänniskor skapa vänskap och kärlek. Jag mötte många goda människor, som hade samma strävan som jag. Jag fick vid min sidan den bästa av människor nämligen min älskade hustru. Vi har samma livsinställning och samma livsmål. För många år sedan kom jag i kontakt med "SÖKAREN". Dess innehåll väckte mitt intresse. Jag fann där människor, som sökte efter livets mening och innehåll. Jag fick inblick i olika religioner och jag fick del av andras religiösa upplevelser. Jag lärde mig mycket, när jag läste Sökaren. Det gör jag fortfarande. Den kommer inte med någon lösning av de religiösa frågorna eller problemen eller ger fingervisning om någon religions företrädare. Den vill sakligt ge religiös kunskap. Jag finner i Sökaren en orientering över människors religiösa upplevelser och erfarenheter. Sökaren berikar min tro.

Jag har lämnat min prästerliga gärning och jag är pensionär. Min tro har blivit framåtskådande. Den sträcker sig mot evighetens goda värld. Jag sysslar med det, som tillhör tillvaron efter döden. Jag har fått mera tid till andakt och meditation. Jag kan fundera över andras trosupplevelser. Religionerna har ett gemensamt trosinnehåll – det evigt gudomligt goda. Mänskligheten bär denna evighet inom sig. Det gäller att utforma detta evigt goda i kärlekens tjänst. Vi danas under jordelivet att bli evighetsvarelser i en bättre och ljusare värld än vår egen. Min tro måste utvecklas så länge jag lever. I bön och andakt och meditation och inre samling danas min tro. Jag upplever gudsgemenskap. Genom läsning av Sökaren finner jag gemenskap med människor, som liksom jag har en sökande tro och strävar mot ett evigt mål.

POLEMIK

SM – ERLAND SUNDSTRÖM

Debatt som aldrig blev av

Erland Sundström anser att i Sökaren karikeras kristen tro samtidigt som andra ideologier går fria från kritik. SM bestrider detta.

I november sände jag Erland Sundström följande inledning till en debatt:

I Er nyutkomna bok "Nyandliga vindar – varifrån och varthän?" citerar Ni på sidan 133 bland annat följande som jag skrivit i Sökaren:

"Läran att Jesus är Guds enfödde son och själv Gud, ett med Fadern och den Helige Ande – att Jesus är världens frälsare genom sin offerdöd på korset (varmed han blidkade en vred Gud) för den som 'tror' på honom – att Jesus var född utan jordisk far – att han gjorde diverse underverk, ofta konstiga och svår-trodda, uppstod från de döda och slutligen for upp till himmelen – att han sedan skall återkomma för att döma oss alla, levande och döda, oberoende av hur länge vi levat på jorden och vilka förutsättningar vi haft för vårt liv – att Gud är en kärleksfull Fader – att bibeln, inklusive exempelvis Paulus, är Guds ord – allt detta är faktiskt inte lätt att tro på."

Ni betecknar detta som "en karikerande framställning av kristen troslära".

Men jag undrar: vari ligger karikatyren? Vad i ovan uppräknade punkter är det som inte överensstämmer med vad kristendomen lär?

Märk: jag har aldrig sagt att min beskrivning i detta sammanhang utgör en fullständig bild av det väsentliga i kristendomen. Men det är exempel på synnerligen svårtrodda kärntankar i den. Ett positivt värde i kristendomen är naturligtvis nästakärlekens idé.

*

Jag inbjöd Sundström till en bredebatt med mig om framför allt nyandligheten, en diskussion med ganska korta inlägg, som sedan

skulle publiceras i Sökaren. Sundström sände ett svar, men något ytterligare utbyte av synpunkter per brev hade han inte tid med.

Erland Sundström:

I största korthet:

1. Mitt omdöme om "karikerande framställning" gällde helhetsintrycket i den starkt kristendoms-kritiska artikeln, inte de ovan angivna punkterna i och för sig, fastän frånvaron av referensram och tolkningsalternativ gör också denna framställning karikerande.
2. Sökaren innehåller nummer efter nummer en mängd material som svarar mot beskrivningen "synnerligen svårtrodda kärntankar" utan skymt av den kritiska attityd som demonstreras mot kristendomen. Däri ligger ofrånkomligen beviset på en selektivitet i värderingen som framhäver det karikatyrmässiga.
3. Om det är en rationalistisk grundståndpunkt av beprövd ålder som föranleder kristendoms-kritiken synes den vara helt övergiven ifråga om andra ideologier som föres fram i Sökaren. Man märker avsikten och blir förstämd.

Mitt svar blir följande:

1. Erland Sundström pekar inte på något i min framställning, citerad ovan, som inte stämmer med den kristna lärans innehåll. Någon karikatyr är det inte fråga om. Men rakt och ofromt har jag angett några väsentliga delar i kristen förkunnelse. Jag brydde mig inte om att nämna paradistron och helvetstron; var inte det hyggligt?
2. Sökaren har haft en rad större,

kritiskt hållna artiklar om nyandliga rörelser. Jag får väl göra en uppräknig. Under de senaste fem åren har följande varit införda: 1, 1975: De heligas hälsa av Karl Christiansen. 6, 1975: Min kontakt med scientologin av Ola Gustavsson. 7, 1975: Scientologikyran av SM. 9, 1975: Gurun – behövs han? av Karl Christiansen. 10, 1975: Hare Krishna-rörelsen av Sten Rodhe. 2, 1976: Krishna – f d munk, en intervju av SM. 5, 1976: Hubbard före scientologin av Bertil Falk. 10, 1976: Vad är JOULA, glädjens och solens samfund? av Ola Gustavsson. 1, 1977: George Ivanovitch Gurdjieff av Ola Gustavsson. 5, 1977: Aagaard om Narayananda av SM. 1, 1978: Acem – en norsk TM-organisation av Eva och Stefan Heinstdt. 1, 1978: När profetian slår fel av SM. 2, 1978: Vad är sanning om Ananda Marga? av Karl Christiansen. 6, 1978: Vad kan man tro? av SM. 3, 1979: Fenomenet Guru Maharaj Ji av Pavel Rogalski. 4, 1979: Ananda Marga, glädjens väg, brev från "Petra". 4, 1979: Så här plockar scientologerna folk på pengar av SM. 7, 1979: Profeter, rörelser av SM. 7, 1979: Scientology på gott och ont, insändare. 7, 1979: Subud i kritiskt och komparativt ljus av K E Steffens. 7, 1979: Rudolf Steiner av Rolf Ejvegård. 8, 1979: Föräldrar till "gudshängivna" från Året Runt.

I ovan nämnda artiklar, samt även i andra, finns åtskillig kritik, som enligt min mening är av betydelse i en saklig diskussion.

3. Att kristen tro blivit föremål för kritisk granskning i Sökaren, kanske skarpare än någon annan

trosform, får ses mot bakgrund av den dominerande och privilegierade ställning som kristendomen har i vårt land inom det religiösa området – som en följd av att människorna tidigare inte fritt kunnat ta ställning i religiösa frågor. Utbudet av kristen förkunnelse är stort genom gudstjänster, TV- och radioframträdanden, söndagsskolor, konfir-mationsundervisning, böcker, tidskrifter, missionsbokhandlare, statskyrkosystemet, sång, spel och vittnesbörd på offentli-

ga platser m m. I jämförelse med detta är kristendoms-kritiken av mycket liten omfattning. Det finns i vårt samhälle ingen balans alls mellan för och mot kristen tro.

Om Erland Sundström tänker på att kanske en miljon människor i Sverige kan räknas som allvarligt kristna, medan de nyandliga rörelserna fortfarande i stort sett är mycket små, så kanske hans för-stämning viker.

SM

Är TM-flygarna nere på jorden?

Avhoppare finns väl från alla rörelser, folk som förlorar tron och kanske blir ivriga eller hätska antagonister i stället – eller sådana som avslöjar missförhållanden, eljest inte kända. Ofta är det intressant att lyssna på avhoppare. Den spiritualistiska engelska tidskriften Psychic News berättar om några som lämnat TM-rörelsen.

James Proctor, en affärsman, blev TM-lärare sedan han hade studerat TM i fem års tid. Han ville lära sig "flyga" under meditation, så som rörelsen gör gällande är möjligt. Men ack, han säger att han observerat hundratals så kallade flygningsexperter, men inte en enda av dem har kunnat hålla sig svävande i luften ens under bråkdelan av en sekund. Allt de gör är att studsas och skrika med förvridna anletsdrag i ett slags religiös glöd.

Brian Souter, 27, uppger också att TM-meditatorernas flygning endast innebär att folk kastar sig omkring i rummet. Han vill att kyrkan skall engagera sig mot TM-rörelsen.

Mary Grey, 48, trodde en tid att hon kunde flyga. "Jag levde i en drömvärld", säger hon.

Kenneth Finch, 29, och hans hustru sålde sitt hus för att kunna betala de dyra kurserna i "flygning". Till slut förstod de att tekniken som lärdes ut inte gav mycket av det som hade utlovats. De lämnade rörelsen just när de var på väg att bli fullständigt ruinerade.

Linda Pearce, 32, säger att de på en "flygningsakademi" i Skottland endast lärde eleverna att hoppa omkring som grodor på elastiska gummimattor. Inte en enda av dem lärde sig någonsin att flyga. Själv blev hon djupt påverkad av meditationen så att hon ibland led av depression och mentalsjukdom. Två gånger försökte hon begå självmord.

Dessa informationer har vi fått från Psychic News (27 oktober 1979) som uppger "Sunday People" som källa. Om du har läst något liknande, vore vi tacksamma få klipp sända till oss.

YOGA

**Hatha, andningsteknik, avspänning
Nybörjar- och fortsättningskurser**

YOGA-CENTRET I GÖTEBORG

Christine Heuser-Nyström
Vasaplatsen 3, Göteborg
Tel 031/13 13 62, 9–12.

MADHUMA

Forts

skapande. Men Gud kan vara det som är oföränderligt också.

– Är Gud världsanden?

– Ja, det kan man säga. Det är den energi, den kraft som rör sig i allt och alla.

– Vad är kärlek?

– Kärlek är Gud. Man jag kan bara tala om hur jag själv upplever kärleken. Kärlek är skönhet, harmoni, växande. Det är överhuvud taget att bejaka det positiva, det sköna. Kärlek är att säga ja till dig själv, till människor, till livet. Men kärleken har många uttryck. Förlåtelse är för mig kärlek: att förlåta sig själv, att förlåta andra, och att acceptera sig själv och acceptera andra.

– Inom kristendomen säger man att Gud är kärlek.

– Ja.

– Tycker du om kristendomen?

– Jag tycker inte om kristendomen, men jag tycker att Jesus är fantastisk. För mig är Jesus en annan mästare. Han var en självförverkligad människa – precis som Bhagwan i dag.

– Har Bhagwans lära något namn?

– Nej. Han undervisar ju om allt, han talar om Jesus och Lao tse, han talar om Sartre och om Kant ...

– Vad kallar ni er själva, ni som följer Bhagwan?

– Sannyas! Det är det gamla indiska namnet för vis. Enligt Bhagwan är en sannyas en som säger ja till sitt eget växande och som lär sig att leva i samhället men inte av samhället.

SM

*Du har väl inte glömt att
förnya prenumerationen?*

ETT MINNE FÖR LIVET!

Upplav Peru 2–28 april! Vi flyger till Cuzco, Machupichu, Nazca, Titicacasjön + 9 städer för endast kr 7.000:– från Arlanda ToR allt inklusive (mat + utflyktskostn tillkommer).
Platsantalet är begränsat!
Uppl + program:

ALEX BENDEZU

Kalmgatan 9, 1 tr
121 45 Johanneshov
Tel 08-49 94 32
Efter kl 18 dagl.

PÅVEN HÅLLER I TYGLARNA

Påven har uttalat att professorer vid romerskkatolska universitet inte får bestrida grundläggande kyrkliga doktriner; i annat fall måste de vara beredda att få lämna sin post. Ny forskning, förklarar påven, får aldrig ske på bekostnad av Kyrkans auktoritet. Tillkännagivandet i den 87-sidiga *Apostolic Constitution* skärper Vatikanens kontroll över 126 universitet på olika platser i världen, skriver *the Humanist* (nr 5, 1979).

ÖVERLEVNADSKONFERENS

Ettusen personer deltog nyligen i en veckolång konferens i Innsbruck, Österrike, som behandlade frågan om det finns ett liv efter döden. Höjdpunkten på programmet var en redogörelse av den amerikanske parapsykologen Karlis Osis för ettusen rapporterade dödsbådsvisioner. Konferensen organiserades av Andreas Resch, som är katolsk präst och psykolog. Efter konferensen sa han att många hade kommit dit med bestämda meningar och hade dessa kvar efteråt; men de flesta medgav att vad de hört hade övertygat dem om att man inte kan utesluta ett liv efter döden.

Källa: Parapsychology Review.

KAMEL, DRAKE

Vi hade samlats på Kamelen för att beskåda och delta i sammandrabbningen mellan kristna Hoppets hem och asatroende Ormknösvikingarna. "Gör Biologiska Museet till asatempel!" utropade Rolf Pettersson från Ormknösarna. "Nej, var rädd om djuren", genmålde Lennart Kramer från Hoppets hem (glömde han i stundens iver att djuren på Biologiska museet är döda och uppstoppade och alltså inte har något överhängande behov av omtanke eller ...?).

De lösskäggladda Ormknösarna hävdade vidare att demokratin i Schweiz är föredömlig. De har beslutande folkomröstningar som de fick av Wilhelm Tell på sin tid.

Sammanfattningsvis kan nämnas att Kramer ville ha in tio Guds bud i riksdan, att någon höll före att solen var den ende Guden värd att dyrka och att sanskritlärare Prashant Lal ville införa kastväsendet i Sverige. MG

(Från det fyrasidiga premiärnumret av Blå Draken, redigerat av Eddie Grahn, Själagårdsgatan 17, 111 31 Stockholm.)

Tokerier

Akta dig för att tänka, min vän! Du kan komma på saker som du inte tänkt dig.

Att handla rätt är inte lätt, men säg ett b ä t t r e sätt!

Livet är någonting, som inte är likt någonting annat.

Akta dig för livet! Det är livsfarligt att leva. Man k a n dö på kuppen.

Om någon skulle komma på tanken att efter min död resa en gravsten över mitt lik, så bör där endast stå ett enda ord: Bortrest.

"Så långt som vetenskapen hunnit idag får man vara glad över att man lever."

Det är rätt egendomligt att tänka sig, att människan har åstadkommit en värld som är mer avancerad än människan själv.

Att inte göra någonting ingår i det man dagligen bör göra.

När alla får som de önskar, då blir det säkert bra!

I ett avseende är jag antireligiös: jag tror inte på vilda västerns dollarlära.

Toker

Måndagsgruppen

föredrag varje måndag kl 19.30
ABF, Sveavägen 41, Fabiansalen.
Vissa föredrag specialannonseras.

HOROSKOP

Mini-horoskop 17 sv/kr
Udförligt
personligt horoskop 46 sv/kr
Progressivt årshoroskop 46 sv/kr
Astro-Bladet sendes gratis

Peter Sørensen

Solgården 18, DK-3250 Gilleleje
Danmark

Sanningssökare? Vegetarian?

Nytt framväxande samfund för positiva livsåskådningsfrågor som sätter livet och kvinnan i centrum. En osjälvisk sammanslutning för de som söker något annorlunda och anser sig ha genomskådat de hitillsvarande religionerna, filosofier och politiska partierna. Begär information!
Samfundet för Livskvalitet, Box 3011, 250 03 Helsingborg.

Sökaren kan nu köpas i flera större pressbyråkiosker i Stockholm.

GÅVOR

Betty Liljengren, 7: -, Marianne Karlsson, Edane, 2: -, Hildur Magnusson, Karlstad, 2: -, Astrid Ståhl, Uddevalla, 32: -, Arnold Nordenberg, Arvika, 7: -, M. Reinberg, Mölndal, 132: -, "Det Gröna Hjärtat", 100: -, Rune Sjöblom, Täby, 7: -, Per Nyqvist, Lund, 32: -, Sven-Åke Andersson, Trollhättan, 2: -, Margit Fredriksson, Karlskrona, 12: -, R.E., Alingsås, 80: -, C. R. Andersen, Stockholm, 32: -, Nils Bjernvall, Johannes-hov, 32: -, Folke Krantz, Horred, 32: -, Håkan Mattsson, Borlänge, 12: -, Erik Henriksson, Falun, 72: -, Anette Billhäll, Askim, 32: -, Gunnar Caldenby, Uppsala, 7: -, A. Åström, Umeå, 7: -, Bengt Johansson, Nödinge, 32: -, Curt Löfgren, Öjebyn, 32: -, Åke Andersson, Skärholmen, 32: -, Astrid Hedaeus, Stockholm, 32: -, Margot Helmfrid, Stockholm, 50: -, Eva Bring, Bräkne-Hoby, 50: -, Carl-Erik Landegren, Halmstad, 14: -, Kurt Ericsson, Malmö, 32: -, Sven-Ola Darell, Lilla Edet, 32: -, Anders Lundström, Skellefteå, 12: -, Bisse Thofelt, Delsbo, 7: -, Thomas Andersson, Oviken, 14: -, Anne-Marie Bjurberg, Brottbys, 32: -, Lars Ekström, Hägersten, 32: -, Inga Johansson-Pierrou, Stockholm, 7: -, Åke Sjöberg, Nacka, 7: -, Chr. Eggers, Köpenhamn, 9:50, L. Bertil Jönsson, Karlskoga, 7: -, Ingrid Kraft, Landskrona, 7: -, Rune Jonsson, Kisa, 4: -.

Björn Hardefjord, Värnamo, 7: -, John Avblom, Stockholm, 14: -, Roy Beierhag, Stenungsund, 32: -, Nils Olofsson, Malmö, 2: -, Bo Andersson, Örebro, 2: -, Ragnar Otterlind, Kumla, 12: -, Sten Magnusson, Solna, 200: -, Ingvar Anderberg, Bara, 32: -, Gunnar Abrahamsson, Kalmar, 2: -, Mary-Ann Johansson, Växjö, 7: -, Monica Johansson, Södertälje, 7: -, Ewy Wilhelmsson, Kinna, 32: -, D. Kallberg-Viksten, Stockholm, 32: -, Walter Sjöberg, Åbosjön, 7: -, Monica Hartvig-Ericson, Askim, 12: -, Gunnar Larson, Göteborg, 7: -, Kerstin Börjesson, Göteborg, 7: -, Ing-

rid Lindström, Göteborg, 7: -, Eiler Anderson, Kungälv, 82: -, Ethel Hedelin, Borås, 32: -.

Maj-Lis Stenberg, Södertälje, 2: -, Märta Lundström, Tibro, 32: -, Karl-Oskar Malmqvist, Solna, 32: -, Gunnar Johansson, Farsta, 50: -, Bertil Jonasson, Ryd, 32: -, Inga-Berit Brundin, Göteborg, 52: -, Tommy Olsson, Uppsala, 32: -, Bengt Wejnebring, Älvsjö, 32: -, Dietmar Kröhnert, Malmö, 32: -, Birgit Bäckman, Göteborg, 32: -, Arild Pettersson, Malung, 7: -, Elna Jonsson, 100: -, Göran Egevad, Lund, 2: -, Eila Nilsson, Gränna, 32: -, Einar Lünell, Rødovre, Danmark, 22: -, Anonym 12: -, Mabel Olsson, Ronneby, 32: -, Sven Rosén, Eslöv, 2: -, David Jönsson, Kungsbacka, 32: -, Eric Westberg, Bankeryd, 12: -, Birgitta Jönsson, Stockholm, 57: -.

Lilly Olsson, Trelleborg, 7: -, Birgit Pettersson, Örebro, 32: -, Ingall Karlsson, Stenungsund, 32: -, Carl Axel Lundstedt, Huddinge, 82: -, Ernst Sandström, Tranemo, 32: -, Ann Otterlind, Helsingborg, 32: -, Hjalmar Kehlman, Farsta, 24: -, Gustav Blixt, V. Frölunda, 32: -, Rolf Ahlqvist, Luleå, 16: -, "Det Gröna Hjärtat", 50: -, Bertil Jonasson, Ryd, 100: -, Ingegärd Johansson, Skärblacka, 6: -. Summa kronor 2 703:50.

Mycket tack för hjälpen!

SM

Kontakt

Förtidspensionerad man, 58 år (diabetes, Klipper-Feil) söker kvinna. Intressen: healing o.a. Spiritualistiska gåvor. Född i fiskarna.

Svar till "Småland", Sökaren f v b.

Pris för kontaktannonser: 40 öre per ord + 4: - i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 10: -. Moms inräknad.

Profeten

Av Sven Rosén

Rolig astrologi

För något årtionde sen gav Natur och Kultur ut en serie populärvetenskapliga böcker med titlar som Rolig astronomi. Rolig matematik, Rolig arkeologi etc. Stefan Stenudd's bok *Ställ ditt horoskop. Hur man använder astrologin* (AWE/GEBERS, ca 79: -) skulle mycket väl göra skäl för titeln Rolig astrologi. Den är nämligen redan som lektyr betraktad en bekantskap värd att göras. Författaren är en språklig begåvning, och det är uppfriskande att i en bok av det här slaget överallt möta originella, okonventionella, ofta humoristiska formuleringar. Här och där har han tillåtit sig att karikera och överdriva en aning, "för tydlighetens skull", som han själv säger.

Om den som kommit till världen i Vädens tecken läser vi sålunda att han "är synnerligen energisk och ivrig i allt han företar sig - och det brukar vara en hel del. Sysslolöshet är för honom outhärdlig. Han blir lätt rastlös och nervös, har stark kampvilja och en stor portion av det som brukar kallas mod. En Vädur springer genom livet."

"Tvillingarna" får veta att de skuttar på lätta fötter genom livet, än hit och än dit. "Att umgås, tala och utbyta tankar får hos dem gå före allt annat. Att ha massor av goda relationer och en hel hop vänner. En Tvilling har alltid talets gåva och skyr ensamheten."

Det är lite karikerat men ganska träffande. Sådana typbeskrivningar kan man tillåta sig om man har solida kunskaper i botten. Och det har Stefan Stenudd. Det gäller också om den astronomisk-matematiska delen av hans bok. Formelsamlingen och tabellerna i slutet är förträffliga och ger hobbyastrologen det instrument han behöver för att beräkna sitt eget och sina vänner horoskop.

Även i en god bok kan man hitta ett och annat att anmärka på. Jag är t ex förvånad över att Stenudd tycks vara obekant med den moderna tyska astrologin, som dock har så många fina företrädare, inte minst bland läkare och psykoterapeuter (se härom min artikel i Sökaren Nr 3, 1979). Den anglosachsiska tradition som Stenudd följer är förvisso förnämlig, men jag är övertygad om att han skulle bli angenämt överraskad om han ville ta en titt på den tyska litteraturen.

Att framställningen inte är komplett är Stenudd den förste att medge. Han har över huvud taget en högst klädsam självironi och saknar varje spår av den sektierism som misspyrder så många böcker på gebitet. Är astrologin en "exakt vetenskap" eller inte? Stenudd svarar klokt och avväpnande: "Astrologin är som vetenskap inte exaktare än att det skiftar värdeliga mellan olika astrologers tolkningar och värderingar. Se därför inte påståendena i boken som några absoluta sanningar eller fasta teser, utan mera som förslag till att själv kunna arbeta sig fram till egna åsikter."

Den schweiziske astrologen Alfred Fankhauser säger i en av sina böcker att

man aldrig skall diskutera astrologi med en person som inte själv på några minuter kan beräkna ett horoskop och uttala sig om grunddragen i det. Även Stenudd pekar på den praktiska erfarenhetens avgörande betydelse (och jag instämmer livligt): "Jag vågar slå fast att innan man själv har prövat att upprätta och tolka ett horoskop vet man inte vad astrologi är."

Stenudd är medveten om att han sysslar med en symbolvetenskap med flertusenåriga, vördnadsbjudande anor, och han säger att det "vore något av en skymf mot våra förfäder att förkasta eller ignorera astrologin, bara för det intryck som tidningarnas förenkligheter". Det är så sant som det är sagt, och jag vill gärna sluta med att påminna om den prominente samtida filosofen Ernst Cassirers karakteristik av astrologin som "ett av de mest storslagna försök till systematisk-konstruktiv världsåskådning som människoanden dristat sig att göra".

Gustaf Lundgren

Brännbar von Däniken

Så har von Däniken slagit till igen!

Det förgångnas profet: djärva tankar om rymdbesök på jorden heter boken, utgiven av Berghs med Roland Adlerberth som svensk språkdräktsskräddare.

Men några verkligt *nya* gamla nyheter finner vi inte denna gång. "Historien upprepar sig ständigt", påpekar Däniken och gör sammaledes. Återigen går han alltså här igenom mänsklighetens stamträd ända till den dimhöljda punkt där våra förfäder klättrade i det, samt presenterar hårresande genealogier. Än en gång genomkorsas den mytiska forntid där jättar härjade och rymdens gudar höllo skola med så praktiska ämnen som "megalitbyggnad" och "geodetiska triangulationsmönster" på schemat. Och på vart tredje blad, eller så, ges vi åter tillfälle att studera åldriga fixeringsbilder. Texter om sumeriska stormböcker som påminner om pansar från världskrig I och en grundplan över Zimbabwe-ruinerna som i stora drag liknar dogonernas Siriusmodell. (De är båda något ellipsformade!)

Huvudintrycket är en lätt känsla av förvirring. Det finns partier där von Däniken verkar riktigt vederhäftig - och så, helt plötsligt, öppnar sig avgrunder av kork och sågspån! För läsaren blir ju intrycket svårtolkat. Om man inte samtidigt är välbevandrad inom ett dussin vetenskapsgrenar vet man ju aldrig om det som verkar rimligt också är det, eller om man bara blir lurad. Inte heller verkar det som om von Däniken själv brydde sig nämnvärt om varje enskilt litet argument eller "indicium". Nej, enligt honom är det ju *den samlade mängden* av otaliga vittnesbörd som skänker beviskraft - och vad gör det då om något är fel? I så måtto påminner metoden om att samla fiskben och räkskal från gator och torg över hela jordklotet i syfte att bekräfta syndaflodsle-

genden. "Vad gör det om varje enskilt indicium är svagt, det är ju ändå *summan* av allt detta som räknas!"

Däniken kan vara rolig ibland, men på allvar tar man honom inte. Onekligen fattas både kloka och vettiga beslut när det gäller svenska förlags översättningsval av utrikisk forteana. Dels finns det bättre böcker i genren, vilket motiverar påståendet, dels är väl Dönicken en god affär, vilket också motiverar det. Om den här boken kan väl sägas att den är brännbar; bitvis aktuell med djärva fantasier kring kloning och forntida kärnkraft, men bitvis - bara brännbar.

Sven Rosén

Bok om böcker i angelägna ämnen

Bibliotekstjänst har i bokform samlat essäer och litteraturlistor från nu slut-sålda häften i en serie "Vandringar med böcker". Boken har titeln *Angeläget*, är på 132 sidor, och bland de 10 essäerna märks "Meditation" av Sten Rodhe, "Ensamheten" av Gösta Berggren, "Alkohol" av Carl Carlsson, "Att lägga liv till åren" av Rune M Lindgren och "Döden" av Loma Feigenberg.

Sten Rodhes "Meditation" tar upp 47 boktitlar, varav 41 svenska och 6 engelska, samt en tidskrift (gissa vilken!). Det rör sig om en kortfattad beskrivning av de skilda meditationsformerna och skrifterna, samt en litteraturförteckning.

"Angeläget" är en användbar liten bok för dem som vill veta vilken litteratur som finns om bland annat meditation. Priset är 54:30 inkl moms vid direkt rekvisition från Bibliotekstjänst, Box 1706, 221 01 Lund. Boken kan lånas på de flesta bibliotek.

SM

Ur dödens land uppstigen

Vad som kan finnas av upplevelser bortom döden vet vi inte, eftersom ingen, som kan sägas ha varit död, någonsin med säkerhet har återkommit till livet. Men det finns upplevelser i dödens närhet, eller i ett dödsliknande tillstånd, som människor, vilka återkommit, har berättat om.

Mycket känd är dr Raymond Moody (I dödens gränsland och Frågor vid livets gräns) som samlat patientupplevelser. Mindre bekanta, men sakligt kanske viktigare, är Robert Crookall (Intimations of Immortality) och Celia Green (Out-of-the-body experiences). I friligiösa kretsar har flera liknande skrifter utgetts. Men där skiljer sig innehållet från de andra redogörelserna i det att upplevelserna på "andra sidan" har ett klart kristet innehåll. Den som varit nästan död har återvänt och berättat att

han exempelvis sett helvetet med människor som pinas i evighet.

Troligen är det så att i vissa tillstånd av djup medvetslöshet förekommer drömmar, som synes så verkliga och skiljer sig så mycket från vanliga drömbilder, och även går att minnas efteråt, att den uppvaknade personen tror att han upplevt en verklighet. Men innehållet i dessa upplevelser torde vara beroende av vad personen tidigare trott om ett liv på andra sidan döden.

En människa med kristen livssyn som återkommit från ett dödsliknande tillstånd är den amerikanske läkaren George G Ritchie, vilken skrivit en bok om vad han upplevde medan han var "död", *Från andra sidan* (Harriers, 1979). Som uppbyggelse åt kristet troende och andra som behöver styrkas i sin tro på Jesus och att livet har en fortsättning efter döden, tjänar boken ett syfte. Men den mer vetenskapligt orienterade kan bara konstatera att denna bok blir djupt missvisande genom frånvaron av relevant jämförelsematerial.

Ritchie träffade på "andra sidan" den skinande ljusgestalten Jesus och samtalade med honom, och han såg en himmel och något slags helvete med ensamhet; dock skådade han inte den sjö av eld, som Bibeln berättar om.

Boken är skriven i en naiv stil, karaktäristisk för enkelt religiösa människor. Bäst tycker jag om några avsnitt i slutet, där författaren skriver om att se Jesus i andra människor och om en polsk jude som satt hela krigstiden i ett koncentrationsläger men älskade alla - och syntes vara fysiskt och psykiskt obruten efter vistelsen i lägret. Jag hoppas att den historien är sann.

SM

Transfilosofi

Genom Sture Johanssons transmediumskap framträder "Simeno" och "Ambres", vilket vi rapporterade om i nr 4, 1978. Nu har Ambres undervisning utgetts i bokform med synnerligen trevliga teckningar av Sid Jansson. Skriften heter *Teachings av Ambres. Volym 1*. Förlag nämns inte, och inte pris heller, men boken finns på Vattumannen.

Några kapitelrubriker: Vem är jag? Livsrummet, Chakrasystemet, Dimensionerna, Tidsflödet, Urkraften.

"Vi tycker alla att boken är så bra", säger en av dem som samlats kring Sture Johanssons mediumskap. Men för min del har jag svårt att uppleva det som meningsfullt att ta del av dessa budskap, eftersom det är så utomordentligt osannolikt att transpersonligheterna hos ett medium är något annat än dess egna sekundära personligheter, dvs tillfälliga varianter av mediets eget psyke - även om man inte säkert kan veta detta. Språkligt tycker jag gamle Ambres är en träkmåns. Det är tröttsamt att försöka följa hans (redigerade) utläggningar, som endast delvis är begripliga. I varje fall jag orkar inte med många sidor i en bok av denna typ.

SM

Hare Krishna-vegetarism

"Många människor uppfattar numera inte den direkta kopplingen mellan djurens lidande och död och köttbiten på tallriken. Stor skuld till detta har köttfabrikanterna, som genom sina lockande, luktfria plastförpackningar maskerar den lemlästade djurkroppen till oigenkännlighet." Det var ett citat från ett häfte på 36 sidor med titeln *Gorak-sya*, som kommer från Hare Krishna-rörelsen. Det pläderar för laktovegetarism, dvs växtkost plus mjölkprodukter, och är sammanställt av Turiya dasa adhikari och Agneta Kempe. 11 sidor upptas av "mycket gamla" recept. Nödvändigheten av vegetarisk livsföring motiveras med hälsoskäl, ekonomiska och politiska skäl, etiska skäl, estetiska skäl, andliga skäl.

Jag tror att den människa som väljer att leva vegetariskt, gör ett gott val. Men enligt min mening bör det vara ett stort inslag av råkost i födan. Människan är en del av naturen, och hennes organism är utvecklad till att ta emot sådan föda som finns i naturen, såsom frukt, bär, nötter, rotfrukter osv i naturligt skick - därmed inte sagt att man inte utan olägenhet kan, och kanske bör, äta ganska mycket kokta vegetabilier också.

Hare Krishna-rörelsen förespråkar laktovegetarism, och det är bra, men den förespråkar inte råkost, och det är inte bra. Rikligt bruk av socker i många rätter är heller inte bra. För en riktig syn på kostfrågan är det bättre att lita till Hälsofrämjandets helhetssyn än till Hare Krishna-rörelsen.

SM

Folklig medicin

Frants Staugård är läkare, för närvarande verksam i Botswana, Afrika. Hans bok *Den folkliga medicinen* (Liber 1979, 239 sidor, pris ca 55 kr) innehåller en kritisk granskning av en rad ej allmänt accepterade (okonventionella, alternativa) behandlingsmetoder och en diskussion av hur den allmänt accepterade medicinen (skolmedicinen) bör förhålla sig till dem. Staugård har själv mött traditionella medicinmän under sitt arbete i utvecklingsländer. Det är kanske därför han sammanfattar de okonventionella metoderna som "folklig medicin". Jag tycker beteckningen är diskutabel, då den slätar ut skillnaden mellan den medicinska verksamhet som bedrivs av lekmän och läkare.

Vilka metoder Staugård räknar till "folkmedicin" framgår av kapitelrubrikerna: akupunktur, holografi och zonterapi, homeopati, antroposofi, THX, healing och helbrägdagörelse, naturmedel och örtmediciner, hälsokost och fastebehandling. Men vad Staugård kallar

en "homeopatisk läkare" kan ju variera

från en person som har läst något om homeopati och sedan sätter upp praktik till en legitimerad läkare som efter ingående studier av homeopatin använder dess preparat väl mest på tillstånd därför att de enligt hans erfarenhet ger bättre resultat än konventionella metoder. Att sådana läkare är sällsynta i Sverige beror väl mest på risken för repressalier från myndigheterna. I det mer toleranta Västtyskland är det vanligt att legitimerade läkare använder homeopatiska läkemedel.

Beteckningen "folkmedicin" är särskilt missvisande vid de alternativa behandlingsmetoder som uteslutande utövas av läkare. Det framgår inte av Staugårds beskrivning att antroposofisk medicin utövas enbart av läkare, som vid sidan av eller efter vanlig medicinsk utbildning också har arbetat sig in i denna skolas teori och praktik. Det är inte fråga om "folkmedicin" utan om en annan människosyn och en annan vetenskapsteori, som förvisso på avgörande punkter skiljer sig från den officiellt antagna men som därför inte omedelbart kan förkastas som mindre giltig.

Staugård beskriver träffande den konventionella medicinska modellen som "apparatfelsesmodellen" och konstaterar att den trots sina obestridda framgångar när det gäller akuta sjukdomar i stort sett har misslyckats med att göra befolkningen friskare. I stället pläderar han för den socialmedicinska modellen eller "interaktionsmodellen", som betonar sjukdomsframkallande faktorer i individens omgivning. Men denna modell tillämpas i än mer konsekvent form i den så kallade biologiska medicinen, som betonar bl a dietens betydelse och gärna använder just "hälsokost" och fastebehandling. Den antroposofiska medicinen (och i något annorlunda former även akupunkturen och homeopatin) utgår från en modell som betonar att människan förutom sin fysiska kropp även har en ande. Dessa olika modeller tillämpas alla av läkare som har gått igenom samma naturvetenskapligt dominerade utbildning. Alla blir tydligen inte tillfredsställda av den naturvetenskapliga världsbilden. Vilken modell man väljer har inte bara teoretiskt intresse utan får också direkta följder för sättet att arbeta som läkare, för behandlingen av den enskilda patienten.

Staugård pläderar för samarbete mellan skolmedicinare och "folkterapeuter", som han vill se sammanslutna i ett

officiellt erkänt "Sveriges folkterapeut-förbund". Jag tror ett formellt sådant samarbete skulle vara svårt att åstadkomma, då de flesta skolmedicinaries inställning är direkt negativ och samlingen "folkterapeuter" är så brokig, med högst varierande arbetssätt, bakgrund och utbildningsnivå. Ett enklare första steg för att minska spänningen mellan de olika medicinska filosofiernas företrädare skulle vara att ge de läkare som önskar använda någon alternativ behandlingsform möjlighet att göra så öppet, i stället för att de som nu tvingas göra det mer eller mindre i smyg.

I Danmark har man genom ett enkelt tillägg till läkemedelslagen gett läkare som så önskar rätt att på vissa villkor använda homeopatiska och antroposofiska medel, även för injektion. Såvitt bekant har det inte lett till några katastrofala följder för patienterna. En liknande åtgärd hos oss skulle ge förutsättningar för att alternativa behandlingsmetoder verkligen kunde utvärderas sakligt och lidelsefritt.

Staugårds bok är ett hedervärt försök att ge en nykter och kritisk överblick över alternativa behandlingsmetoder, sedda från skolmedicinens utsiktspunkt. Den som vill ha djupare kunskap om de alternativa behandlingsmetoderna behöver dock även ta del av skildringar av läkare som själva har erfarenhet av hur de olika metoderna fungerar i praktiken. Den som vill veta mer om "folklig medicin" i ordets bästa bemärkelse rekommenderar jag gärna att läsa Maurice Mességué. Denne franske "örtagubbe" som efter att ett antal gånger ha suttit i fängelse för olaga utövande av läkaryrket numera har blivit en aktad samhällsmedborgare, t o m borgmästare i sin stad, har skrivit ett antal böcker om sitt liv med örterna. Ett par finns på svenska. I *Hälsoflora* (Codex 1977, 195 sidor) skildrar han förälskat sina favoritörter, med en mångfald recept för in- och utvärtes bruk. Några rader om smultron: "Denna röda, utsökta och gudabenådade frukt är synnerligen näringsrik, apitretande, livgivande, renande och lugnande ... Färsk saft av skogssmultron som appliceras på huden, rengör den, underhåller och förskönar den tusen gånger bättre än alla de kemiska lotioner, som via rek-lamen rekommenderas kvinnorna."

Tillbaka till kärleken (Codex 1977, 205 sidor) handlar också om örter, men mer om sinnlighet och kärlek. Mességué framträder som en vis, lite pratsam, vänlig farbror som blir uppsökt av människor med allehanda bekymmer – oftast kring samliv och kärlek. Han ger dem råd och örter, och betonar hur viktiga de små vardagssinnliga upplevels-erna är. "Vi måste fort lära oss att uppfatta och uppleva sinnenas värld på nytt: det är en utmärkt förövning till att ge kärleken näring, ett verkligt insu-pande av kärlek. Låt oss utan hämning lära oss att berusas av alla slags dofter. Världen i dag lär oss att göra oss själva aseptiska och att äcklas av någon, som ger sig tillkänna genom sin doft... Jag känner personer som duschar sin si-ameskatt och gnider in den med järnört. De har glömt den goda hödoften i pålsen

hos ett friskt djur. Jag känner också andra, som ägnar sin tid åt att deodorisera sina spädbarn. De indränker barnet i krämer, talkpuder, salvor, kaprifoldof-tande bad och jag vet inte allt. Hur skul-le de kunna veta, att huden på ett väl-närt, välmående spädbarn doftar som nybakat bröd?"

Mességué är en verkligt kunnig lärare i "folklig medicin", hans böcker är nöj-samma och stimulerande att läsa och hans örtrecept lockade att prova!

Nils-Olof Jacobson

Nyandliga vindar – varthän?

Erland Sundströms nya bok *Nyandliga vindar – varifrån och varthän?* (Gum-messons) innebär en avsevärd lyftning i fråga om saklighet och skärpa, om man jämför med författarens tidigare försöki samma ämne. Ändå måste man sätta stora frågetecken inför denna form av kristen apologetik. Boken är emellertid läsvärd därför att den avslöjar så mycket av motiv och metoder hos sådana kristna som ägnar sig åt att be-kämpa nyandligheten.

En grundtanke hos Sundström är att nyandligheten bara är ett dåligt surrogat för verklig religion (=kristendom i pingstkyrkoktapning), ett bristsymptom. "Nyandligheten är de hungrandes rop efter bröd", hävdar han med en försåtlig formulering som för att vara ärlig snarare borde lyda: "Nyandlighet kan vara svaret på de hungrandes rop efter bröd." Men för Sundström är kristen-domen den enda tänkbare lösningen på dagens andliga kris. Följaktligen förbi-går han med tystnad att och på vilket sätt kristendomen bidragit till att skapa denna kris. På linje med denna nedvärderande attityd, som går ut på att bagatellisera de nyandliga rörelsernas betydelse så mycket som möjligt, står själva terminologin. De nya samfundens klassi-ficeras som "kulter" eller "sekt"; den kristna kyrkan däremot har naturligtvis aldrig varit någon sekt, inte heller pingströrelsen – som är författarens egen andliga hemvist – får man förmo-da.

I sin bok uppnår Sundström en sken-bar objektivitet och vetenskaplighet genom att gömma sina egna ståndpunkter bakom långa och i och för sig intres-santa referat av religionsforskare och sociologer. Det gör honom svåråtkomlig för kritik och ger honom samtidigt den air av överlägsenhet gentemot sina objekt som tillkommer vetenskaps-mannen. Här utgår jag dock ifrån att han solidariserar sig med dem han refe-rerar. Dock lyckas inte författaren dölja den aggressivitet som är hans drivfjärder – mot dagens avkristnade samhälle, mot de religiösa alternativen, t o m mot reformsträvanden inom själva kristen-domen. Ja, rentav diktkonsten klassifi-ceras i denna bok som ett religionssurrogat. Mot allt detta vill författaren föra en "flerfrontsstrid". På enstaka sidor och rader, där författaren släpper fram sig själv, bryter han ut i en våldsam

hätskhet som får en falsk svartmålning av omvärlden och tilltänkta motståndare till resultat. Genom att ta fasta på det som skiljer istället för på det som förenar frammanar han konflikter som inte skulle behöva finnas.

Bakom dessa olika avståndstaganden ligger en djupt konservativ livshållning och samhällssyn: Ett samhälle utan Gud, utan tio Guds bud som riktlinjer, resulterar ofelbart i laglöshet, terror, upplösning och anarki, påstås det. Men är det inte just den lagiskt präglade gu-den som skrämt så många bort från kris-tendomen; en gud som står för lag och ordning, som håller människor i schack och som förbjuder alla försök till sam-hällsförändring. Sundström skisserar följdriktigt med stöd av framtidsfor-skare som Heilbroner och Daniel Bell ett idealsamhälle som i boken t o m ut-tryckligt jämförs med medeltiden (s 151). Det skall präglas av "en på bibli-cism grundad tro ... som är en aggressiv reaktion från den tysta majoriteten mot de modernistiska impulserna ... särskilt uttrycken för oansvarig sexuell frihet, homosexualitet, aborter m m". "Förny-elsen" skall bestå i "en uppgörelse med modernitetens excesser, ... en ny vär-dering av det historiskt givna, tradition och kontinuitet i moralisk övertygelse". Det är formuleringar som skulle kunna hämtas ur ett strängt konservativt par-tiprogram. Det religiösa samhället har faktiskt ofta varit konservativt. Ett allt-för talande exempel har vi i dagens muslimska skräckvælde i Iran. Vi kan ju lätt ana att livsrummet inte skulle bli särskilt stort i det samhälle som Sund-ström skisserar.

Med denna politiska grundhållning är det fullt förståeligt att Sundströms framställning av ungdomsrevolten på 60-talet blir så förvriden och utan inle-velse. Han använder sig där av termer som jag överhuvud taget inte känner igen och som inte alls täcker det vi, som var med, vill stå för. Det enda Sund-ström uttalar sig verkligt uppskattande om är den karismatiska Jesus-rörelsen som var en gren av motkulturen. Men just den rörelsen var en av de första som svek de nya idealen och lät sig assi-mileras av de etablerade samfundens och förborgerligas.

I sin bok går naturligtvis Erland Sundström igenom de olika nyandliga samfundens vart och ett för sig. Man undrar förstas varför Hare Krishna-rö-relsen brutits ut och lyser med sin från-varo i denna genomgång. Men den stora invändningen gäller väl urvalet. Kan TM, Scientologikyran, Tongilfamiljen m fl längre betecknas som nyandliga med tanke på vad som är dagens mode-rörelser: Martinus, HO-mediation, Tai-chi-chuan, Aikido, Shiatsu, olika terapi-ochmassageskolor, där gränserna mellan ande och kropp, religion och ve-tande håller på att upphävas? Men de samfund som Sundström behandlar framställs ovanligt korrekt. Beskriv-ningen av Jehovas Vittnen är rentav så bra att man känner sig frestad att gå in i detta samfund! Fast författaren har ju inte kunnat låta bli att avslutningsvis i varje kapitel lägga in ett avståndsta-gande eller en nedvärdering i form av

ett saftigt vittnesbörd från en avhoppa-re eller ett citat ur någon sensationell amerikansk rapport. Tanken är natur-ligtvis att skapa ett bestående negativt intryck hos läsaren. Fast tyvärr uppnås bara den motsatta effekten: förfarandet ger ett skvalleraktigt intryck. Ovanligt makabert är det att beskylla en nyand-lig samfundsledare för antisemitism – med tanke på hur de kristna kyrkorna underblåst antisemitism i alla tider. Inte minst Kristen Demokratisk Samling, som i hög grad hämtar sina medlemmar från pingströrelsen, har alltifrån starten haft problem med gamla nazister som ser likheter mellan sin egen ståndpunkt och de "kristna värdena".

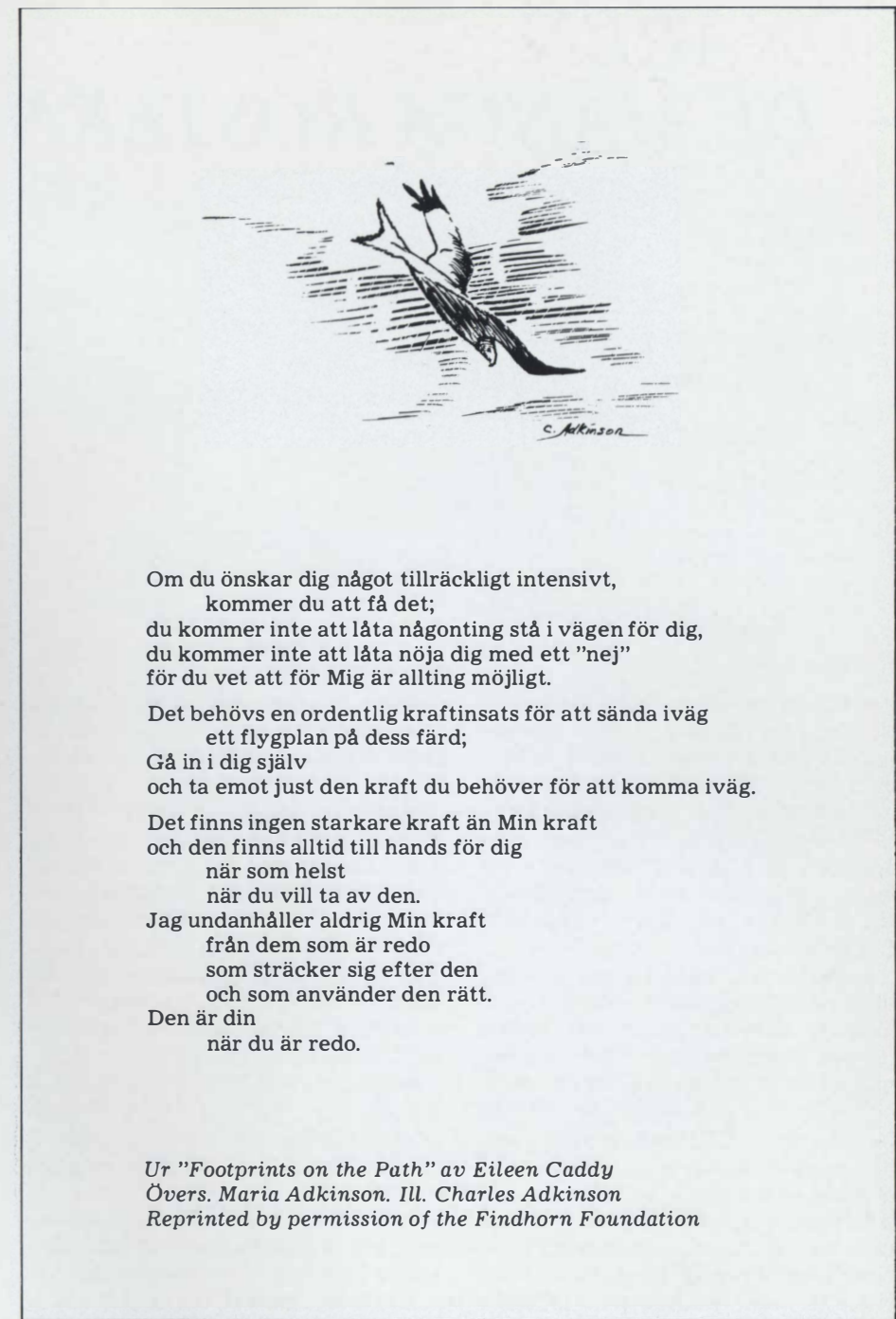
Det tycks vara ett slags naturlag att man är blind för bristerna hos det sam-fund man själv representerar. All form av seriös religionskritik, antingen ur en vetenskaplig eller ur en alternativ reli-giös synvinkel, är därför ytterst positiv. Just Sökaren tycker jag utmärker sig för en sådan granskande hållning, vare sig det gäller primitiva former av kris-tendom, UFO-fenomen eller religiösa charlataner. De etablerade, kristna samfundens måste därför finna sig i ifrå-gasättanden av samma art som de ny-andliga samfundens idag blir utsatta för. Inte minst därför att de har så stort in-flytande i vårt samhälle. Nästan alla partiledare går före valen ut och fjäskar för de kristna grupperna med löften om ett samhälle som självklart skall vila på "kristna värden". Men enligt min me-ning måste vi värna om det pluralistis-ka, religiöst neutrala samhällssystemet som lämnar utrymme för alla. Ett sam-hälle baserat på kristna värden och med stats- eller folkkyrkosystem är tvärtom ett latent hot mot religionsfriheten.

Faran är att den religiösa förnyelse vi tydligen har att vänta över världen – antingen den blir kristen, muslimsk el-ler nyandlig – får ett totalitärt utseen-de och saknar reformvilja, självkritik och öppenhet, och istället förstärker konflikterna i världen. Då är vi inte på väg fram mot en "ny tidsålder" utan tillbaka mot en mörk medeltid av stag-nation och primitivitet."

Björn Sahlin

Replik till Erland Sundström

I sin nyutkomna bok "Nyandliga vin-dar – varifrån och varthän?" (Gum-messons, 1979) behandlar lektor Erland Sundström det religiösa nuläget, den allmänna sekulariseringen och de ny-andliga rörelserna. I boken nämns en ar-tikel av mig i Sökaren 2, 1978, "Det fromma falsariet", vilken Sundström funnit stötande. Där påvisar jag ohåll-bara punkter i den kristna tron. Enligt hans mening är den åsikt jag där ut-trycker en oevangelisk villolära. Men det är väl ganska klart att jag för min del menar att den genuint kristna livs-hållningen eller livssynen är värdefull och omistlig. Erland Sundström skriver att jag "framställt den kristna livssynen som det fromma falsariet". Inget kan vara felaktigare. Jag har påvisat absur-diteter i kristna trosformuleringar, vil-

Om du önskar dig något tillräckligt intensivt,
kommer du att få det;
du kommer inte att låta någonting stå i vägen för dig,
du kommer inte att låta nöja dig med ett "nej"
för du vet att för Mig är allting möjligt.

Det behövs en ordentlig kraftinsats för att sända iväg
ett flygplan på dess färd;
Gå in i dig själv
och ta emot just den kraft du behöver för att komma iväg.

Det finns ingen starkare kraft än Min kraft
och den finns alltid till hands för dig
när som helst
när du vill ta av den.

Jag undanhåller aldrig Min kraft
från dem som är redo
som sträcker sig efter den
och som använder den rätt.

Den är din
när du är redo.

Ur "Footprints on the Path" av Eileen Caddy
Övers. Maria Adkinson. Ill. Charles Adkinson
Reprinted by permission of the Findhorn Foundation

ka beror på gångna tiders mindre mått av kunskap om världen, livet, männi-skan och hennes situation osv. Döda symboler och stumma tangenter gagnar inte kristet liv. Och en opersonlig tro är värdelös. Vi löper fara att förlora även de omistliga värdena i kristendomen, om vi håller fast vid det föräldrade och slentrianmässigt upprepar gångna ti-ders tro. Vi måste använda ärliga, ade-kvata ord – vi kan inte bedra oss själva, ännu mindre Gud. Det oförklarliga mys-teriet i livet går ej att fånga med stof-tets fattigspråk. Det är att missförstå problemet när Erland Sundström för-kastar en "tidsenlig formulering av kris-ten tro, som om vår tids tankeformar (?) skulle var mera ofelbara än gångna ti-ders". Naturligtvis har vi kommit längre i många avseenden, så visst som Gud är

de levandes Gud, men det är ju ej fråga om att skapa evigt giltiga, definitiva ut-tryck för tron – de blir alltid bristfälliga – utan detta: att säga vad man tror, och att tro vad man säger. Nu förekommer ett ovärdigt dubbelspel. Församlingen säger "Jag tror ..." osv., men de lärda exegeterna gör det inte, de vet något annat. Det kan inte vara riktigt att ha sin tro liksom i en korkad flaska, utan den skall man ta med sig som en levande beaktelse i anda och sanning.

Erland Sundström har en gansk enkel vokabulär som kristen apologet: han ta-lar om "kvasiintellektuella fördomar", "banalgårdagsrationalism" etc. Man gör sig själv enfaldig, om man går in i pole-mik här.

Birger Edmar

SÖKAREN

— DE MÅNGA RÖSTERNAS TORG

I detta nummer av vår välsignade tidskrift informerar vi bl a om sökar-intressant som finns i Göteborg. Bokhandeln Näckrosen har med upplysningar hjälpt oss att hitta i den oss ganska främmande staden och vår kända reporter Åsa Freij har pratat med företrädare för skilda grupper. En intervju står Bertil Nilsson för.

Det kan nog finnas fynd att göra bland de omrapporterade verksamheterna. Men det faktum att vi skrivit om dem innebär i och för sig ingen rekommendation, även om vi nog försöker undvika de största fallgroparna. Till sist är det ändå ditt eget omdöme, gode läsare, som avgör vad du kan eller vill göra till ditt eget. Var och en blir, kanske, salig på sin fason. Vad som innebär en stor upplevelse för den ene, kan framstå som tomt eller falskt för

dennes broder. Så skjut inte på journalisterna, om något som vi gett publicitet enligt din mening inte håller måttet!

"Pröven andarna" står det visst i Bibeln. Titta alltså kritiskt på läror som intresserar dig! Och ta för all del inte heller som kungsord vad red själv skriver (onödigt påpekande) utan ha en egen mening. Därmed inte sagt att du måste inta en motsatt ståndpunkt gentemot SM – säga ja, om SM sagt nej, och omvänt. SM kan nog ha rätt.

Avsikten med Sökaren är varken att göra en stridslystet polemisk tidskrift eller en flummig ockult blaska. Men kritik bör med öppenhet förenas.

Vi försöker anlita bra kännare inom våra områden. Och bra litterära källor. Men också informera om vissa rörelser, tankeströmningar, idea-

lismen som finns i vårt samhälle.

Det råder ingen åsiktsrättning i ledet i denna tidskrift. Det är inte en enda tro som vi förespråkar. Vi speglar kanske, i någon mån åtminstone, den pluralistiska situationen på livsåskådningsområdet i detta land. Det är inte längre så att de styrande tar människan vid handen och leder henne till den "rätta" tron. Nej, de lämnar henne numer skändligen i sticket att för sig själv finna ut vad som kan vara sant om universums innersta kärna och livets mening.

Visserligen säger hans högvördighet ärkebiskopen säkerligen fortfarande att det faktiskt förhåller sig så att Jesus är sanningen, men hans ord har dock, numer, endast karaktär av en stämman bland många.

SM

SÖKAREN

Nr 2 1980 Årgång 17
Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3
Postgiro: 70 60 47 -8
Bankgiro: 372 -8128
Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Smålandspostens Boktr. AB, Växjö 1980

ISSN 0038 -0504

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 68: -.
Halvår 36: -.

Annonsspriser (moms tillkommer):
Helsida 700: -, halvsida 450: -, småannonser 15: - per spalt-cm men minst 45: -. Bilaga 800: -.

INNEHÅLL:

Bertil Nilsson:
Yoga för välbefinnande 2

Åsa Freij:
Fem hälsoterapeuter 4

Åsa Freij:
Benno och Laura Svensson, polaritetsterapeuter 6

Åsa Freij:
Martinus i Göteborg 8

Åsa Freij:

Den fjärde vägen 10
Alternativrörelser i Göteborg 12

Åsa Freij:
Offensiv medicin 14

Åsa Freij:
Kurs i esoterisk filosofi 15

Gunnar Gällmo:
Religionskonfrontation i Kandy 17

Sten Rodhe:
Är dialog med Krishna-medvetna möjlig? 20

Per Beskow:
En antik författare om "dödens gränsland" 26

Madhuma och Den magiska familjen 28